

*Agreixo aquest treball a totes aquelles persones que m'han ajudat, assessorat
i guiat en tot moment.*

ÍNDEX DEL TREBALL

0. INTRODUCCIÓ I METODOLOGIA DEL TREBALL	3
1. LA CULTURA	5
Definicions de cultura i altres consideracions	7
Relació entre cultura i educació	9
2. CONTEXT CULURAL I EDUCATIU DE GIRONA	11
2.1 Anàlisi territorial i estructura urbana	11
2.2 Anàlisi demogràfic	12
2.3 Anàlisi cultural enfocat al món educatiu i infantil	13
2.3.1 L'Ajuntament de Girona	14
Pla Estratègic de Cultura de Girona	15
Consell de les Arts i de la Cultura de Girona (CACGI)	16
Ajudes i subvencions	19
La Caseta	20
Marques i identitat	23
2.3.2 Equipaments Culturals	24
1. Centre cultural	24
2. Museu	26
3. Fundació	28
4. Sala d'exposicions	29
5. Teatre	29
6. Auditori	30
7. Cinema	31
8. Biblioteques	31
9. Centre cívics	32
2.3.3 Esdeveniments culturals	33
2.3.4 Altres	34
Revista cultural	34
Entitats i associacions culturals	35
Altres ajudes i subvencions	36
ANÀLISI DAFO	39
3. INUND'ART, IX MOSTRA D'ART MULTIDISCIPLINARI	43
3.1 L'associació Inund'Art	43
3.2 Objectius de l'associació	44
3.3 El Festival Inund'ART	44
3.4 Objectius de la mostra i la trobada	46
3.5 L'equip d'Inund'Art	46
3.6 Pressupost	46
3.7 Entitats col·laboradores	47
ANÀLISI DAFO	49
4. INSTAL·LACIÓ PARTICIPATIVA I TALLER VAIXELL DE COLORS	52
QÜESTIONS INTRODUCTÒRIES	52
4.1 Presentació	54
4.2 Objectius	55
4.4 Públic a qui es dirigeix	55
4.3 Activitats i tallers	56
4.5 Espai	61
4.6 Realització	62
4.7 Influències	63
ANÀLISI DAFO	68
CONCLUIONS	70
BIBLIOGRAFIA	73
ANNEXES: ENTREVISTES	79

0. INTRODUCCIÓ I METODOLOGIA DEL TREBALL

L'eix central i l'objecte d'estudi d'aquest treball és la cultura i l'educació, dos elements molt importants a la nostra societat, però que sovint no se li donen el valor ni la importància que es mereixen. El treball està centrat únicament en el municipi de Girona, ciutat amb molta activitat cultural i educativa, i també amb alta participació ciutadana.

El treball presenta dues línies: la primera es tracta d'una contextualització de la cultura a Girona i un anàlisi sobre els diferents serveis i recursos educatius que tenen els equipaments culturals per transmetre la cultura i els seus valors al públic infantil i familiar. La segona línia és la més pràctica. Consisteix en explicar els objectius i procediments de la instal·lació participativa i taller *Vaixell de colors* per a nens i nenes presentada al Festival Inund'Art. En aquest apartat es fa una presentació i breu contextualització del festival per després procedir a l'exposició de la instal·lació.

El meu estudi es va iniciar durant el meu període de pràctiques a la Casa de Cultura de Girona, quan una de les treballadores em va oferir l'oportunitat de col·laborar amb el festival Inund'Art. Arrel d'això, em vaig posar en contacte amb el seu equip i vaig començar a assistir a les reunions preparatives, a la selecció d'artistes, etc. A una de les trobades, la directora, la Raquel Moron, em va fer la proposta de realitzar la instal·lació d'art contemporani per a nens.

De seguida vaig acceptar aquesta proposta perquè vaig veure l'oportunitat d'assistir en la preparació, organització i funcionament d'un festival d'art multidisciplinari i alhora podria participar directament en el festival com a artista d'art contemporani amb la meva instal·lació participativa per a nens i nenes.

A partir d'aquí vaig plantejar els objectius i fites per elaborar i realitzar el treball. Aquests són:

- Fer una contextualització crítica de l'estat cultural a Girona.
- Veure el tipus de recursos pedagògics que ofereixen els centres culturals per al públic infantil i familiar.
- Esbrinar i comprendre la preparació i realització d'un festival d'art contemporani.
- Crear una instal·lació d'art contemporani que estigui a l'altura de l'esdeveniment.
- Exposar tots els elements positius i negatius dels objectes estudiats.

Vaig iniciar la meva cerca d'informació consultant per Internet i a la Biblioteca de la facultat sobre les noves pràctiques contemporànies, tallers i activitats artístiques per a nens. Aquestes informacions em van ser molt útils a l'hora de comprendre el nou dinamisme i importància que pren la cultura i l'art contemporani com a forma d'experimentació i d'autoconeixement. També em van servir per agafar idees sobre els possibles tallers i presentació per a la instal·lació.

Per fer la part de la contextualització de la cultura a Girona em vaig dirigir al meu tutor perquè em donés algunes pautes per iniciar la cerca. Em va orientar en alguns aspectes bibliogràfics i també em va suggerir que parlés amb algunes personalitats que em podrien facilitar informació. Més endavant vaig posar-me en contacte amb diverses persones de diferents institucions culturals perquè m'expliquessin la funció i línia estratègica del seu centre i quina era la seva visió sobre l'estat cultural a Girona i la situació cultural en general. En total vaig entrevistar a sis persones: a Lluís Muntada com a Conseller del Consell de les Arts i la Cultura des del juny de 2011, a Lluïsa Bonal, Directora del Servei Educatiu La Caseta, a Diana Sans, responsable del Servei Educatiu del Centre d'Art Contemporani El Bòlit, a Anna Carpena, Cap

del de Servei Educatiu del Museu del Cinema, a Rafael Sánchez, programador dels espectacles infantils del Teatre Municipal, i a Carme Ors, gestora i administrativa del festival inund'Art.

Altres eines que m'han ajudat molt al llarg d'aquest estudi han estat el *Pla Estratègic de Cultura*, document que marca les directrius que s'han de seguir en un futur, i marca els punts forts i febles de la situació cultural del municipi, el *Projecte Educatiu de Ciutat*, on s'exposen les línies educatives que ha d'emprendre la ciutat, i la pàgina web de l'Ajuntament de Girona¹, com a guia sobre els diferents equipaments i esdeveniments culturals que presenta la ciutat.

Per realitzar la instal·lació participativa d'art contemporani primer vaig plantejar els meus objectius, que són *crear un espai on els infants puguin desenvolupar la seva creativitat i imaginació, plantejar i realitzar una instal·lació d'art contemporani amb el major èxit possible, crear un espai que estigui a les expectatives del festival, buscar activitats que estiguin relacionades amb el material reciclat* i obtenir una bona valoració per part del públic assistent.

Per idear la instal·lació en primer lloc vaig fer una cerca per la biblioteca i Internet sobre artistes i activitats que estiguessin relacionades amb el reciclatge i els nens.

Un cop vaig tenir clar quines activitats volia proposar vaig buscar material reciclat que em fos d'utilitat durant les últimes setmanes d'abril i les primeres de maig. En primer lloc vaig anar a empreses ubicades als polígons industrials de Figueres, Vilatenim, Vilafant i Girona per recollir cartrons suficientment grans per construir el vaixell. Més endavant vaig posar-me en contacte amb amics, familiars, coneguts, comerciants, etc. per demanar si tenien material reciclable, com ara taps d'ampolla, taps de suro, oueres, cartrons petits, etc, que ja no els fos d'utilitat i que em poguessin donar, per desenvolupar la instal·lació.

¹ Pàgina principal de la web de l'Ajuntament de Girona <http://www2.girona.cat/ca>, 2012. 02/02/2014

LA CULTURA

1. LA CULTURA

“La cultura ha alcanzado una importancia primordial en las sociedades avanzadas. De ser un fenómeno como un aspecto marginal y de carácter secundario. Ha pasado a ser considerado uno de los aspectos más significativos y destacados de la sociedad actual”

Jordi Busquet (2007)²

Temps enrere s’havia donat més prestigi i privilegi als aspectes econòmics i polítics de la nostra societat que la cultura en si mateixa, ja que no es valorava prou la seva importància. I continua així, però, en els últims anys, la cultura ha anat guanyant força gràcies al *gir culturalista* i a la nova sensibilitat que posa de relleu la importància dels aspectes culturals en la societat contemporània. No només s’ha renovat l’interès pels camps de la història, l’antropologia o la sociologia per a les concepcions culturals, sinó que alguns autors consideren la cultura com una dimensió fonamental pel món actual.

Avui dia el terme *cultura* s’utilitza de forma abundant en qualsevol context de la nostra realitat, ja sigui en àmbits polítics, educatius, econòmics, socials, etc. És una d’aquelles paraules denominades “paraula maleta”³, es a dir, són paraules que poden significar tot sense aclarir res, “muchas veces nos llenamos la boca con palabras como cultura sin saber exactamente a qué nos referimos”⁴. A més a més, el substantiu cultura és de recent incorporació a la nostra llengua amb el significat actual. No fa més de tres cents anys que el terme es separa completament de la idea de conrear la terra i adquireix un significat abstracte (conrear la ment) amb el que es coneixerà més endavant.

Així doncs, l’origen etimològic del terme cultura prové de la paraula llatina *cultus* que té doble significat: en un primer moment volia dir “conreu” (així, els termes *agricultura*, *piscicultura* o *viticultura* signifiquen conreu del camp, conreu de peixos o conreu de la vinya). En tant que el conreu d’un camp precisa d’un esforç constant, el substantiu *cultus* va passar a adquirir, un sentit més metafòric, el significat “atenció” i més a endavant com a “culte” en el sentit religiós i a tota persona que es dediques a conrear la seva ment i esperit. Ja des de la Grècia sofista es considerava una persona *culte* era aquella que tenia cura de seu esperit.

A partir dels segles XVII i XVIII el terme s’amplia. Es concep per cultura allò que l’individu afegeix de la natura ja sigui en si mateix (per el cultiu de la seva ment) o en altre objectes, eines, processos tècnics, etc. Es produeix aquesta nova significació, especialment, durant la Il·lustració, on Kant la defineix com “la producció en un ésser racional de la capacitat de triar els seus propis fins, en el sentit d’atorgar fins superiors a aquells que pot proporcionar la natura mateixa”. Tanmateix, en certs àmbits, la noció de “cultura” va passar a ser sinònim d’activitat pròpia de les classes benestants: lectura de llibres, assistència a activitats artístiques com les audicions musicals o les actuacions teatrals. Durant molt de temps la cultura es va mantenir aïllada de les classes populars, restant-se només als grups més adinerats.

² BUSQUET, J *La cultura* 2007 ed. UOC, Barcelona, pàg. 9

³ Expressió extreta del quadern de treball de la UNESCO *Cultura y desarrollo. Evolución i perspectivas* de Maider Maraña, pàg. 6

⁴ Cita extreta del quadern de treball de la UNESCO *Cultura y desarrollo. Evolución i perspectivas* de Maider Maraña, pàg. 6

Acabada la Segona Guerra Mundial, a Europa es va donar peu a una política de democratització cultural que eliminava tota forma elitista. Aquestes polítiques tenien la finalitat d'expandir i promocionar la cultura, així com la voluntat explícita d'apropar la cultura a la ciutadania. Juntament amb els processos de modernització, les noves innovacions tecnològiques i l'abast de l'educació a tota la població ha permès l'aparició de la *cultura de masses*. La podem definir com el resultat de la introducció dels mitjans de comunicació de masses (premsa, televisió, ràdio) que ofereix grans possibilitats tecnològiques, malgrat que des del punt de vista dels continguts no trenca ni innova amb els esquemes de la cultura tradicional, sinó que deixa molt a desitjar degut a la seva caracterització per la mediocritat de la informació i l'acceptació acrítica i unificadora.

Probablement la cultura de masses, com afirma Jordi Busquet, sigui la primera “cultura interclassista”, donat que no es tracta d'una cultura d'una sola classe o grup social, sinó que és una cultura que es dirigeix a tothom. És més, no només comporta un únic innumerable públic comú, sinó que la indústria cultural pretén “colonitzar” els diversos gustos i interessos del públic.

Altres, com l'escola de Frankfurt, apunten que la cultura de masses ha tingut una notable repercussió en el conjunt de la cultura, ja sigui en la forma de producció i distribució, com a les noves formes d'accés i de participació ciutadana. Un dels majors crítics i opositors de la cultura de masses fou Walter Benjamin era contrari a la reproducció i a la capacitat que tenen alguns mitjans tecnològics i comunicatius en relació a la creació de múltiples còpies d'una obra cultural original.

Definicions de cultura i altres consideracions

A vegades s'ha vist la cultura com un tret diferenciador de l'espècie humana, en el sentit que és capaç d'aprendre un conjunt molt ampli de comportaments a través del llenguatge i l'experiència. Tot i que aquesta condició, en ocasions, ha estat posada en dubte.

El primer en formular una definició de cultura des del punt de vista antropològic fou Edward Brunett Tylor⁵, qui postulà “tota aquesta complexa totalitat que inclou el coneixement, les creences, l'art, la moral, el dret, els costums, hàbits i capacitats qualsevol adquirits per l'home com a membre d'una societat”. Es refereix a la cultura com a tots els coneixements, les capacitats i els hàbits adquirits socialment, és a dir, que no els hem heretat biològicament.

Més endavant es varen incorporar nous aspectes a aquesta definició. Melville Jean Herskovits⁶ dir que “qualsevol cultura, reflex d'una pluralitat d'aspectes, té un caràcter estructural, varia tant en el temps com en l'espai, tot i que manifesta també regularitat que en possibiliten la continuació i la transmissió, i és l'instrument a través del qual l'individu s'adapta al seu medi”. L'autor destacat del corrent antropològic funcionalista, Bronislaw Kasper Malinowski⁷, va definir el concepte de “complex d'utensilis i béns de consum, com a tot orgànic que regula els grups socials i com a conjunt d'idees, creences, arts, etc, que permeten a l'home d'afrontar els problemes amb què es troba. L'anàlisi

⁵ Cita extreta de la pàgina web FiloXarxa Diccionari enciclopèdic de filosofia: autors, conceptes, textos, apartat Cultura ANTROP. SOCIOL. 15/02/2014

<http://www.pensament.com/filoxarxa/filoxarxa/prim8uzl.htm>

⁶ Idem

⁷ Idem

funcional permet de determinar la relació entre el fet cultural i les necessitats de l'home: la funció no és sinó la satisfacció d'una necessitat, per mitjà d'una activitat, en la qual els homes actuen en comú, servint-se dels objectes". D'altra banda també tenim la definició de Kroeber⁸ qui la considera com una "abstracció de la conducta", en el sentit que existeixen certes formes o models de la cultura que no depenen dels individus considerats coma tals, però que determinen la part més essencial del seu comportament.

Per L&A White considera que "allò que caracteritzava la cultura no són els comportaments, els estris o les institucions considerades en relació amb els individus o llurs necessitats, sinó la transformació d'aquests elements en símbols i llur integració en una relació simbòlica dels uns amb els altres". Tanmateix, tenim els autors del corrent materialisme cultural, com M. Harris, que recuperen part de la definició de Malinowski i entenen la cultura com "la resultant d'ela interacció entre uns necessitat biològiques bàsiques i un medi ecològic específic"⁹.

L'any 1982, durant la Conferència Mundial sobre les polítiques culturals a Mèxic, la UNESCO¹⁰ va presentar una definició força acurada del mot cultura: "la cultura puede considerarse actualmente como el conjunto de los rasgos distintivos, espirituales y materiales, intelectuales y afectivos que caracteriza una sociedad o grupo social. Ella engloba, además de las artes y las letras, los modos de vida, los derechos fundamentales al ser humano, los sistemas de valores, las tradiciones y las creencias y que la cultura da al hombre la capacidad de reflexionar sobre sí mismo. Es ella la que hace de nosotros seres específicamente humanos, racionales, críticos y éticamente comprometidos. A través de ella discernimos los valores y efectuamos opciones. A través de ella el hombre se expresa, toma conciencia de sí mismo, se reconoce como un proyecto inacabado, pone en cuestión sus propias realizaciones, busca incansablemente nuevas significaciones, y crea obras que lo trascienden". Anys més tard, a la convenció de la UNESCO del 2005 es va reconèixer que la cultura i el desenvolupament social formen conjuntament el nucli de qualsevol procés de desenvolupament que pretengui ser sostenible.

Els canvis experimentats en la vida social durant l'últim terç del segle passat han modificat de forma substancial les formes d'entendre i percebre la cultura. La integració normalitzada de les tecnologies de la informació i la comunicació en la vida quotidiana, així com també els efectes derivats de la globalització, han derivat cap a un desenvolupament de les arts i la conservació del patrimoni. Referir-se avui dia a la cultura suposa agafar tot un complex entramat d'objectes, institucions, relacions, competències i metodologies on les fronteres entre allò que és social, polític o econòmic no estan absolutament diferenciades. Com bé s'explica en el llibre *Acción cultural y desarrollo comunitario*¹¹, estudis realitzats entre els anys setanta i vuitanta que varen començar a establir que la cultura designa els processos de producció, circulació i consum de les significacions en la vida social. Es a dir, "Es cultura todo aquello que podemos designar y que tiene, por lo tanto, algun significado para nosotros".

⁸ Idem

⁹ Les darreres cites estan extretes de la Enciclopèdia Catalana.

¹⁰ Cita extreta de la pàgina web Oficina de la UNESCO en México, a l'apartat de Cultura, Línies Generals, 03/03/2014. <http://www.unesco.org/new/es/mexico/work-areas/culture/>

¹¹ CASACUBERTA, D; RUBIO, N I SERRA, L *Acción cultural i desarrollo comunitario*, 2011, Ed. Grao, Barcelona, pàg. 8 – 9.

Així doncs, podem concebre que la paraula *cultura* és una de les més polisèmiques que existeixen. S'ha pogut comprovar que cada filòsof, antropòleg o historiador s'ha plantejat una definició pròpia. David Casacuberta i Àngel Mestres¹² han exposat que el terme cultura porta implícit un seguit de lògiques que causen que la paraula tingui un significat o un altre depenent de la situació. Aquestes són:

- Perspectiva d'identitat, en el sentit que s'assigna cultura a una civilització o a una època. Per exemple quan parlem de *cultura grega* o *la cultura del Renaixement*.
- Perspectiva sociològica, quan parlem de les formes de veure, descriure i interactuar d'una classe o grup social. Es a dir, quan ens referim a un subgrup que ha convertit els seus objectes en una de les formes centrals d'expressió, *alta cultura*, *cultura popular*, *cultura de club*, etc.
- Perspectiva sociològica, és aquella associada a uns processos creatius i tot allò que es fa de forma reflexiva, inspirada, imaginativa, etc.
- Perspectiva de continguts, quan es referim a un conjunt d'objectes que un determinat col·lectiu l'hi ha donat un valor simbòlic. És quan parlem de la idea de conservar la cultura, el patrimoni, els arxius, entre d'altres.

Relació entre cultura i educació

És sabut que educació i cultura van estretament lligades. La relació que s'estableix entre elles és una relació unidireccional, on l'educació està al servei de la cultura, i viceversa, modificant-se constantment segons els canvis evolutius i transmetent els nous coneixements i habilitats de la societat.

Els pensadors il·lustrats consideraven la cultura com un tret característic i distintiu de les persones i la educació la concebien com un element essencial en el procés de formació i aprenentatge personal. A través d'aquesta perspectiva, la cultura la conformen els coneixements i les pautes de conducta socialment apresos en l'àmbit familiar i educatiu.

En aquest treball s'enten l'educació com l'element decisor per generar i transmetre la cultura. A través de l'educació s'ensenya a veure, a descobrir, a conèixer el món que t'envola i les formes que pren...

L'educació és una eina cabdal perquè les persones generin un interès cap a la cultura. Tal com va dir Anna Carpena, Cap del Servei Educatiu del Museu del Cinema, a l'entrevista "Si tu no els hi ensenyes el valor cultural als nens, per exemple, no ho podran entendre. I crec que l'educació cultural s'ha de treballar des de ben petits. L'educació és bàsica perquè tu puguis arribar a entendre i comprendre la realitat i ser autodidacte per aprendre noves coses". Així doncs, l'educació és summament important per la cultura. Gràcies a ella les persones no només som coneixedors de les pràctiques culturals que s'han generat sinó que al llarg dels processos educatius se'ns donen les eines necessàries per poder desenvolupar el nostre propi criteri i interpretació de les formes culturals, per crear un major sentiment de respecte i compromís envers a la nostra cultura i patrimoni i per ser capaç de generar noves formes culturals i educatives per a la societat. En definitiva, l'educació és el vehicle per participar, implicar i comprometre amb la cultura.

¹² CASACUBERTA, D; RUBIO, N I SERRA, L *Acción cultural i desarrollo comunitario*, 2011, Ed. Grao, Barcelona, pàg. 32

CONTEXT CULTURAL DE GIRONA

2. CONTEXT CULTURAL I EDUCATIU DE GIRONA

A continuació es presenta una contextualització sobre l'estat cultural a la ciutat de Girona i quines pràctiques educatives tenen cada un dels equipaments culturals instal·lats al municipi, ja siguin públics o privats, i quina filosofia i línia estratègica segueixen per atraure als infants a ser coneixedors i partícips de la cultura.

Aquesta síntesi cultural consta d'un anàlisi geogràfic i demogràfic del municipi, seguit per una citació dels centres i esdeveniments culturals de la ciutat juntament amb l'exposició del servei educatiu que pren cadascú i, per acabar, una avaluació dels aspectes positius i negatius sobre el servei cultural i educatiu de Girona en forma d'anàlisi DAFO.

2.1 Anàlisi territorial i estructura urbana

El terme municipal de Girona, capital de província, presenta una extensió de 39'1 km². La ciutat es troba a la confluència de quatre rius, el Ter, l'Onyar, el Güell i el Galligants, a una alçada de 70 m sobre el nivell del mar¹³. L'estructura urbana està fortament determinada per dos factors. El primer és que el municipi està a travessat per quatre rius creant així una limitació d'expansió, i el segon és el seu caràcter monumental i la seva importància històrica del diferents processos constructius.

Segons dades extretes de la *Unitat Municipal d'Anàlisi Territorial* de l'Ajuntament de Girona, el municipi de Girona està dividit en 9 barris, i aquests estan formats per varis sectors:

1. Nord: Pla de Campdorà, Pont Major, Pedret i Muntanyà de Campdorà.
2. Montjuïc: Montjuïc.
3. Est: Sant Daniel. Pedreres, Gavarres, Font de la pólvora i Vila-Roja.
4. Centre. Barri vell, Mercadal i Carme.
5. Eixample: Eixample Nord, Sant Narcís i Eixample Sud.
6. Santa Eugènia: Hortes, Santa Eugènia, Can Gibert.
7. Oest: Sant Ponç, Fontajau, Taialà, Germans Sàbat, Domeny Nord, Domeny Sud.
8. Mas Xirgu: Mas Xirgu.
9. Sud: Montilivi, Palau i Avellaneda.

Actualment, l'Eixample i Santa Eugènia són els barris amb un major volum d'habitants i concentren gairebé el 60% del total. Mentre que Mas Xirgu no ocupa no un 1% del total¹⁴.

La població està limitada pels següents municipis: Sarrià de Ter, Sant Julià de Ramis, Celrà, Juià, Quart, Fornells de la Selva, Vilablareix i Sant Gregori. Però, a dia d'avui, cal entendre Girona com una realitat metropolitana que va més enllà dels límits administratius de cadascun dels barris i municipis que conformen i envolten la ciutat, ja que cal parlar d'una població d'aproximadament 150.000 habitants. En relació això, s'han organitzat polítiques de coordinació com ara el Sistema de Tarifari Integrat impulsat i gestionat per l'Autoritat Territorial de la Mobilitat de l'Àrea de Girona, la xarxa ferroviària que connecta amb altres municipis de l'entorn que impliquen un recorregut més llarg, Temporada Alta, El Canal (Centre d'Arts Escèniques Salt/Girona) o la Xarxa de Biblioteques.

¹³ Dades extretes de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

¹⁴ Dades extretes de l'Observatori de Girona.

En resum, s'entenla dinàmica social, econòmica i cultural de la ciutat amb un caràcter, clarament, metropolità.

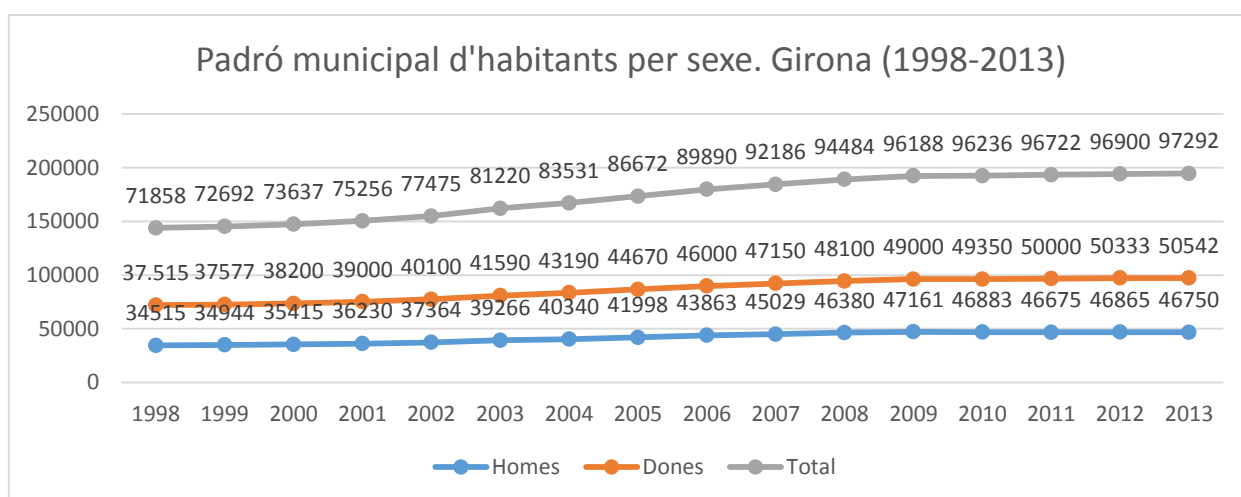

2.2 Anàlisi demogràfic

La xifra total de la població que resideix a Girona ciutat és de 97.292. En la darrera dècada la població ha patit un augment considerable. Com veiem en el gràfic, entre l'any 1998 i el 2013 la població ha crescut, aproximadament, un 30%, es a dir, 22.434 habitants més.

És molt significatiu i cal parar atenció l'impacte que està causant la immigració sobre el municipi. Actualment, la població d'origen estranger és més del 20% sobre el conjunt de la població. Cal destacar que el màxim increment anual de població s'ha donat en els anys 2003 i 2009.

Tot i així, en termes generals, el creixement de la població és constant i estable.

Font: Gràfic elaborat a partir de les dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Un segon canvi demogràfic que cal tenir en compte és l'envelliment de la població, un fet que s'està produint en els últims anys. Estudis confirmen que hi ha una certa tendència en la disminució de la natalitat i un augment en l'esperança de vida de la població. En aquest cas és important destacar que la presència de la immigració pot arribar a suposar un canvi en aquesta dinàmica.

En la distribució de la població de Girona per grups d'edat es constata el declivi del pes del col·lectiu jove en el conjunt de la població, una tendència molt present a la resta del país.¹⁵

¹⁵ Dades extretes de IDESCAT

2.3 Anàlisi cultural enfocat al món educatiu i infantil

El sector cultural a Girona, i també a la resta del territori Català, ha tingut un notable creixement quantitatiu i qualitatiu. L'aparició de les primeres polítiques públiques culturals han sigut molt decisives per garantir l'accés i promoure la creació d'institucions, programes i projectes culturals. Ara bé, el sector cultural ha estat qui ha sofert més brutalment les retallades pressupostàries. Des de l'entrada de la crisi no s'ha fet més que reduir en inversions econòmiques destinades a la cultura i encarir els preus per poder gaudir d'un espectacle, un concert o una exposició. La crisi econòmica i els canvis en el consum cultural han fet que aquesta activitat vagi en retrocés. Moltes de les galeries d'art catalanes s'han vist obligades a tancar i molts artistes han hagut de deixar l'art com a pràctica professional, i els que continuen actius, ho fan majoritàriament en un entorn d'economia submergida i de precarietat.

Tot i així, la cultura té una importància cabdal en la nostra societat i "protagonitza bona part de la seva vertebració interior i projecció exterior"¹⁶. Així doncs, amb el bagatge cultural històric i la base associativa activa, s'hi afegeix l'impuls de la iniciativa privada, esdeveniments singulars, la valorització i recuperació de la seva riquesa patrimonial i el creixement de la xarxa d'equipaments culturals, tots ells han contribuït a la consolidació de la imatge d'una ciutat cultural de referència en el context català. Si afegeix, a més, el valor que li atorga la Universitat de Girona, que ha demostrat la capacitat d'obertura a l'exterior i que assumeix la capitalitat cultural del seu entorn.

En molts aspectes es parla de Girona com una ciutat que lidera un entorn des del seu valor de capitalitat, ja sigui l'àrea metropolitana com la de les comarques gironines. És tal el seu lideratge que sovint crea una gran influència als municipis del seu entorn. La ciutat de Girona ha estat durant el darrer quart del segle XX i el primer decenni del segle XXI un pol dinàmic i actiu a l'entorn de les arts plàstiques i una ciutat de referència en activitats culturals, situant-se, així, en la segona posició com a ciutat cultural de Catalunya.

El desenvolupament cultural de Girona està força consolidat per la qualitat de recursos i agents que hi vetllen. El seu sistema cultural és complex degut a l'existència de múltiples agents públics i privats que desenvolupen la seva activitat al municipi.

Un factor molt interessant de la ciutat de Girona és que ha consolidat una important oferta cultural molt àmplia. D'una banda trobem els múltiples elements patrimonials, ja siguin arquitectònics com museus o arxius, i per l'altra, ha anat incorporant cada vegada més elements contemporanis a la seva programació cultural, gràcies als equipaments del Bòlit Centre d'Art Contemporani o l'Escena Plural.

Així doncs, gràcies al seu bagatge dins el món cultural, la seva tradició i el seu conjunt històric ha permès desenvolupar les eines necessàries per donar allotjament a múltiples activitats culturals.

També es concep Girona com una ciutat *turificada* que es centra en el Barri Vell com a gran focus d'atenció. El turisme és una gran font d'ingressos per el municipi, però s'ha de procurar per mantenir un turisme de qualitat. Segons manifesta la *Proposta de projectes per la convocatòria innovadores dels Fons Social Europeu, Bòlit Emprèn*, "Els darrers anys han proliferat

¹⁶ Pla Estratègic de Cultura de Girona, desembre de 2010, pàg. 30

al Barri Vell comerços de *souvenirs* de baixa qualitat i establiments de menjar ràpid i barat que van en detriment d'una concepció de d'un entorn turístic que volem que sigui qualitatiu.”¹⁷.

Seguidament s'exposa quins són els principals protagonistes de la cultura gironina juntament amb una breu explicació sobre quina és la seva implicació amb la cultura i l'educació. Cal dir que aquesta recerca està focalitzada principalment al públic infantil. També s'ha centrat en les propostes i educatives culturals i artístiques infantils que prenen els diferents agents i programadors de la ciutat.

2.3.1 L'Ajuntament de Girona

L'Ajuntament de Girona es divideix en cinc Àrees de Gestió: l'Àrea d'Alcaldia, l'Àrea de Ciutadania, l'Àrea de Promoció i Ocupació, l'Àrea d'Hisenda i Gestió Municipal i l'Àrea de Serveis a les Persones.

En aquest cas ens centrarem en l'Àrea d'Alcaldia, encapçalada pel Sr. Carles Puigdemont i Casamajó. Les competències directes de l'Àrea són, en primera instància, el Projecte ferroviari i l'Oficina del defensor de la ciutadania, seguit per la gerència, la qual hi ha delegada el Gabinet d'Alcaldia, la Presidència, el Servei de Gestió Documental, Arxiu i Publicacions, el Servei d'Estudis Socials i Europeus, el Servei d'Alcaldia i **Cultura**¹⁸.

Centrant-nos en l'organigrama de Cultura, en aquest es desplega primer l'apartat Suport administratiu i seguit per dues ramificacions: el Servei de Cultura¹⁹ i Organigrames depenents²⁰.

Com podem interpretar, la figura de Regidor/a de cultura ja no existeix. Actualment el càrrec és assumit pel propi alcalde, i el cap de Servei de Cultura pel Sr. Narcís Casassa. En l'anterior candidatura, 2003-2011, el càrrec es mostrava extern de l'alcalde ja que estava sota la responsabilitat de la Sr. Lluïsa Faxedas.

Per últim dir que l'Ajuntament sovint nomena uns representants polítics per entitats, institucions i organismes. Això inclou que alguns organismes autònims, consorcis, patronats i fundacions estiguin directament relacionats amb la cultura de Girona. Aquests són:

- Organismes autònoms:
 1. Patronat Municipal Call de Girona (President Carles Puigdemont i Casamajó)
 2. Organisme Autònom Local d'Educació Musical de Girona (President Carles Puigdemont i Casamajó)
- Consorcis:

¹⁷ Proposta de projectes per la convocatòria innovadores dels Fons Social Europeu, Bòlit Emprèn, maig 2013, Ajuntament de Girona

¹⁸ Organigrama general de l'Ajuntament de Girona i Cartipàs 2011-2015, <http://www2.girona.cat/documents/11622/68643/Organigramageneral.pdf>
http://www2.girona.cat/documents/11622/68643/CARTIPAS_2011-2015.pdf

¹⁹ Engloba les biblioteques, el museu d'Història, el Centre Cultural de la Mercè, La Marfà, Teatres i El Bòlit.

²⁰ Auditori, Museu dels Jueus-Call, Fundació Rafael Masó i Fundació Museu del Cinema.

1. Consorci Transversal, Xarxa d'activitats Culturals (Presidenta, Roser Urrea i Fabregas)
- Patronats i Fundacions:
 1. Patronat de la Casa de Cultura Bisbe Lorenzana (Presidenta Marta Madrenas i Mir)
 2. Fundació Privada "Rafael Masó" (President Carles Puigdemont i Casamajó)
 3. Fundació Privada "Auditori-Palau de Congressos" (President Carles Puigdemont i Casamajó)
 4. Fundació Privada "Prudenci Bertrana" (President Carles Puigdemont i Casamajó)
 5. Fundació Privada "Museu del Cinema i Col·lecció Tomàs Mallol" (Marta Madrenas i Mir)
 6. Fundació Fita (President Carles Puigdemont i Casamajó)

Per entendre com s'organitza el sector cultural d'una ciutat, una de les tasques que cal realitzar és esbrinar com es crea, es produeix i quines línies pren la gestió cultural des de les institucions. Així doncs, aquest apartat es centra exclusivament en l'Ajuntament de Girona i es presenta les principals eines, equipaments i organitzacions que disposa per tal de dur a terme la seva política cultural.

Pla Estratègic de Cultura de Girona

El desembre de 2010, l'Ajuntament de Girona va idear un pla estratègic on es marquen les línies culturals de la ciutat en els propers anys, una guia que pretén ser útil tan els responsables polítics i tècnics del sector públic com els dels privat.

El Pla es defineix com el punt que "marca un horitzó i un full de ruta per a la cultura de la ciutat en els propers anys. Es tracta d'un document operatiu amb una base conceptual sòlida que ha de convertir-se en un referent tant per als responsables polítics i tècnics del sector públic, com per als operadors del sector privat"²¹.

Dins aquest projecte hi ha un conjunt d'idees que cal destacar:

El Pla planteja la idea de projectar la imatge d'una *ciutat creativa*. Segons el document, Girona té una llarga trajectòria en el món cultural i té les eines necessàries per avançar cap a un model més creatiu, per tal de fonamentar la millora de la qualitat de vida de la ciutadania que troba a la ciutat un espai d'expressió i, sobretot, utilitzar com a element per al desenvolupament econòmic d'alt valor afegit.

Un objectiu que pren el Pla Estratègic De Cultura de Girona és mantenir la cultura com a eix central del model de la ciutat. El document manifesta que la cultura "ha de desenvolupar un paper de centralitat en la Girona del futur mitjançant una estratègia de desenvolupament cap a un determinat model de societat i de municipi"²². Es a dir, es pretén crear nous focus culturals urbans, com és el cas de del nou Centre Cultural i Social de La Marfà, l'obertura del Bòlit i el trasllat de la Biblioteca Pública, per tal d'aportar un major grau de cohesió territorial i social i que es generin nous fluxos culturals, i augmentar la presència de la cultura a l'espai públic

²¹ Pla Estratègic de Cultura de Girona, desembre de 2010, Ajuntament de Girona, pàg. 3

²² Pla Estratègic de Cultura de Girona, desembre de 2010, Ajuntament de Girona, pàg. 24

metropolità de forma que la cultura es “visqui” amb major intensitat a les places i carrers de la ciutat.

Un altre objectiu que agafa és adoptar la cultural al servei de la cohesió social. Es manifesta que cal donar un valor educatiu a les propostes culturals posant l'accent en la forma en què aquestes iniciatives es presenten i en quins mecanismes es posen a l'abast per facilitar-ne l'accés. Així mateix, la presència de la cultura com a instrument educatiu i pedagògic a les escoles és un camp a reforçar. En aquest sentit, “cal reforçar el paper de la Caseta de la Devesa com a centre motor de l'oferta de recursos educatius de la ciutat i coordinador dels agents que els produeixen, així com evolucionar aquesta oferta i servei d'acord a les noves necessitats, demanda, nous formats i a les possibilitats que ofereixen els recursos tecnològics”.

Dins el document també es destaca la línia de *l'aposta per la creativitat i la contemporaneïtat en la ciutat de la memòria*. Exposa que Girona té grans potencialitats com a espai creatiu per assumir riscos que permetin crear i avançar en els llenguatges artístics. És un municipi on la història i el patrimoni tenen un pes molt important, i no s'hauria de confrontar amb els nous models contemporanis, sinó tot el contrari. La contemporaneïtat també passa per la reinterpretació constant del passat cultural i per un diàleg entre el present i el passat. Així doncs, el pla exposa “L'objectiu és incrementar la pràctica artística a la ciutat com a base de futurs professionals i per generar afició pel consum cultural i les arts, a més de dotar d'instruments a tota la ciutadania per tal d'adquirir les habilitats necessàries per al desenvolupament de la seva capacitat creativa i de gaudi de l'art, les quals coses són indicadores de qualitat de vida”.

També cal remarcar la importància que se li dona al turisme, o com es presenta dins el Pla “el turisme cultural”. Dins al document exposa com a punt fort de la dinamització cultural i econòmica de la ciutat i com a aportació de riquesa econòmica a la ciutat. Aquí, es pretén potenciar la identificació de la ciutat amb un model de turisme basat en el consum cultural i caracteritzat per les estades de coneixement i gaudí del municipi. Segons el Pla, “en una ciutat de serveis, el valor afegit i l'atractiu que donen el patrimoni, els esdeveniments culturals, la gastronomia o el comerç són elements que cal tenir en compte en les estratègies de posicionament econòmic i de competitivitat”. Considera que la relació entre cultura i turisme té grans potencialitats i que s'ha de fonamentar en un creixement retroalimentat dels dos sectors. També destaca que el desenvolupament cultural ha d'impulsar la millora de l'oferta turística, tot apostant per un turisme sostenible i de qualitat.

Per concloure dir que aquest document va ser ideat i plantejat al 2010, en ple mandat del Partit Socialista de Catalunya, PSC. Actualment l'Ajuntament de Girona és governat per Convergència i Unió, CiU. Tot i que es presenti el document com un marc de referència de la cultura gironina, el govern de CiU no el té suficient en compte.

Consell de les Arts i de la Cultura de Girona (CACGI)

L'any 2000 l'Ajuntament de Girona va crear el Comitè Impulsor del Consell de les Arts i la Cultura (CICAC), un òrgan consultiu format per 13 persones, totes elles vinculades amb les arts i la cultura gironina. El Comitè impulsor fou l'encarregat de fer un anàlisi de la situació cultural i artística de la ciutat de Girona a través de plenaris oberts a la ciutadania. A partir de 2005, ha estat el responsable d'analitzar i avaluar els projectes presentats a la convocatòria de beques i subvencions de l'Ajuntament.

Anys més tard, concretament al juliol de 2008, el CICAC va passar a constituir-se com el Consell de les Arts i de la Cultura de Girona (CACGI), permeten, així, guanyar més autonomia i poder formular uns objectius propis.

Actualment el CACGI està format per 9 persones vinculats al panorama cultural gironí. L'elecció d'aquest membres es regeix per uns criteris de paritat de gènere, de diversitat d'edat i de camps professionals. A més, es manté el fet que els membres no estiguin vinculats a l'administració pública de la cultura i que formin part del Consell com a títol individual, no com a representants d'entitats o col·lectius. Les principals tasques que desenvolupa el CACGI²³ són:

1. Fer la valoració anual de la convocatòria de beques i subvencions en matèria de creació artística de l'Ajuntament de Girona.
2. Fer el seguiment i valoració de la política cultural de l'Ajuntament de Girona, especialment en matèria de convenis i subvencions.
3. Fer un seguiment dels plans d'acció i treball dels diversos equipaments culturals municipals.
4. Vetllar per l'aplicació i el compliment del codi de bones pràctiques artístiques i culturals de la ciutat de Girona.
5. Participar en la redacció del Pla estratègic de cultura de l'àrea urbana que preveu portar a terme l'Àrea de Cultura i Educació de l'Ajuntament de Girona. En aquest context, la missió del CACGI haurà de ser la de promoure la participació ciutadana en el pla i actuar d'interlocutor i mediador.
6. Ocupar-se de l'organització dels processos participatius que es considerin necessaris per tal de promoure el debat i la discussió en relació a l'acció cultural i artística a la ciutat de Girona.

- CACGI al Pla Estratègic de Cultura de Girona

Dins el Pla Estratègic de Cultura s'exposa quin nou paper ha d'assumir el CACGI per tal de millorar la seva relació i implicació amb la ciutadania. El document diu: "Cal reforçar el paper del CACGI en el marc del sector cultural de la ciutat i com a interlocutor entre el sector cultural i les administracions públiques. En aquest sentit, cal redefinir les seves funcions i els recursos amb què les ha de desenvolupar per tal que l'activitat s'adeqüi als seus objectius. Igualment, el CACGI ha de deixar de ser un espai de participació tancat als seus membres per passar a impulsar activitats i trobades de caràcter sectorial i intersectorial que permetin millorar el desenvolupament de les polítiques existents, generar-ne de noves i establir un sistema àgil de comunicació directa amb la ciutadania. El propi Pla Estratègic de Cultura ha de constituir-se com un marc de treball per al CACGI que haurà de ser l'òrgan responsable del seguiment de la seva implementació, mitjançant l'elaboració d'avaluacions del seu desenvolupament"²⁴.

Per fer un major aprofundiment a aquest òrgan consultiu vaig entrevistar a Lluís Muntada, Conseller del Consell de les Arts i la Cultura des del juny de 2011. Una de les preguntes era que m'expliqués el paper que adopta el CAC sobre la ciutat avui dia, la seva resposta va ser:

²³ Web Consell de les Arts i de la Cultura, a l'apartat de Tasques, <http://www.girona.cat/cac/cat/tasques.php> 10/03/2014

²⁴ Pla Estratègic de Cultura de Girona, desembre de 2010, Ajuntament de Girona, pàg. 41

“Un paper fundacional molt important que va ser de fer un diagnòstic sobre la cultura a la ciutat de Girona. I també un altre paper molt important com el de dissenyar línies de política cultural i artística indispensables per a la qualitat de la ciutat.”

- **Així doncs, sobre les sis tasques que desenvolupa l'òrgan, totes elles plantejades a la web, com es duen a terme? – vaig preguntar-li**

Ara per ara, el CACGI està únicament limitat a fer la valoració i el seguiment de les beques KREAS, beques en matèria de creació artística promogudes per l'Ajuntament de la ciutat.

- **Creus que els joves amb noves idees i projectes tenen recursos per poder-los dur a terme? Creus que, ja sigui l'Ajuntament de Girona com qualsevol altre entitat educativa i cultural, es dona suficient suport i recursos perquè aquests projectes puguin sortir a la llum?**

Sí, és clar poden fer-ho. No et respondré en genèric perquè sempre cal matisar. Et contestaré en concret: l'Ajuntament de Girona promou unes beques de creació artística i cultural. Aquestes beques són un estímul. Hi ha també infraestructures municipals destinades a la creació i a la formació. Un cop dit això, també cal reconèixer que es podrien optimitzar i incrementar aquestes ajudes. I, sobretot, pensar alternatives per a una major difusió de projectes artístics i culturals.

- **Des del CAC es treballa per al públic infantil i juvenil?**

És un segment que, és clar, no queda exclòs. La cultura és un terme que ha d'aspirar a la completesa. I el CAC ha valorat molts projectes artístics i culturals relacionats amb el públic infantil i juvenil.

- **I consideres que avui dia els nens i nenes tenen més facilitats per accedir a la cultura?**

Si el que vols dir és si la gent jove pot accedir a la cultura de qualitat artística i humanitzadora, cal dir que sí. Hi ha facilitats i recursos, és clar.

El problema és si els que formem part de les generacions adultes som capaços de demandar cultura, de valorar-la, de necessitar-la i de viure-la apassionadament per, així, també transmetre-la apassionadament a les generacions joves. En el nostre present i en el nostre futur, a part de les condicions econòmiques, la societat quedarà molt segmentada en funció dels que accedeixen a la cultura de qualitat i com a element personal i social cohesionador, i els que no hi accedeixen.

- **Passant a temes més generals, quin estat creus que es troba la cultura a la ciutat de Girona actualment? Quins avantatges i inconvenients trobes que hi ha?**

Hi ha el perill constant (com en altres èpoques recents) que la ciutat faci una aposta pels festivals d'impacte (molt rendibles políticament) i abandoni el cultiu del substrat cultural propi. Hi ha el perill que la mercadotècnia i la iniciativa publicista d'entitats privades i comercials es converteixi en el gran gestor de la política cultural. Això, a la curta i a la llarga, significa desertització: grans esdeveniments, impacte de decibels, gregarisme, adotzenament del gust i desatenció per aquella cultura que caldria promoure, basada en la qualitat, en la formació, en la tècnica assolida a través de la feina pacient, silenciosa i en diàleg amb la tradició.

- **Quina importància té la cultura en la vida social? I en la econòmica?**

En la vida social la cultura és un motor de cohesió de primer ordre, fa que les persones tinguin sentiment de pertinença. Però, a més, la cultura és un principi civilitzador imprescindible. Realitzar-nos en el pla personal i sentir que formem part d'un tot social, és impossible sense la cultura.

A països com França, la cultura representa un total del 8% del PIB. A Girona hi ha un patrimoni cultural importantíssim que, alhora, és font d'atracció turística. Per tant, la cultura té molt d'impacte en l'economia.

➤ **Creus que hi ha una relació entre cultura i educació? Si és així, quina creus que és?**

Sí, es clar. Fins al punt que la cultura és també educació, educació personal i col·lectiva, educació del gust, de la sensibilitat, de la qualitat humanitzadora... Sense cultura només hi ha deseducació.

➤ **Existeix la relació cultura i Girona?**

Sí, és clar. N'estem parlant tota l'estona, d'aquesta relació. No ho dic per caure en el narcisisme, sinó per intensificar-ho Girona té una tradició i unes potències culturals insòlites, admirables.

En un primer moment la finalitat d'aquest Consell era molt bo i prometedor. Però actualment només s'encarrega d'avaluar els projectes que entren a la convocatòria de beques i subvencions. Possiblement caldria reformular-lo tot de nou i dotar-li d'una major responsabilitat.

Ajudes i subvencions

Malgrat que l'estat de l'economia catalana no és massa favorable, o si més no els pressupostos destinats a la cultura són cada cop més petits, el Servei de Cultura de l'Ajuntament ofereix una ajuda a les propostes artístiques i creatives emergents a través de les *Ajudes KREAS*, destinades a fomentar la creativitat i la recerca artística de la ciutat de Girona.

El seu objectiu és recolzar a les iniciatives i projectes d'artistes o d'entitats culturals del municipi tan a nivell econòmic - amb un pressupost total de 50.000€- com a través de la cessió d'espais i material municipal.

Les Ajudes KREAS es divideixen en dues modalitats: la primera, subvencions de suport a la creació artística i, la segona, beques d'estudis i/o recerca artística. Les ajudes destinades a les subvencions tenen un màxim de 5.000€ per projecte i les que estan dirigides a les beques tenen fins a 1.000€ per projecte. Destacar que les ajudes comprenen tots els camps de l'art, des de música, teatre, dansa, circ, literatura, arts visuals i audiovisuals fins a la cultura tradicional i popular.

L'any 2013 es va comptar amb un total de 47 projectes presentats, dels quals se'n han subvencionat 33. Dins aquesta edició, l'àmbit artístic que ha rebut més ajudes ha estat el del teatre, dansa i circ, amb un total de 13 projecte. Seguit pel sector musical, amb 9 projectes, l'audiovisual, amb 6 projectes, les arts visuals, amb 3 projectes, i finalment la literatura, amb 2 projectes²⁵.

²⁵ Dades extretes de l'article *47 projectes opten a les ajudes Kreas a Girona*, Diari de Girona, 29.03.2013

La Caseta

Tot i formar part de l'Àrea d'Educació de l'Ajuntament de Girona, considero que és un equipament municipal que cal esmentar-lo ja que pràcticament tots els equipaments culturals de la ciutat que presenten serveis i recursos educatius passen, directa o indirectament, per la Caseta, ja sigui per la formulació i plantejament de les propostes educatives, com a la supervisió o presentació i difusió d'aquestes ofertes educatives.

El 5 de juny de 1993, la Caseta de la Devesa va ser inaugurat com a Centre d'Educació Ambiental i Recursos Educatius de la ciutat. En aquell moment s'unificaren els dos serveis en un de sol.

Avui dia, la Caseta funciona com a Servei Educatiu de l'Ajuntament. Les activitats i recursos pedagògics que ofereix no només van destinats al públic escolar del municipi sinó a totes aquelles escoles interessades i a la resta de la ciutadania. Així doncs, el programa participa de ple en la filosofia *Girona, Ciutat Educadora*, ja que es treballa perquè la ciutadania tingui un fàcil accés al coneixement de la ciutat en un sentit ampli, des de la història i el patrimoni fins al medi ambient. La seva oferta d'activitat és molt diversa. També ofereix un Servei d'informació, documentació i préstec de materials relacionats amb la ciutat de Girona, així com també a la col·lecció de publicacions relacionades amb els recursos educatius.

Per entendre millor el seu funcionament i la seva vinculació amb la cultura, vaig entrevistar a la Directora del centre educatiu la Caseta, la Lluïsa Bonal. Les preguntes que més destaco són:

➤ **Em podries fer una breu explicació del funcionament de la Caseta?**

Nosaltres som del Servei d'Educació de l'Ajuntament. La oferta que fem de recursos no només és nostra sinó que també dels serveis i equipaments municipals i de també entitats ciutadanes com bé són la Caixa, el Museu d'Arqueologia, el Museu d'Art, entre altres entitats catalanes que volen fer una oferta educativa a les escoles.

Des de fa molts anys, al principi dels ajuntaments democràtics, nosaltres oferim recursos educatius a les escoles i a les entitats. Al principi érem un recurs per a les escoles en les matèries, com música o plàstica. També hi havia la basant de donar seguretat al mestre i ajudar-lo a sortir de l'aula en temes més culturals o de ciutat o de natura.

Més endavant vam veure que hi havia altres persones que oferien recursos pedagògics. El que vam fer va ser reunir els diferents equipaments municipals que oferien recursos de certa qualitat i més endavant ho vam obrir a altres equipaments de la ciutat.

Tanmateix, nosaltres estem coordinats amb la Taula de Recursos Educatius, que el seu objectiu és millorar les propostes educatives, oferir un servei a les escoles, ja siguin mestres com alumnes, molt vinculat a la ciutat.

En resum, podríem dir que nosaltres som el propi servei educatiu i una taula de coordinació dels recursos.

➤ **Quin seria el vostre màxim objectiu?**

Poder arribar a les escoles d'una manera coordinada.

➤ **El recursos que oferíeu són només per les escoles de la ciutat o també per a la resta de la comarca i província?**

Hi ha recursos que sí i han altres que no. Per exemple, els Jocs Florals és només per les escoles de Girona. En canvi visites i itineraris per la ciutat sovint són adreçats per escoles de fora.

També tenim el factor que les mides de determinats equipaments són més assequibles i en un dia poden fer varies coses, com és una planta potabilitzadora que a Barcelona és molt més difícil el seu accés o també es pot veure com era i funcionava una ciutat medieval com era Girona.

➤ **Quina creus que és la vostra contribució amb la cultura de la ciutat?**

Amb educació, vull dir tan el treball amb les escoles com amb la ciutadania (que tenim algunes activitats puntuals per ara), intentem donar, i crec que ho aconseguim bastant, un vehicle en la cultura. Quan dic participar no em refereixo només en visitar museus sinó participar més activament, que coneguin i que al final puguin generar cultura. No ens hem de quedar en ciutadans merament passius amb la cultura, sinó que també ens impliquem i que diguem quina volem. I tampoc ens hem de quedar amb una sola cultura.

Penso que totes les activitats tenen una cultura, perquè donen elements i proposen canvis d'actituds als alumnes que treballen i veuen aquest elements.

Segurament estarem d'acord, que l'educació és el vehicle per participar en la cultura. Però potser a nosaltres ens agradaria una mica més, com és participar, implicar i comprometre amb la cultura de la ciutat.

➤ **Feu algun tipus d'assessorament amb els recursos que presenten els equipaments de la ciutat?**

Dins del que podem, intentem que si ells tenen clar el que volem nosaltres ajudem més en la basant educativa. El que intentem és donar una lectura de carrer. Amb la basant de visites i itineraris editem un petits llibres divulgatius i que siguin de qualitat.

Fa poc van venir dues empresàries que tenen una cadena de Llagurt que es volien apropar a les escoles. Llavors entre tots intentem buscar un taller o activitat a fer a les escoles. Ara elles han fet un conte i a partir d'això treballarem conjuntament.

També intentem donar una qualitat i respecte a l'alumne, per evitar que se'l utilitzi per fer difusió d'una cosa per interès d'una empresa o equipament. Ja va costar prou que les escoles sortissin al carrer i agafessin la seva ciutat com a model d'exemple i aprenentatge, però ara potser tenen molta i massa oferta. Crec que ara mateix, el mestre ha de triar molt, i molt bé.

➤ **Quina avantatges i inconvenients li veus a la Caseta? Proposaries alguna millora?**

Si, inclús fer-li una bona sacsejada. Potser el primer que m'agradaria és que de tota aquesta gent que estem a la Taula que tenim tantes ganes de treballar junts i de coordinar-nos, que poguéssim tots als mateix nivell i intentar aplicar uns criteris comuns, ja sigui d'objectius, de línies estratègiques. De moment el que si que estem d'acord es que sempre treballem dins l'horari escolar.

➤ **En trets generals, com veus el servei educatiu de l'Ajuntament de Girona?**

Si et refereixes a tot, hem de pensar que el Servei Educatiu va des de les escoles Bressol fins al manteniment de les escoles.

En aquests moments s'està fent un canvi i una nova manera de treballar a nivell general del Servei, que potser no es traduirà en res a cares l'usuari però que internament pot millorar, o no.

Per exemple, la Oficina Municipal d'Escolarització, més col·loquialment conegut com l'OME, que donaven suport, assessorament i matrícula per les escoles. Amb aquesta estructuració estan amb nosaltres i també han canviat les seves formes i funcions d'assessorament.

➤ **L'Àrea d'Educació i la de Cultura treballen conjuntament o tan sols és en moments puntuals?**

Només en moment molt puntuals.

➤ **I creus que hi hauria de haver-hi més connexió?**

Sí, sí, i tant.

➤ **A què es deu això?**

Mira coses tan simples com abans que cultura i educació estaven a la mateixa àrea, i això ja et facilitava les coses. Ara soms Àrea de Servei a les Persones, i ha d'haver molta voluntat entre els treballadors perquè es facin coses conjuntament. Moltes vegades no coincidim ni en conceptes ni en temps.

➤ **Com veus la iniciativa *Ciutat Educadora*?**

Penso que va ser, parlo en passat perquè ja fa quasi més de 20 anys, un gran encert que Girona signés la Carta *Ciutats Educadores*, perquè ha sigut una xarxa i un paraigües tan important i potent a nivell mundial. Els principis de la Carta ens han emparat moltes vegades i sovint l'agafem per fer determinades coses.

Poder la nostra voluntat des del Servei d'Educació ens hauria agradat implicar més a tots els serveis municipals perquè en fossin més conscients de tot el que comporta. No només soms *Girona, Temps de Flors* o *Girona, Ciutat de Festivals*, sinó que també Girona és *Ciutat Educadora*. Potser no tothom ho té tant clar, però també potser que no hem sabut explicar prou bé.

Personalment penso que tots els punts de la Carta ha sigut per nosaltres, inclús a l'hora de treballar, un referent. Per exemple amb un projecte nou quins punts de la carta podem fer servir.

De tota manera, parlant dels punts de la Carta, també et diré que els nous programes polítics també ens marquen i que els hem de complir.

➤ **Creus que els infants tenen facilitat per accedir a la cultura?**

Això depèn de les famílies i l'escola. Els que intentem generar i arribar al públic, sempre arribes allà mateix perquè sempre arribes als mateixos, aquelles que estan molt preparats o molt receptius. I suposo que això passa amb tot.

Hi ha molta oferta que no tota la podríem considerar culturalment bona pels nens. És a dir, hi ha molts de concursos que és una eina fàcil per arribar als nens, i potser s'hauria de triar més i tenir més de respecte per l'alumne i el mestre. Els mestres ja són adults i tenen la llibertat de triar, en canvi els infants no poden triar des de l'escola i a vegades amb la família tampoc poden. Arribar al nen directament és molt difícil.

➤ **Es treballa el patrimoni cultural a l'aula? O encara s'hauria de treballar més?**

No sé si els mestres en són conscients, però Déu ni do el que estan fent. En aquests moments entendria patrimoni com el natural, arqueològic, cultural...

Penso que hi ha molta oferta de patrimoni cultural i si els mestres ho sabem agafar i emmarcar-ho bé, penso que aquí Girona ho poden fer perfectament i també hi ha força treball.

➤ **Com definiries la paraula *cultura*?**

Cultura és tot allò que soms capaços de generar i de viure.

➤ **I el terme *educació*?**

És, precisament, el tren o vehicle que passeja aquesta cultura.

Marques de la ciutat

En els darrers anys l'Ajuntament de Girona ha potenciat la iniciativa d'englobar activitats i temàtiques sota un mateix nom. Amb la finalitat d'optimitzar els recursos econòmics i donar una millor imatge de la ciutat, l'Ajuntament, juntament amb el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, ha anat potenciant múltiples marques de la ciutat com ara *Girona, ciutat creativa, Girona ciutat de festivals, Girona, ciutat educadora*, entre d'altres.

Un punt comú que es veu a primera vista és que totes elles prenen el nom "Girona" com l'element que encapçala la marca. Això causa que es potenciï la ciutat com un punt de referència en relació a un fet o esdeveniment i que, alhora, se li doni un valor afegit al municipi. D'altra banda, aquestes marques també serveixen com element unificador entre les institucions, empreses i entitats de la ciutat per treballar i col·laborar conjuntament per arribar a un mateix objectiu i propòsit.

En relació a l'etiqueta *Girona, Ciutat Educadora* la Diana Sans del Servei Educatiu del Bòlit, Centre d'Art Contemporani va explicar que "aquesta voluntat de l'ajuntament com a ciutat educadora d'implicar a tots els estaments està molt bé. També el que passa moltes vegades és que l'Ajuntament entre l'àrea de Cultura i Joventut, pràcticament no ens coneixem i hauríem de treballar junts perquè el públic si fa no fa és el mateix i que hi hagués un transvasament de públic". Segons ella, aquesta política permet que diferents agents de diferents àmbits treballin sota un mateix objectiu i projecte. Fet que sovint facilita força les coses. "Crec que aquesta és la voluntat de la iniciativa de *ciutat educadores*, ajuntar a tots els agents i equipaments de la ciutat per un projecte en comú", explicava Sans.

Una opinió semblant comparteix Anna Carpena, Cap del Servei Educatiu del Museu del Cinema de Girona, en relació a la iniciativa promocional *Girona Museus*, que considera que és una bona iniciativa. Ajuda a optimitzar els recursos i a mantenir una millor relació i cohesió entre els diferents museus de la ciutat. "La idea d'ajuntar-nos i cooperar per anar a bon port ens pot ser molt productiu. També ens ha ajudat a millorar la relació entre els diferents museus de la ciutat, com ara no oferir el mateix tipus de tallers o visites. Amb només el fet de promocionar-nos tots junts ja en sortim beneficiats", explica Carpena a l'entrevista²⁶.

D'altra banda hi ha qui pensa que aquestes marques causen una forçació de la cultura cap al món publicitari i potser un falsejament de l'esdeveniment. Com bé va explicar Lluís Muntada "Tot i que poder ser necessàries per visualitzar un producte, a mi no m'agraden gaire les "marques", les falques publicistes. El millor que té Girona ha sortit de les seves condicions "naturals". Temporada Alta, El Cellar de Can Roca, el patrimoni històric, els referents artístics i literaris han sortit de les seves palpitations genuïnes. Cal no forçar artificialment marques. Els atributs d'una ciutat no són productes de la industrialització".

Depenen de la circumstància pot ser favorable la utilització d'aquestes marques. Amb el temps s'ha comprovat que aquesta pràctica promocional ha permès augmentar el valor cultural de Girona i el volum de turistes que volen gaudir del seu patrimoni. Ara bé, si se'n fa un abús pot causar un efecte contrari sobre el municipi.

²⁶ Entrevista completa adjuntada a l'apartat d'annexes.

A manera de resum de les eines principals que disposa l'Ajuntament, els Pla Estratègic i el Consell de les Arts prenen molt bones iniciatives, però només es queden en termes teòrics. S'hauria de fer un nou replantejament per formular-los i dotar-los de noves funcions, ja que poden ser eines molt útils i beneficioses per la cultura gironina i a les noves pràctiques culturals que vindran en un futur.

D'altra banda les marques promocionals de la ciutat són cada vegada més utilitzades, ja que de moment el seu rendiment és força favorable. En els darrers anys l'Ajuntament s'està involucrant més en temes referents a la cultura. L'última acció remarcable de la institució pública és l'adquisició dels béns artístics de Rafael Santos Torrella amb la intenció de crear el Museu d'Art Modern i Contemporani. Tanmateix, la preocupació per la promoció, difusió i educació de la cultura i l'art són cada vegada més vigents al municipi. Les diferents institucions, equipaments i entitats no només aquells que es dediquen exclusivament a la cultura, sinó també altres àmbits socials mostren interès per oferir a la ciutadania serveis educatius i culturals. En aquest punt La Caseta adquireix un paper molt important en relació a l'assessorament, coordinació i promoció de tots els recursos educatius i culturals que s'ofereixen a la ciutat i alhora garantir al ciutadà uns recursos de qualitat.

2.3.2 Equipaments Culturals

En tota la ciutat hi ha múltiples edificis, entitats i empreses, ja siguin públics o privats, que vetllen i promouen la cultura. En aquest apartat he recollit fins a un total de 9 equipaments culturals diferents. Cada un d'ells té una filosofia, una metodologia i uns objectius diferents, però que entre tots ells configuren una gran xarxa cultural força sòlida, intentant així poder ocupar totes les demandes culturals existents.

Com es podrà comprovar tot seguit, Girona té una important dotació d'equipaments culturals tant públic com privats que conforme un panorama ric i força complet. El mapa d'equipaments cultural és extens i inclou 49 equipaments culturals: 7 arxius, 6 museus, 4 biblioteques municipals (a les que cal sumar una biblioteca escolar, dos punts de lectura i les de la Universitat de Girona), 7 espais d'arts visuals, 6 escenicomusicals i 14 centres culturals (dels quals 7 són centres cívics)²⁷

Centre cultural

La majoria d'aquest equipaments s'ubiquen en edificis històrics o en desús, com és el cas de la Casa de Cultura ubicada a l'antiga Casa del Bisbe Lorenzana.

Al municipi hi trobem fins a un total de cinc centres culturals. D'aquests, tres depenen directament de l'Ajuntament de Girona (el Bòlit Centre d'Art Contemporani, Centre Cultural la Mercè i Espai Marfà). Els dos restants són la Casa de Cultura, que depèn de la Diputació de Girona, i el CaixaFòrum, de l'obra social de La Caixa.

²⁷ Dades extretes del *Pla Local d'Equipaments Culturals de Girona*, març 2011, pàg. 58.

Cada centre inclou diferents programes educatius destinats a infants, famílies, professionals de l'art i el públic en general. Tots els centres, excepte la Casa de Cultura, ofereixen una programació de tallers, activitats i serveis destinats exclusivament per a públic infantil.

Donant una ullada al *Projecte Educatiu* del Bòlit, es pot veure la clara intenció educativa que vol prendre en centre cultural. Així diu:

“Aprendre és inherent a les experiències culturals de qualitat i que cal explicar l’art contemporani per tal de facilitar-ne la seva comprensió (...) La cultura i les arts són un instrument per educar, permeten utilitzar llenguatges no formals capaços d’apropar a tota la ciutadania i donar un sentit educatiu i pedagògic per integrar a la població en el context social.”²⁸

“Es pretén és estimular la imaginació, la creativitat, la capacitat reflexiva i educar la mirada per despertar en els usuaris sensacions, sentiments i interès per l’Art Contemporani, per la societat i el context en que vivim, el nostre entorn més immediat en primera instància sense deixar de considerar la visió del món. Promovent el diàleg intercultural per aconseguir una societat participativa, cooperativa, activa, sensibilitzada... per tal d’aconseguir la integració i cohesió social que necessitem per descobrir noves realitats i valors com la tolerància; i d’aquesta manera utilitzar l’art com a recurs per a la formació i aprenentatge d’aquella ciutadania compromesa amb la nostra cultura. (...) En definitiva, el que volem aconseguir és que a partir de l’educació i a través de diverses experiències es desenvolupi una consciència crítica i compromesa per part de la societat entorn l’art contemporani.”²⁹

Ara bé, el centre presenta un gran *handicap*. La falta de col·lecció permanent i el pressupost anual dificulten la programació d’activitats dirigides a les escoles i al públic infantil i familiar. Com bé em va explicar la Diana Sans, responsable del Servei Educatiu del Bòlit:

“El cas del Museu del Cinema, al tenir una col·lecció pròpia, sempre poden oferir els mateixos recursos. Però, el Bòlit no té una col·lecció. Al no tenir col·lecció les exposicions sempre són diferents. I com que no sabem què podem oferir el maig del any vinent, no podem oferir uns recursos educatius per les exposicions que tindrem. Per ara.

El tema educatiu és l’assignatura pendent del Bòlit. Tenim clar el què volem treballar, però a nivell pressupostari se’ns fa molt difícil. Nosaltres tanquem calendaris de forma anual. Sabem el què farem fins al desembre, però al gener ja no.

Ara bé, hem creat uns recursos estàndards, tenim uns pacs ja fets, per si les escoles si volen acollir, però clar no podem fer una cosa específica de cada exposició. De fet, sí que els fem però és sempre sobre la marxa. I ens costa molt arribar a les escoles. És molt difícil també perquè les escoles tanquen el seu calendari al setembre i si tu vas a l’escola al febrer dient “tinc una cosa molt *xula* pel maig”, sempre t’acaben responent que ja tenen tot l’any cobert”.

Davant aquest plantejament vaig preguntar quina seria la solució davant aquest problema de coordinació. La resposta va ser:

“Si tinguéssim un pressupost encara que fos a dos anys vista, que poguéssim saber què programarem al maig de l’any vinent, seria ideal.

El que si que es podria fer, i en definitiva el que s’hauria de fer, és plantejar *activitats marc*, propostes que es poguessin adaptar a qualsevol exposició. Fer coses més genèriques que et

²⁸ *Projecte Educatiu del Centre Bòlit*, Centre d’Art Contemporani, pàg. 2 i 4

²⁹ *Projecte Educatiu del Centre Bòlit*, Centre d’Art Contemporani, pàg. 4 i 5

permetessin adaptar a qualsevol altre tema. Això s'hauria de fer des d'un departament de recursos educatiu. Però en el nostre cas no el tenim, perquè no hi ha personal".³⁰

Tot i així, el centre ofereix activitats molt variades: itineraris per l'espai públic de la ciutat, exposicions, visites comentades de Street Art i activitats per a escoles (per exemple Els colors de l'Onyar³¹ i Girona té música³²).

El Centre Cultural de la Mercè gestiona l'Escola Municipal d'art (EMA) de Girona. Es tracta d'un centre educatiu que orienta la seva activitat docent en el camp de la creació artística per tal de facilitar al ciutadà l'accés al coneixement i a la pràctica artística contemporània. El projecte educatiu de l'escola s'estructura en tres línies de treballs:

- EmaXics, pensat per als nens i nenes de 6 a 16 anys i orientar-los i introduir-los en el llenguatge visual i plàstic. Al fulletó informatiu es veu clarament la seva línia educativa quan diu "Entenem que l'ensenyament de la pràctica artística és transversal i per aquesta raó la docència es fonamenta en tres àrees principals de treball: el dibuix, el color i el volum".
- EmaArt, pensat per adults que busquen formació bàsica per a la pràctica artística.
- Tallers

Probablement, de tots els centres culturals de Girona, qui pot oferir una àmplia gamma d'activitats i recursos pedagògics és el CaixaFòrum. Basada en la reflexió social i els valors i desenvolupar activitats que complementin l'educació a les aules, el centre ofereix un programa educatiu *eduCaixa*. *Un món d'activitats educatives* que proporciona tot d'activitats, itineraris, tallers per al públic escolar i familiar.

Principalment, les activitats proposades per a fora de l'aula són:

- Visites a exposicions
- Concerts escolars
- Tallers
- Recursos *on-line*
- Materials didàctics

I per últim, amb l'objectiu d'esdevenir un centre de referència en l'àmbit de la música moderna per donar suport a la creació, la formació i les iniciatives del sector musical, l'Espai Marfà disposa d'un seguit d'instal·lacions i recursos per a la pràctica i la creació musical.

Museu

Un museu ha de ser una institució útil per a la societat, que a través del seu patrimoni cultural pugui transmetre un seguit de valors i coneixements, i sempre amb l'objectiu de conservar la

³⁰ Tota l'entrevista completa la podreu trobar a l'apartat d'annexes.

³¹ Activitat que pretén fer d'introducció a l'art contemporani i de les creacions artístiques, les cases de l'Onyar com a font d'inspiració i material de representació de la ciutat i observació urbanística.

³² Activitat que pretén fer d'introducció a l'art contemporani i les noves tecnologies amb la participació de joves artistes vinculats a la música i a l'art més actual, coneixement de la ciutat i de la seva història.

major part del patrimoni i amb altres objectius que no siguin de benefici econòmic, sinó educatius, pedagògics, històrics, de delectació, etc.

A la ciutat de Girona hi ha vuit equipaments museístics. D'aquests, cinc són gestionats per l'Ajuntament de Girona a través de patronats o fundacions: Museu d'Història de Girona, Museu d'Història dels Jueus, Museu del Cinema, Museu de Fotografia de Girona (MFGI) i Casa Masó.

Tan el Museu d'Arqueologia de Catalunya-Girona com el Museu d'Art són gestionats pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Finalment, el Museu-Tresor de la Catedral va a càrrec del Bisbat de Girona.

El febrer de 2014 l'Ajuntament de Girona va aprovar la liquidació de 1.320 peces de la col·lecció d'obres d'art de Rafael Santos Torrella juntament amb la donació de 3.000 volums de l'Arxiu i Biblioteca Rafael i Maria Santos Torrella. Gràcies aquest fons artístic permet l'inici d'un centre per divulgar l'art del segle XX, que prendrà el nom de *Museu d'Art Modern i Contemporani de Girona*, ubicat a la Casa Pastors, que es troba al peu de les escales de la Catedral³³.

Les propostes educatives de cada centre museístic és diferent, però els seus objectius i finalitats són les mateixes: difondre i fer entendre del valor i la història de les obres i objectes conservats a cada centre.

De tots ells, probablement qui treballa més pel dinamisme i l'activitat pedagògica és el Museu del Cinema. Des d'un bon principi el museu es presenta com un equipament educatiu i de transmissió dels valors cinematogràfics. Per aprofundir amb el seu Servei Educatiu vaig entrevistar³⁴ a la Cap de Servei Educatiu del museu, Anna Carpena. L'entrevista estava enfocada sobretot a descobrir el mètode educatiu, com s'elaboraven aquests recursos i quina visió tenia la Cap del servei sobre les activitats pedagògiques que ofereix el centre, però també la resta de la ciutat. Una de les preguntes que li vaig formular va ser com s'ensenyaven als nens i nenes que visitaven el centre què és i per què serveix un museu, la resposta de Carpena va ser:

"Sobretot, ho treballem amb el fet que experimentin i que entengui que allò que estan veient forma part de la història, que gràcies això estem a on som. La història no és perquè sí, sinó que gràcies això estem al dia d'avui. L'evolució de les diferents parts de la història ha permès que el món audiovisual estigui tan desenvolupat, però també els volem fer adonar que abans els mitjans eren més senzills i la gent també s'ho passava bé igual. Fer-los entendre que ells tenen un concepte molt diferent del món audiovisual que hi havia abans."

Davant d'aquesta resposta vaig preguntar-li quin era la posició i reacció que adoptaven els nens i nenes quan visitaven el centre. Carpena va respondre:

"Els nens quan venen ja saben que és un museu. Potser si que a vegades els nens no els hi acaba de fer massa el pes anar a una vista d'un museu però, aquí, com que tenen moltes joguines òptiques i moltes coses per interactuar, no sembla tan un museu pur i dur. Sinó que com que els fem interactuar molt, no només a nivell de màquines sinó que els educadors els fan preguntar per millorar la participació i l'interès, la seva percepció els pot canviar. No és una visita teòrica."

³³ PLANAS, XEVI *La primera pedra del Museu d'Art Modern i Contemporani*, gironacultura, març-abril 2014, pàg. 27

³⁴ Podeu trobar l'entrevista sencera a l'apartat d'annexes.

Amb el temps hem vist que els nens els hi agraden molt els tallers, i com que són tallers que fan ells, el nivell d'aprenentatge augmenta bastant.”

Un dels avantatges que presenta el centre és que té una gran i àmplia oferta de recursos educatius adaptable per a totes les edats.

“El centre tenim un ampli ventall de públic que va des de P2 fins a l’edat de jubilats. Sobretot ens centrem en les escoles. Al inici, la finalitat del museu era sobre tot didàctic. Aleshores el que es va fer des d’un bon principi es formar el servei educatiu del centre. Sobretot per les escoles de Girona i les del voltant, perquè poguessin valorar i conèixer la història del pre-cinema, ja que tractem la llanterna màgica, les joguines òptiques, el cinema d’autors, com Lumier, fins a l’actualitat.

Però no només treballem amb visites escolars, sinó també tractem les visites guiades per als ciutadans, per exemple la visita guiada per a jubilats que és *Rememorant la música dels temps passats* relacionada amb el cinema de l’època. Per mi és molt màgic poder recordar amb ells les músiques de les pel·lícules que havien vist temps enrere. A través de les joguines òptiques, la visita es fa molt entranyable.

En resum, el museu i la seva proposta educativa va dirigit per tot el públic. Educació infantil (cicle inicial, mitjà i superior), secundària, batxillerat, per cicles formatius, educació espacial, públic familiar, públic adult i jubilat.”

Però activitats exclusivament per a públic familiar hi ha molt poca oferta.

“Bàsicament, l’activitat per a públic familiar que tenim és la proposta d’aniversari, que es va crear just aquest any mateix i de moment ha tingut molt bona rebuda. Sobretot els primers dies, va tenir una bona acollida.

Ens trobem també que algunes famílies ens venen a demanar si poden realitzar alguna proposta del servei educatiu regular. Si hi ha disponibilitat per ferla, sense cap mena de problema es fa. L’únic inconvenient que hi haurà és que el preu de l’activitat serà el mateix indiferentment del nombre d’assistents que hi ha. Nosaltres tenim un preu fix que no podem canviar. Clar, també com més persones hi hagi més es repartirà el preu i més a compte et pot sortir.

El mateix passa amb les visites guiades. Per exemples les visites per a gent gran sol costar uns 60 euros, llavors tan si són 16 o 25 persones el preu de la visita sempre serà el mateix. “

Fundació

Entenem que una fundació és una agrupació de persones, institucions o empreses, sense ànim de lucre, que aporten un determinat capital amb diners o propietat amb l’objectiu de realitzar una activitat d’interès general.

En aquest cas trobem la Fundació Fita o la Fundació Valvi, amb l’objectiu de conservar, promoure i divulgar l’obra de l’artista.

L’àmbit d’actuació d’aquests equipaments és majoritàriament per a públic adult, ja que la seva oferta d’activitats són conferències, xerrades, cicles, presentacions, etc. No significa que el seu accés estigui restringit per al públic infantil, ja que poden, per exemple, visitar les exposicions, sinó que la seva proposta educativa no va enfocada per als infants.

Sala d'exposicions

La funció d'una exposició no és només mostrar objectes, sinó també comunicar i transmetre una sèrie de valors i coneixements per ajudar a prendre consciència d'una part de la realitat. Bàsicament podem distingir tres tipus d'exposicions, les permanents, temporals i les itinerants.

Concretament a Girona, hi ha múltiples sales on s'exposen treballs de diferents disciplines i temàtiques. Les sales d'exposicions més importants i sòlides del municipi són:

- Antic Palau Caramany (grup El Claustre)	- Fundació Fita
- Bòlit_ La Rambla	- Fundació Valvi
- Bòlit _ St. Nicolau	- Galeria d'Art El Claustre
- CaixaFòrum	- Sala d'exposició de la Casa de Cultura
- Carbonera i cisterna del M. d'Història/ Bòlit	- Sala d'exposició del Centre Cultural la Mercè
- Can Pop Gallery & Shop	- Centre Cívic Santa Eugènia
- Sala d'exposicions del Col·legi d'Arquitectes	- Sala d'exposicions temporal del Museu d'Història dels Jueus
- Estació Espai jove	

Des de fa un parell d'anys, l'Ajuntament de Girona va impulsar una sala d'exposicions virtual en 3D anomenada *Girona Sala Oberta*. En ella s'hi ha exposat els guanyadors del concurs de Fires de l'any 2012 i 2013, els cartells de Temps de Flors, o l'exposició Faràndula sobre els capgrossos i gegants de Girona.

Pràcticament, totes elles presenten exposicions són dirigides per a tots els públics. Sí que és cert que algunes de les sales d'exposicions treballen més el tema de l'educació artística i cultural enfocat per a nens, però no és l'activitat principal sinó que són complementàries.

Teatre

Els equipaments escènics que trobem a la ciutat són: el Teatre Municipal, el Teatre – Sala polivalent del Centre Cívic Sant Narcís, Sala La Planeta, l'Auditori de la Mercè, que sovint si fan espectacles per a públic familiar. Fins fa poc hi havia el Sistema Metropolità de Teatres i Auditoris de Girona, SMTA, que incloïa també el Teatre de Salt, però, segons va explicar Rafael Sánchez, la falta de comunicació i de coordinació entre els equipaments va causar la finalització del sistema.

Només el Teatre Municipal i el Teatre de Salt són gestionats directament per l'Àrea d'Alcaldia (àrea de control del Servei de Cultura). La resta depenen d'altres agents: el Teatre Centre Cívic de Sant Narcís és gestionat per l'àrea de Servei a les Persones de l'Ajuntament de Girona i Sala La Planeta va a càrrec de l'associació grup Proscenium.

Aquests equipaments divideixen la seva programació en els diferents públics:

- Públic familiar i infantil
- Públic juvenil
- Públic adult

Una opinió força encertada és la de Rafael Sánchez, tècnic i programador dels espectacles infantils del Teatre Municipal, quan diu “el teatre continua sent un consum minoritari”. Durant l’entrevista³⁵ explicava que el teatre, i també la cultura en general, havia de “lluitar” contra múltiples factors que pot causar la distorsió del públic. Ho argumentava dient:

“Hi afecten moltes coses: l’edat dels nens, si tenen germans, si fan extraescolars que els hi ocupi part del cap de setmana... hi ha molts de factors que condicionen.

Des de fa quatre anys fèiem els espectacles el diumenge a la tarda. Cares l’any que ve tenim la proposta de fer-ho el diumenge al matí, cap a les 12h del migdia, perquè ens trobem que el públic que tenim és cada cop més petit i això vol dir que per als més menuts a les sis de la tarda ja és tard.

És també veure quin públic tens i com reacciona. Un dia vam provar de fer un espectacle de Clown al matí i va funcionar molt bé. El tipus de públic que vam tenir era molt semblant al que tenim normalment, per no dir que és el que sempre bascula per aquest cercles.

Tampoc ens podem fiar massa de la venda anticipada perquè és un públic que sol anar a la venta d’última hora, més que res perquè els pares no poden assegurar que d’aquí dos mesos els nens no es posin malalts o no tinguin una activitat.

També hi afecta el temps. Si fa sol corres el perill que les famílies marxin a fora i si plou pots trobar-te que ja es quedin a casa i no surtin o bé que diguin ja que plou aprofitem i anem al teatre. Mai saps massa com pot reaccionar el públic en relació el temps”.

Davant aquest plantejament vaig preguntar si els espectacles infantils tenien gaire tirada, es a dir, si hi ha gaire volum de persones que assisteixen a aquests espectacles.

“Els espectacles infantils de la Mercè, que són amb un format més petit, hi ha un aforament de 100 – 150 persones per funció. Molt o és poc, és el que és.

Els espectacles de més gran format els hem fet aquí perquè amb l’escenari encaixa més.

Al Teatre Municipal Infantil si portes 180 persones és força desolador, perquè platea es queda molt buit. El gust de boca no és bo ni per tu com a equipament ni pel públic perquè es veu molt desolat.”

Per últim destacar la visió de Sánchez sobre si els nens i nenes d’avui dia van sovint al teatre. La seva resposta va ser:

“T’he de dir que no. Tenen oferta? Sí, molta. Tenen la programació de La Planeta, de Salt, de la Mercè, a més de les biblioteques, del CaixaForum i un munt d’equipaments més que t’ofereixen teatre.

No crec que la barrera sigui el preu. Entenc que la cultura competeix, referint-me en la qüestió de la repartició del temps d’oci, amb moltes altres activitats, ja sigui com visitar la ciutat, anar de compres, l’esport.... El temps d’oci es divideix molt.

Amb les escoles si que venen. És una activitat que a través d’elles tenen molt d’accés. Però tot hi així el teatre continua sent un consum minoritari.”

Auditori

Dels 4 auditoris que trobem a Girona, són gestionats per diferents agents.

³⁵ Podreu trobar l’entrevista sencera a l’apartat d’annexes.

L'Auditori de Girona i Palau de Congressos i l'Auditori de la Mercè formen part de l'Ajuntament. Mentre que l'Auditori Josep Irla forma part de la Generalitat de Catalunya i l'Auditori Josep Viader de la Casa Cultura de la Diputació de Girona.

En ocasions, alumnes del Conservatori de Música Isaac Albéniz i d'altres escoles de música de la província tenen la oportunitat de realitzar un concert. Són poques les activitats dedicades únicament a públic infantil.

Cinema

Són quatre els equipaments plenament consolidats per a les projeccions de pel·lícules o documentals. Aquests són: el Cinema Truffaut, el Cinema Albéniz, el Cinema Albéniz Plaça i el Cinema Ocine.

D'altra banda, hi ha equipaments culturals que de forma puntual adapten el seu espai per a les projeccions d'audiovisuals, com seria el cas del Museu del Cinema, la Fundació Valvi i la Casa de Cultura durant el Festival de Cinema de Girona.

Aquestes sales cinematogràfiques solen tenir una programació destinada exclusivament al públic infantil durant l'any.

Ara bé, una activitat destacable és el *CINC, Cinema Infantil Català*, un cicle de sessions³⁶ de cinema infantil, celebrat des de fa uns anys al OCine de Girona. Aquest any ha proposat 5 films doblats en català.

Biblioteques

Des de fa uns anys, l'Àrea d'Alcaldia de l'Ajuntament de Girona és la responsable de gestionar les quatre biblioteques municipals que hi ha repartides pels diferents barris de la ciutat. Aquestes són: Ernest Lluch, Salvador Allende, Antònia Adroher i Just M. Casero. A més a més, l'Ajuntament també coordina i gestiona el Punt de Lectura de Torre Gironella, Punt de lectura de Sant Narcís, sorgides gràcies al moviment associatiu dels seus barris, i la Biblioteca Escolar Montfollet, un projecte que pretén oferir el servei de biblioteca fora de l'horari escolar.

Un canvi que es produirà en els darrers mesos és el trasllat de la Biblioteca Municipal Ernest Lluch cap a l'antiga Biblioteca Pública als baixos de la Casa de Cultura. Allà, ocuparà la primera planta, i probablement també el pati posterior que podria acollir activitats de l'àrea infantil. D'altra banda, la Biblioteca Pública s'ha instal·lat al carrer Emili Grahit i és des d'allà on es coordina amb la xarxa municipal. Des de l'any passat, l'Ajuntament i la Generalitat treballen en una comissió per organitzar una sola xarxa de biblioteques de Girona i poder, així, desenvolupar projectes compartits.

³⁶ Cicle impulsat per la Direcció General de Política Lingüística del Departament de Cultura i la col·laboració del Consorci per a la Normalització Lingüística juntament amb diversos ajuntaments, institucions, entitats i cinemes.

Totes les biblioteques estan incloses al mateix portal web³⁷. Les quatre biblioteques municipals presenten també un servei infantil i familiar. Totes elles tenen una gran ventall d'activitats programades com són L'hora del conte, Punts de lectura en anglès, Minicontes, tallers per a nadons, tallers per desenvolupar els sentits i la creativitat (amb el Laboratori de colors³⁸ o Tot Sona: Taller d'estimulació musical³⁹) i recursos educatius per a nens i pares com ara el butlletí trimestral *Carabàs* on inclou articles, ressenyes de llibres i recursos que ofereixen les biblioteques i la xarxa municipal, o un seguit d'informacions de com cercar per Internet i com fer servir el catàleg de préstec de les biblioteques.

Girona ha desenvolupat una important xarxa d'equipaments culturals de proximitat als barris formada per biblioteques i també per centres cívics. Totes dues instal·lacions culturals han crescut de forma paral·lela, fins i tot hi ha hagut casos que han hagut de compartir l'edifici (CC Pla de Palau amb la Biblioteca Ernest Lluch, CC Ter amb la Biblioteca Antònia Adroher) configurant així una oferta àmplia repartida per tot el municipi.

Centre Cívics

Després de la implantació dels Ajuntaments democràtics, i davant l'evident manca de recursos i espais per les entitats, es va manifestar la necessitat i voluntat política descentralitzar els serveis socials i potenciar l'associacionisme.

Entre el 1991 i el 1997 es va produir la instauració i la creació de la Xarxa de Centre Cívics. Aquests depenen de la Secció de Serveis Socials, la qual forma part de l'Àrea de Cultura i Educació. La dinàmica de funcionament dels vuit centres cívics i el plantejament del treball de la xarxa (distribució de tasques, intercanvi d'experiències, debat sobre el model, presentació de propostes i documents conjunts, distribució dels pressupostos...) permet plantejar una programació àmplia d'oferta d'activitats i serveis i una presència real en la vida dels barris de la ciutat.

La xarxa no pretén ser altre cosa que un referent quotidià, un punt de trobada, d'acció i d'organització dels agents socials i culturals. A més, pretén contribuir a la cohesió social i a la promoció de les persones i col·lectius a través de la cultura, les relacions socials i la participació ciutadana. Així doncs, els seus principals objectius són facilitar i promoure l'accés i l'expressió cultural, fomentar la vida associativa i la participació ciutadana, generar processos d'interacció social i d'identificació col·lectiva, articular barri i ciutat: en la dimensió cultural, participativa i de les relacions socials⁴⁰.

Les seves línies d'actuació són:

- Facilitar i promoure l'accés i l'expressió cultural.
- Fomentar la vida associativa i la participació ciutadana.
- Generar processos d'interacció social i d'identificació col·lectiva.

³⁷ Web Biblioteques Municipals de Girona <http://www.bibliotequesgirona.org/biblioteques.php> 22/03/2014

³⁸ Portal Biblioteca infantil, Agenda – Laboratori de colors i emocions <http://www.bibliotequesgirona.org/infantil/index.php?pag=agenda&idReg=4131> 23/03/2014

³⁹ Portal Biblioteca infantil, Agenda – Tot zona: Taller d'estimulació musical <http://www.bibliotequesgirona.org/infantil/index.php?pag=agenda&idReg=4130> 23/04/2014

⁴⁰ Es poden trobar més objectius al seu portal web Xarxa de Centres Cívics de Girona, apartat objectius web <https://www.girona.cat/ccivics/cat/> 23/04/2014

- Articular barri i ciutat: en la dimensió cultural, participativa i de relacions socials.

Els centre cívics que trobem al municipi són: Barri Vell- Mercadal, Onyar, Pedret, Pla de Palau, Pont Major, Sant Narcís, Santa Eugènia i Ter.

Al igual que les biblioteques, tots els centres cívics comparteixen el mateix portal web per comunicar-se i difondre les activitats. A part cada centre distribueix la seva pròpia difusió a través de tríptics i fulletons.

Un aspecte a destacar és que aquests ofereixen un mínim de serveis comuns: dinamització i assessorament de noves tecnologies, serveis socials d'atenció ciutadana, espais internet, servei d'informació i atenció ciutadana, servei de formació d'adults, servei d'acollida, espai de trobada i servei de bar, casal infantil, espai per a la gent gran, servei de suport a les associacions i servei d'ajuda mútua. Tots ells presenten un programa de formació, dividit per cursos i tallers adreçats a infants, joves i adults, molt extens. Realment la seva oferta és bastant important i destacable. Tal com manifesten al document *Oferta i cursos i tallers 2013-2014*⁴¹ "Des de la xarxa de centres cívics treballem per enfortir un model que posa l'accent en la coproducció, a fer plegats, a impulsar iniciatives veïnals, a promoure ciutadania activa, potenciant diferents centres d'interès, des de la cooperació i el respecte mutu. Un model que ha anat guanyant adeptes any rere any i que s'ha anat implantant des de la proximitat i la confiança amb la ciutadania com a principal protagonista". Dins aquest document hi ha citat totes les activitats, tallers i cursos que han programat durant l'any per a públic infantil i familiar hi ha una bona quantitat i varietat⁴².

2.3.3 Esdeveniments culturals

Com esdeveniment cultural s'ha centrat bàsicament en els festivals realitzats al municipi, ja que caldrà analitzar bé quina és l'oferta al municipi. En aquest apartat es desenvolupa un anàlisi comparatiu amb tots els festivals que es configuren a la ciutat.

Però abans de procedir a la explicació de cada festival, és necessari explicar i entendre què és la marca Girona. Ciutat de Festivals.

A principis d'any, l'Ajuntament de Girona va presentar la segona edició de la guia *Girona. Ciutat de Festivals*. Una iniciativa que pren com a objectiu adaptar la ciutat en l'escenari de diferents esdeveniments culturals durant l'any, per ser un punt de referència en el món dels festivals i convertir-se així en la capital cultural del país.

Segons un article del Diari de Girona publicat al gener de 2014⁴³, el gerent del consistori, Albert Riera, va explicar que l'objectiu d'aquesta iniciativa és potenciar "una marca cultural potent a nivell de ciutat". Per a Riera, els festivals són "un dels actius culturals i turístics més forts de

⁴¹ *Oferta i cursos i tallers 2013- 2014*, elaborat per la Xarxa de Centre Cívics de Girona i l'Ajuntament de Girona, setembre 2013, pàgina 1. Consultable aquí

http://www2.girona.cat/documents/11622/266611/ccivics_2013-2014.pdf

⁴² *Oferta i cursos i tallers 2013- 2014*, elaborat per la Xarxa de Centre Cívics de Girona i l'Ajuntament de Girona, setembre 2013, pàgina 2. Consultable aquí

http://www2.girona.cat/documents/11622/266611/ccivics_2013-2014.pdf

⁴³ *Girona vol posicionar-ser com a ciutat de referència en el món dels festivals*, Diari de Girona, 24/01/2014

Girona, i per això cal donar-los a conèixer més enllà de la ciutat”. Per últim, Riera va assegurar que s’oferiria “un panorama de ciutat cultural potent” gràcies a la col·laboració rebuda dels agents públics, privats i entitats culturals de la ciutat.

A diferència de l’any anterior, aquest any s’han programat un total de 17 festivals de diferents àmbits artístics i culturals que es desenvoluparan al llarg de tot l’any. El festival que va donar el tret de sortida va ser el *Festival d’Art Independent Pepe Sales* (7a edició), seguit per:

1. Ibercamera (7a Temporada musical).	10. Festival de Cinema
2. Black Music Festival	11. 11è Festival de Guitarra
3. Festival Strenes	12. FIMG. Festival Internacional de Mapping
4. Mot. Festival de Literatura Olot – Girona	13. Fitag. Festival Internacional de Teatre Amateur
5. Festival In-Somni	14. Festival de Jazz
6. Girona A Cappella Festival	15. Acocollona’t. Setmana del cinema fantàstic i de terror de Girona
7. Inund’Art	16. Temporada Alta
8. Milestone Project Festival	
9. Nits de clàssica	

Un primer aspecte que cal destacar, és que els festivals de música suposen gaire bé la meitat dels esdeveniments que es realitzen a la ciutat. Seguits per els audiovisuals i els d’art multidisciplinari, i finalment per el festival de literatura.

Això ens demostra que els festivals de música són els que tenen més tirada. En els darrers anys hi ha hagut un boom musical que ha causat que sorgissin múltiples festivals de música.

D’altra banda, els actes culturals relacionats amb la literatura són els que tenen menys tirada. Cada vegada la prosa i els poemes atrauen menys al públic. Es pot arribar a la situació que hi hagi activitats literàries es converteixin en activitats de risc, això comporta que encara costi més apostar per aquest tipus d’actes.

Elaboració pròpia

Un últim aspecte a considerar és que no hi ha cap festival dels ofertats que sigui exclusivament per a públic infantil o familiar. El que si que podem trobar es que dins d’algun d’aquest esdeveniments presenti algunes activitats complementaries dirigides a aquest públic específic.

2.3.4 Altres

Revista cultural

A finals del febrer de 2014 es va presentar la nova revista cultural gironina, *gironacultura*. És una publicació de caràcter bimensual i gratuïta, una iniciativa de l’Ajuntament de Girona que

pren la voluntat de fer difusió de la informació i de l'actualitat cultural de la ciutat. Mostra la intenció d'aixoplugar en una sola publicació l'oferta cultural de la ciutat i que suposa un salt més enllà de la informació d'agenda. Segons va explicar l'alcalde Carles Puigdemont als mitjans "volem que els ciutadans i ciutadanes de Girona tinguin accés a una àmplia varietat d'oferta cultural i que, ahora, sigui una forma de convidar la gent a consumir cultura a la ciutat"⁴⁴.

La publicació consisteix en la presentació d'articles sobre afers culturals de Girona i voltants i una selecció dels actes i esdeveniments més rellevants de la ciutat en els pròxims dos mesos.

La revista s'estructura en diferents apartats:

- Equipaments culturals
- Literatura
- Cançó
- Música
- Teatre
- Història de l'art
- La tria (apartat on hi apareix l'agenda d'activitats culturals de la ciutat)

Entitats i associacions culturals

Les entitats i associacions culturals tenen una gran importància dins la cultura gironina. Totes elles tenen, entre molts altres, l'objectiu de donar resposta a les inquietuds socials i culturals del territori, programar activitats que satisfacin les seves necessitats, i contribuir en la millora del municipi.

Des de l'Ajuntament es va crear un registre municipal de totes les entitats que resideixen a Girona, per tal de conèixer les entitats i associacions que hi ha i poder dur a terme una correcta política municipal de foment de l'associacionisme. Segons el registre, hi ha un total de 507 entitats, entre les quals 90 són de cultura i 50 són d'educació. Des de l'Ajuntament es va crear el *Portal Municipal d'Entitat*⁴⁵ i la *Guia Municipal de les Entitats de Girona*⁴⁶ per conèixer les entitats, quins objectius persegueixen, quins àmbit d'actuació tenen, quines activitats realitzen, etc. Entre totes elles només citaré algunes:

- Associació amics de la UNESCO de Girona
- Ateneu d'acció cultural
- Girona Filmmakers
- Associació gironina de Teatre AGT
- Qrambla, associació de músics balladors de carrer
- Diables de l'Onyar
- Omnium Cultural
- ConArte Internacional
- Associació la TACA

⁴⁴ Article *Neix la revista "Girona Cultura"* de la web [eixdigital.cat](http://www.eixdigital.cat/Girona/Cultura/2373-neix-la-revista-girona-cultura.html) Oci, cultura i molt més. Podeu consultar a <http://www.eixdigital.cat/Girona/Cultura/2373-neix-la-revista-girona-cultura.html>

⁴⁵ Portal municipal d'entitats de Girona http://www.entitatsgi.cat/Directori_entitats/HdmMJ-RwF76gk8JrYD8gOevLZvMDIzrEtnKOjXR0Oo2Gc_su6nBMCA 30/03/2014

⁴⁶ *Guia Municipal de les Entitats de Girona*, 2ª edició, Ajuntament de Girona, abril 2011. El podeu consultar aquí: <http://www2.girona.cat/documents/11622/6d8dcb0f-54a2-41fd-9eb3-dec84d6a754e>

Moltes d'aquestes entitats organitzen diferents trobades o jornades amb diferents artistes i professionals per tractar varis aspectes relacionats amb la cultura, els infants, l'educació o la ciutat.

Altres ajudes i subvencions

La Diputació de Girona compta amb una àrea de Cooperació i Serveis Socials des d'on es gestiona la Casa de Cultura, el Conservatori de Música Isaac Albéniz, ajuda a les biblioteques o atorga subvencions i assessorament tècnic per a la restauració de monuments. S'afegeix que, l'apartat de Cooperació Cultural integrat dins aquesta àrea, genera processos de col·laboració entre els agents culturals de la ciutat, indústries culturals, governs, per tal d'incidir en les fases de la cadena de producció cultural: formació, creació, producció, distribució i consum. És així on trobem el *Fons de cooperació econòmica i cultural 2013-2015*, destinat a l'atorgament d'ajuts econòmics per finançar actuacions de competència municipal.

Un segon ajut són les *Subvencions als centres de conservació, difusió i interpretació del patrimoni cultural i la memòria històrica*, en el marc del programa Indika, a través d'activitats educatives, formació a escoles i instituts, adreçades a centres de conservació, difusió i interpretació del patrimoni cultural i la memòria històrica.

La iniciativa *Bòlit Emprèn*, a càrrec del Bòlit Centre d'Art Contemporani i l'Ajuntament de Girona, subvencionat pel SOC i el Fons Social Europeu. Segons el projecte que presenta el Bòlit, es tracta "d'un servei que pretén ajudar a aglutinar, donar visibilitat, estructurar, dinamitzar i posar en valor el sector econòmic emergent i creixent de les empreses creatives i els professionals de les arts i la creació contemporània". *Bòlit Emprèn* ofereix un catàleg de serveis adreçats a professionals i empreses dels camp artístic i de la creativitat en general, entre les quals visibilitat, assessorament als artistes i als creatius emprenedors, formació, connexió amb Girona, presentacions i jornades i una plataforma llançadora de projectes.

Les beques que ofereix el Centre Cultural La Mercè són petites ajudes remunerades per tal d'incentivar la creació de propostes creatives, per exemple s'han ofert beques de creació per a ceràmica i gravat.

Amés el centre presenta un projecte anomenat *Laboratori* que pretén ser un espai d'agrupació de totes les iniciatives pròpies del centre i d'altres d'alienes. Vol ser com un taulell d'anuncis de creadors que busquen contactes per a desenvolupar els seus projectes.

L'Espai Marfà ofereix ajudes per a l'enregistrament de maquetes. Juntament amb la col·laboració amb la Casa de la Música Salt-Girona, obre convocatòria per concedir fins a tres ajudes a grup emergents per a l'enregistrament de maquetes, sota l'objectiu d'impulsar la creació musical emergent a Girona i el desenvolupament artístic de les formacions musicals vinculades als bucs d'assaig de l'Espai Marfà.

Finalment, la Fundació Fita ofereix la *Beca-Ajuda Joan Pujol i Sureda per a joves artistes* per a estimular i impulsar l'activitat artística de la gent jove. A més pretén actuar com una plataforma de promoció i ajuda a la creació artística de la gent jove de les comarques gironines.

Per concloure dir que la ciutat de Girona hi ha molt de moviment cultural , on els ciutadans es mostren molt implicats i compromesos amb ella. S'ha pogut comprovar que l'oferta cultural que hi ha al municipi és interminable. Pràcticament tots els equipaments i institucions busquen l'oferta cultural. Tanmateix, a vegades tantes activitats pot ser perjudicant ja que es pot convertir amb una saturació d'ofertes culturals que se solapin unes amb les altres.

També s'ha pogut comprovar que cada vegada els equipaments busquen el rerefons educatiu alhora de difondre i promoure el seu conjunt.

També cal tenir en compte la importància que prenen les biblioteques i els centres cívics. Són centres molts propers a la ciutadania i que ofereixen múltiples activitats educatives de tots els àmbits culturals per a totes les edats. En els darrers anys la participació i implicació dels centres cívics amb la societat ha anar amb un augment considerablement.

ANÀLISI DAFO

Context cultural i educatiu de la ciutat de Girona

Un cop presentat la contextualització sobre la cultura enfocada al públic infantil i la relació que manté amb l'educació, exposaré les meves conclusions en forma d'anàlisi DAFO. Aquests format em permet exposar clarament els avantatges i els inconvenients que presenta el municipi en relació aquest tema.

ANÀLISI DAFO

Debilitats

- Subvencions. Moltes vegades les ajudes no s'adapten a la realitat cultural i sovint tarden molt en arribar.
- Pressupostos. Hi ha un desajust entre les necessitat reals de les activitats artístiques i les inversions del equipaments amb els pressupostos públics, que tendeixen a una reducció continuada.
- Problemes de finançament. Sovint molts projectes i empreses culturals tenen dificultats de finançaments. En el nostre país tampoc hi ha gaire tradició de patrocini i mecenatge, fet que encara dificulta més la creació de noves activitats o esdeveniments culturals.
- Problemes de finançament a les escoles. Cada vegada més les escoles tendeixen a reduir els seus pressupostos per les sortides.
- Activitats de risc. Hi ha una tendència a destinar recursos públics a activitats o propostes culturals consolidades i mediàtiques perquè tenen poc risc, provocant que els projectes més innovadors o atrevits tinguin més dificultats per aconseguir finançament.
- Els canvis polítics. L'entrada d'un nou govern sovint comporta la reestructuració dels equipaments municipals. Fet que comporta, uns canvis en les maneres de fer les coses.
- Molta població té una manca d'hàbits de participació i assistència a activitats culturals i artístiques i d'un sentiment d'indiferència respecte el fet cultural. Si els pares no tenen interès per moure's en els cercles culturals, difícilment també ho faran els infants.
- Cada vegada més els nens i nenes fan més activitats i sovint resulta complicat compaginar-ho amb activitats culturals
- Sortir de l'àmbit de confort. Sovint costa una mica que les famílies i el públic general surti de la seva àrea quotidianes.

Amenaces

- Saturació d'oferta cultural. L'activitat cultural gironina es pot veure afectada per la gran quantitat d'iniciatives i projectes que es creen a la ciutat. També pot causar que els mestres, pares o els nens no sàpiguem què triar.

- Situació econòmica inestable. Amb la crisi instaurada des del 2007 i la seva difícil resolució, ha provocat una reducció important del pressupost destinat a la Cultura i a Educació, provocant un augment considerable dels preus dels esdeveniments i activitats culturals.
- La regulació jurídica del marc legal de l'artista és deficitària.
- Turisme. Es pot caure en la degradació del municipi si es procura més pels beneficis econòmics que aporten els turistes que no pas per les persones que hi viuen regular. També es poden incorporar establiments comercials de baixa qualitat però d'alt rendiment econòmic que comporti la baixada de qualitat de tot el conjunt comercial.

Fortaleses

- Diversitat Cultural. Dins el municipi de Girona hi conviuen diferents col·lectius socials: joves, població adulta, població nouvinguda, estudiants que resideixen al municipi durant els seus estudis. Aquesta diversitat es visualitza des d'un punt de vista positiu perquè dona una major pluralitat d'interessos, d'hàbits, formes de fer, criteris, opinions... A més també afavoreix a tenir una millor rebuda a les noves propostes culturals.
- Riquesa cultural. En els darrers anys s'ha potenciat la conservació dels elements patrimonials de la ciutat. Se'ns dubte la ciutat té una gran riquesa artística i arquitectònica única, comportant, així, com un factor d'atracció turística important. D'altre banda, Girona sempre ha estat una ciutat molt activa culturalment, ja que en moltes ocasions ha sigut seu d'esdeveniments d'alt reconeixement.
- Girona, capital de província. Al ser la capital li atorga tota una sèrie de responsabilitats i obligacions que ha d'assumir com a tal.
- Eix cultural. La seva ubicació ha derivat a un punt estratègic molt important. Amb les noves línies ferroviàries s'ha establert un punt de connexió amb Barcelona molt important.
- Girona, Ciutat de Festivals. Des de l'any 2013, l'Ajuntament ha creat la marca *Girona, ciutat de Festivals* per impulsar la iniciativa d'acollir a múltiples festivals durant tot l'any.
- Girona, Ciutat Educadora. Li dona un valor afegit a la ciutat. També hi ha un rerefons educatiu força important que permet moure diferents institucions.
- Girona, ciutat de museus. Una iniciativa que permet als diferents museus agrupar-se sota un mateix nom i fer una difusió i promoció compartida.
- Presència destacable de petites empreses i empenedories i propostes culturals i creatives, sovint marcades d'una projecció internacional, amb forta capacitat d'atracció i forta presència mediàtica.
- Activitat cultural. En els darrers anys la ciutat s'ha mostrat molt activa culturalment gràcies a entitats culturals, fundacions públiques i privades i, també, a les institucions públiques com l'Ajuntament de Girona i la Diputació. Actualment existeix un important gruix d'associacions i entitats de caràcter cultural.

- Recursos educatius. Gràcies al servei educatiu de la Caseta i dels equipaments educatius i culturals de la ciutat, hi ha un ampli ventall de material i recursos que poden utilitzar les escoles o el públic general per aprendre coses sobre la ciutat i la cultura en general.
- Escoles. Cada vegada més, d'una forma conscient o inconscient, els mestres treballen el patrimoni a les aules. També, moltes escoles gironines es mostren molt implicades i participatives amb la ciutat
- Cada vegada més bona connexió i implicació de les escoles amb els afers i la història de la ciutat.
- Formació cultural. S'enten la Universitat de Girona com el principal agent formatiu i d'investigació complementada per una important xarxa d'instituts de recerca de primer nivell vinculats a la província i a la resta de Catalunya. D'altra banda, hi ha moltes altres escoles d'art i acadèmies artístiques, com també entitats culturals vinculades a la potenciació de l'art. Les escoles regulars també dediquen força temps a la cultura.
- Ajudes i subvencions. Des de l'Ajuntament i la Diputació de Girona donen ajudes per fomentar la creativitat, la recerca artística i dur a terme projectes d'entitats o artistes autònoms.
- Alt nivell de creativitat i activitat cultural.
- Alt nivell de moviment associatiu. La ciutat té un gran conjunt d'entitats i associacions que vetllen pel benestar de la ciutat, la seva cultura i la transmissió d'aquesta.

Oportunitats

- Turisme. La gran afluència de turistes que visiten la ciutat representa una gran oportunitat perquè es el municipi es pot beneficiar de la gran quantitat de visitants atrets per les característiques culturals de Girona.
- Cada vegada més, Girona es presenta com una ciutat moderna i oberta. Mitjançant la seva cultura i patrimoni, es pretén donar una imatge de ciutat creativa i moderna i reforçar la seva identitat.
- Potencial econòmic. El reconeixement de la creativitat i la diversitat cultural com a factor de desenvolupament social i econòmic. Cada vegada més es veu la cultura com un element d'atracció i valor afegit per a altres activitats econòmiques i innovadores, i, també, com una capacitat per activar el potencial econòmic existent en la bona gestió de la cultura mitjançant la implantació d'activitats econòmiques.
- TIC. L'ús creixent de les noves tecnologies gràcies a les seves múltiples recursos i avantatges i també com a eina de relació entre l'agent cultural i la població. En els darrers anys hi ha hagut un augment considerable de l'ús de les TIC com a eina de treball diari entre els agents i les entitats culturals.

INUND'ART, IX MOSTRA D'ART

En aquest tercer apartat es presenta les principals característiques de l'associació Inund'Art i la trobada i mostra d'art contemporani que organitza l'entitat. Consisteix en fer una breu contextualització sobre els objectius i línies que presenta l'entitat i l'esdeveniment, per poder entendre el marc en què es situa la meua instal·lació d'art contemporani.

De la mateixa forma que a l'apartat anterior, al final s'exposa una avaluació dels punts forts i febles en forma d'anàlisi DAFO que presenta l'esdeveniment cultural.

3.1 L'associació Inund'Art

L'any 2005 es va crear Inund'Art, arran de la manca de suport als nous artistes per part de les institucions culturals i la necessitat de difondre els nous projectes i les noves formes d'art.

L'associació es defineix com una plataforma cultural per a la promoció de la creació, producció i exhibició de propostes de totes les disciplines de l'art contemporani. És una mostra d'art interdisciplinari per donar suport aquells artistes i col·lectius emergents que desenvolupen un discurs propi i innovador i que encara no tenen un reconeixement dins els circuits culturals. Alhora, es pretén crear un fòrum de reflexió i intercanvi cultural a la ciutat de Girona i a la resta de comarques gironines.

Consultant el projecte del Festival de l'any 2012, l'equip exposa que “no creiem que l'art sigui exclusiu, sinó que l'entendem com una eina de cohesió social i amb la intenció que tothom pugui ser partícip d'una forma o una altra.”

Per entendre una mica més la línia i filosofia que pren l'associació, i indirectament el Festival, vaig realitzar una entrevista a la Carme Ors, administrativa i gestora de la trobada i mostra d'artistes emergents. Em va explicar que:

“Inund'Art és una plataforma cultural per a la promoció de la creació, la producció i l'exhibició de propostes en l'àmbit de les arts visuals i d'altres disciplines artístiques contemporànies.

Inund'Art aposta pel compromís amb artistes i col·lectius emergents donant suport a projectes d'art interdisciplinari que desenvolupen un discurs propi i innovador en el procés creatiu. El caràcter de la Mostra és plural; conjuga l'exposició i la presentació d'una varietat estilística i disciplinària àmplia i oberta d'obres originals. És un espai de creació i reflexió on hi tenen cabuda propostes innovadores i de risc, difícils d'ubicar en espais més institucionals de l'art.

Amb la intenció d'inundar el panorama cultural de l'entorn en diverses direccions, l'associació Inund'Art incideix en els centres de formació i promoció (Escoles d'Art, Universitat, associacions i entitats promotores de l'art...) donant suport a la professionalització del sector i fomentant l'intercanvi d'informació i recursos.”

Aquest esdeveniment ja porta més de nou anys en marxa i la seva consolidació ja és més que notable. Amb aquest llarg camí vaig preguntar a Ors quina havia estat la seva experiència a Inund'Art fins al moment i si l'equip havia hagut de superar alguna dificultat destacable. Va respondre:

“La veritat és que ha estat molt positiva: hem creat un equip molt maco i consolidat i tenim una base de dades d'artistes molt àmplia. Igualment, la relació amb entitats i institucions ha anat creixent dia a dia i és un dels nostres ítems importants. I el contacte amb els artistes és impagable!. A més, una de les coses que més m'agraden del projecte és que gràcies a

l'intercanvi d'aquests dies neixen projectes entre artistes que es comencen a coure justament a inund'art."

Per últim m'agradaria destacar la seva resposta quan li vaig preguntar quina és la paraula que més bé defineix Inund'Art. Amb tota seguretat va dir:

"Participació"

3.2 Objectius de l'associació:

Els objectius que es proposa l'associació inund'Art són:

- Promoure la cultura contemporània. El caràcter de la mostra acciona conscientment com a mosaic presencial i simultani de diverses disciplines artístiques que habitualment només es canalitzen i promocionen en festivals o mostres monotemàtiques i especialitzades.
- Donar veu i posar en contacte artistes, institucions, entitats culturals i programadors, per tal de dinamitzar el sector i donar suport a l'art emergent.
- Fomentar la possibilitat d'un treball en xarxa.
- Donar suport a la professionalització dels artistes novells amb propostes artístiques sòlides, innovadores i de qualitat.
- Crear un espai de trobada i intercanvi entre els participants, les entitats que donen suport al projecte i el públic, que doni lloc al debat i la reflexió.
- Crear una mostra artística oberta i participativa a la ciutat de Girona.
- Promoure la cohesió social a través de la participació i la interacció de públic, participants i entitats per tal d'afavorir el diàleg intercultural i la reflexió social.
- Establir una relació d'aprenentatge entre la ciutat i l'art. La trobada d'artistes emergents té un efecte nutrient recíproc entre el públic gironí i els artistes participants.
- Establir un compromís amb entorn formatiu, implicant-nos amb el context de formació artística i promovent el debat i l'intercanvi mitjançant la col·laboració amb Escoles d'Art, Universitats, associacions, etc.
- Potenciar la participació i l'intercanvi d'artistes i entitats a nivell europeu.
- Fer inund'Art un projecte referent, innovador i de qualitat dins el panorama artístic cultural gironí i català.

3.3 El Festival Inund'Art

Tal com diu el seu nom, la màxima intenció del festival és la d'*inundar* el centre de Girona amb múltiples obres d'art. És un espai on es conjuga l'exposició i la presentació d'una varietat estilística i disciplina àmplia i oberta a obres originals. Pretén crear un lloc de creació i reflexió a través d'exposicions i intervencions artístiques en l'espai públic del centre urbà, per, poder així, donar cabuda a les propostes innovadores i de risc, que sovint tenen dificultats per ubicar-se en els espais més institucionals de l'art.

Després de 9 anys consecutius, Inund'Art es consolida com a referent de l'art contemporani català de qualitat, presentant sempre propostes innovadores i sense complexes, que pretén apropar-se al públic d'una forma senzilla i directa.

Dir també que s'ha forjat com una plataforma cultural on els artistes que es presenten tenen la possibilitat de continuar mostrant els seus projectes artístics a través de Giroscopi Cultural, de

la Menció d'Art Jove, i pel compromís de diferents institucions i programadors de contractar els artistes presentats a la convocatòria d'Inund'Art.

- IX Edició d'Inund'Art

Durant els dies 5, 6, 7 i 8 de juny d'aquells anys la música, el teatre, la dansa i les arts visuals tornaran a omplir els carrers i les places del centre de Girona, proporcionant un conjunt d'actes de caràcter gratuït.

Com cada any l'esdeveniment ofereix una mostra d'arts visuals a la Casa de Cultura i a la Rambla i un seguit d'actuacions musicals i escèniques de petit i gran format per als diferents recons del Barri vell. Seguint la proposta de l'any passat, el diumenge es dedica al públic familiar amb actes variats, interpretacions musicals i teatrals, i un conjunt de 8 tallers perquè els més menuts descobreixin els petits artistes que porten dins.

En total, s'han programat més d'una seixantena de propostes artístiques amb la participació de més de 150 artistes⁴⁷.

Mapa dels llocs d'actuació del festival.

La voluntat de créixer i expandir-se sempre ha estat present en l'esdeveniment. Enguany, com novetat destacable, el dia 12 de juliol Inund'Art es trasllada al municipi de Palafrúls per convertir-se així en una plataforma satèl·lit per a l'expansió i apropament de l'art a la ciutadania, aconseguint que la mostra travessi fronteres locals.

La filosofia de l'entitat és crear i funcionar com a una plataforma cultural per a la promoció de la creació, la producció i l'exhibició d'art emergent de totes les disciplines. Fet que es compleix anualment amb la mostra d'exposicions i intervencions artístiques i la trobada d'artistes que permet el diàleg entre artistes, promotors i públic especialitzat. Així doncs, aquesta voluntat s'acompleix amb més força gràcies a l'adhesió a Giroscopi Cultural⁴⁸, que es formalitza també com la segona novetat d'aquest any. I és que la fira d'espectacles de Giroscopi és la mostra d'Inund'Art. D'aquesta forma es convoquen als programadors culturals d'arreu de Catalunya i se'ls ofereix una prèvia dels espectacles del festival perquè recorrin l'aparador artístic d'Inund'Art, i facin una selecció de les propostes que més els interessin en les seves programacions municipals.

⁴⁷ La programació completa es pot trobar a la web oficial del Festival Inund'art http://www.inundart.org/wp-content/uploads/2012/11/programa15_5_web.pdf 02/06/2014

⁴⁸ És una fira d'iniciatives culturals de les comarques gironines, organitzades per la Casa de Cultura de Girona. La trobada es presenta com un gran centre de treball i divulgació del sector cultural gironí, un espai per donar-se a conèixer, amb la possibilitat d'establir col·laboracions i d'ampliar els coneixements i ser capaç de crear sinergies entre els agents culturals. Per més informació a Giroscopi cultural, mostra – intercanvi – formació, a l'apartat Què és Giroscopi? http://servidor.casadecultura.cat/giroscopi/?page_id=2 08/04/2014

3.4 Objectius de la mostra i la trobada

- Crear un espai creatiu de referència per als artistes emergents.
- Oferir un ampli ventall de formes d'expressió contemporània.
- Crear una atmosfera d'activitats d'arts visuals complementades amb altres disciplines artístiques al Centre de Girona.
- Desenvolupar i donar suport a noves metodologies basades en la forma de producció i coproducció interdisciplinària.
- Potenciar l'exhibició i difusió de les obres artístiques de qualitat i innovadores.
- Traslladar l'art al carrer i propiciar l'accessibilitat i la participació del públic general no especialitzat.
- Promoure nous formats de les peces, processos i discursos. Desvincular el concepte anacrònic d'obra final estàtica, lligada a les limitacions de l'espai expositiu tradicional, interior i sacre.
- Impulsar i promoure la itinerància de les obres presentades.
- Aconseguir una convivència entre els artistes que impulsi l'assoliment de nous projectes.
- Crear un treball en xarxa entre artistes, institucions i entitats culturals i artístiques.
- Potenciar el coneixement i el debat entre els artistes locals i els participants de la resta de Catalunya, espanya i Europa.

3.5 L'equip d'Inund'Art

Enguany l'equip de coordinació està format per 8 persones.

- Directora artística: Raquel Moron
- Administració i Gestió: Carme Ors
- Coordinadora d'Arts visuals exterior i arts escèniques exterior: Alba Tarrida
- Coordinadors d'Arts visuals interior i arts escèniques interior: Mireia Zantop i Eugeni Prieto
- Coordinadora d'arts musicals i comunicació: Marta Carreté
- Coordinadora de Mini-Art: Lúdia Hortal

3.6 Pressupost

Enguany es compta amb un pressupost de 69.225 euros, amb el següent finançament (algunes sol·licituds estan pendents de resolució):

APORTACIONS ECONOMIQUES	PRESSUPOST
Ajuntament de Girona	10.000 €
Diputació de Girona	5.000 €
Casa de Cultura	10.000 €
Generalitat Cultura,	1.500 €
Departament de Joventut	5.000 €
Secretaria General de Joventut	2.500 €
OSIC	12.000 €
Patrocinadors	1.125 €
Aportacions (inund'Art i entitats)	22.100

3.7 Entitats col·laboradores

Des del principi, el projecte s'ha caracteritzat pel treball en xarxa entre les diferents entitats, col·lectius i artistes de la ciutat de Girona i comarques. Per aquesta raó, en totes les edicions s'ha convidat a totes les entitats culturals a fer-se partícips de la Mostra. Aquesta forma de treball és la que permet a Inund'ART a no només quedar-se en un projecte artístic sinó tenir una incidència cultural-social-comunitària.

Són moltes les entitats que col·laboren i que ajuden a tirar endavant el projecte, però la implicació i el suport de cadascuna d'elles és diferent. Les he classificat de la següent manera:

- Entitats de suport actiu:

Són aquelles que la seva activitat que constantment i de forma periòdica ajuden al procés d'Inund'Art, ja sigui a seleccionar els artistes de la nova trobada, a ajudar en la presa de decisions o a col·laborar en la realització, producció i/o difusió de la mostra. Aquestes entitats són la TACA, Associació d'artistes de les comarques gironines, l'Associació Art-Crea, l'AGT, Associació Gironina de Teatre, i Orella activa.

- Entitats col·laboradores:

El seu ajut és més exponencial i ocasional. La seva intervenció sol produir-se donant suport als artistes, a la difusió del projecte o en la participació directa a la mostra. Algunes d'elles són Nau Coclêa, Gresol, Sala d'Estar, IGAC, La Bateria de Girona, Xarxa Artibarrí, entre moltes altres.

- Universitats relacionades amb el món de la creació:

El projecte està vinculat a les Escoles d'Art de Girona i comarques i a l'Escola d'Arts i Oficis d'Olot, a qui es proposa a participar d'una forma directa tant a nivell organitzatiu com a nivell de presentació d'una selecció de projectes artístics dels estudiants. Enguany no es comptarà amb la participació de l'ERAM, universitat que fins ara havia mantingut una col·laboració.

- Institucions que donen suport i avalen el projecte:

Són institucions que donen suport al festival ja sigui a nivell econòmic, logístic i/o material. Aquestes són l'Ajuntament de Girona, respectivament amb l'Àrea de Joventut i Cultura, la Fundació Casa de Cultura, la Diputació de Girona (totes elles es compta amb un conveni de col·laboració que es renova cada any), Secretaria General de Joventut de la Generalitat de Catalunya, Sala d'Art Jove de la Generalitat de Catalunya, Museu de la Mediterrània de Torroella de Montgrí i la Fundació Fita.

- Altres entitats:

Són aquelles entitats que no formen part de la branca artística sinó de l'àmbit social, de lleure o discapacitat, però que d'una forma o una altre participen en la mostra. Les entitats que fan una aportació són l'Associació Núria Lliure, l'Associació de Sords-Muts de Girona, l'Associació de Lleure de Vidreres, Escoltes Catalans, Associació social La Màquina, entre d'altres.

ANÀLISI DAFO

Inund'ART, Trobada i Mostra Multidisciplinària

Debilitats

- Es pot arribar al punt que un any no es presentin projectes emergents o innovadors amb una certa qualitat.
- Subvencions. El festival depèn directament de les subvencions que rep de les institucions públiques. Té el perill que si un any no rep les ajudes necessàries, pot comportar la suspensió de l'esdeveniment.

Amenaces

- Saturació d'oferta cultural. Amb la iniciativa *Girona, ciutat de Festivals* ha causat que hi hagi molta oferta cultural, creant així una major competitivitat entre els gestors i programadors culturals.
- Falta de recursos econòmics. Degut a la crisi econòmica que a travessa el país des de 2007 provoca que hi hagi menys inversions en cultura i encara menys en aquelles propostes que són més arriscades.

Fortaleses

- Diversitat Cultural. Dins el municipi de Girona hi conviuen diferents col·lectius socials: joves, població adulta, població nouvinguda, estudiants que resideixen al municipi durant els seus estudis. Aquesta diversitat es visualitza des d'un punt de vista positiu perquè dona una major pluralitat d'interessos, d'hàbits, formes de fer, criteris, opinions... A més també afavoreix a tenir una millor rebuda a les noves propostes culturals.
- Riquesa cultural. Se'ns dubte la ciutat té una gran riquesa artística i arquitectònica única, comportant, així, com un factor d'atracció turística important. D'altra banda, Girona sempre ha estat una ciutat molt activa culturalment, ja que en moltes ocasions ha sigut seu d'esdeveniments d'alt reconeixement.
- Girona, capital de província. El festival està situat a una ciutat estratègica. No només dona prestigi i reconeixement per celebrar l'esdeveniment a la capital de la província, sinó que a més a més, permet accedir amb més facilitat a la resta de pobles que es configuren en el territori.
- Emprenedoria. Aquests tipus d'activitat són premiats per l'administració pública.
- Activitat cultural. Durant els 3-4 dies que dura el festival, els carrers de Girona estan plens d'art i cultura. El projecte permet crear un espai d'interacció i dinamisme amb la cultura que no es veu durant la resta de l'any.
- Art contemporani per nens. Des de l'any passat, l'últim dia de la jornada s'ha dedicat al públic infantil a través d'espectacles, representacions i tallers.

- Formació cultural. El projecte no només s'emmarca en la mostra i exhibició de l'art contemporani sinó que també té un punt educatiu. A través de *performance*, retrats i tallers es vol transmetre una connotació educativa.
- Noves oportunitats. Inund'Art vol ser el camí que acompanya als nous artistes a accedir al mercat cultural.
- Augment de la participació ciutadana durant els dies del festival. L'enrenou i la festivitat que es genera als carrers causa una major implicació dels ciutadans a participar en les activitats proposades.

Oportunitats

- Punt de trobada entre artistes. La mostra permet crear un espai de trobada entre tots els artistes participants.
- Difusió cultural. Gràcies a la exhibició de les peces i espectacles, els artistes tenen l'oportunitat de difondre el seu producte, fer nous contactes i inclús vendre les seves obres.
- Tenir l'art al palmell de la mà. El festival ofereix als més petits la possibilitat descobrir l'art d'una forma divertida mitjançant els tallers o espectacles dinamitzats.
- Instal·lació infantil participativa. Al final de la sala d'exposicions de la Casa de Cultura es crea un espai artístic per als més menuts. Un lloc on els nens i nenes es converteixen els artistes i autors de la instal·lació.
- Palafolls. Aquest any Inund'Art surt dels carrers i ponts de Girona per traslladar-se al municipi de Palafolls. La externalització els hi pot ser molt favorable per donar-se a conèixer i accedir a nous àmbits.
- Botiga al carrer. El dissabte 7 de juny el festival coincideix amb la iniciativa "Botigues al carrer" de Girona. No s'interpreta tant com una amenaça sinó com una oportunitat a apropar-se a un major públic.

INSTAL·LACIÓ PARTICIPATIVA I TALLER *VAIXEL DE COLORS*

L'art és l'àmbit de la llibertat, i en especial l'art contemporani. Tan cert és que resulta molt pertinent associar l'art al que Naum Gabo⁴⁹ anomenava *laboratori de la ment*. Segons explica, l'artista tracta la seva ment com si fos un camp d'experimentació. Un espai on es treballa al voltant dels colors, les formes, els significats, les emocions estètiques... és interessant també la visió de Bachellard segons la qual l'art exigeix de l'artista que s'instal·li en un peculiar estat mental que ell qualifica de *somieig*. Per ell, la conducta artística demana que totes les funcions mentals (com la percepció, la imaginació, el pensament o la memòria) siguin activades amb extraordinària flexibilitat i fluïdesa. Amb àmplia llibertat.

Dit d'altra manera, produir art i contemplar-lo comporta submergir la mirada mental en un peculiar món existencial, i és en aquest món on la ment s'embarca en un viatge sense una ruta establerta. Com va dir Machado "es fa camí al caminar".

La major experiència que tenen els nens sobre l'art és la que reben a l'escola. Però dona la sensació que l'escola contribueix poc en l'aprenentatge vivencial de l'art, perquè opta per viure i reviu la vida d'una manera summament esbiaixada, freda, conceptualitza i molt descriptiva. L'escola té la tendència a prioritzar allò didàctic, sistemàtic, correcte, deixant en un segon terme l'aspecte emocional, que sol adquirir un cert protagonisme a través dels conceptes, frases i arguments. En canvi, l'art tendeix a donar prioritat a l'emoció, la vivència, l'inusual, l'inesperat, l'incorrecte.

Per a desenvolupar la capacitat creativa dels nens no hi ha una millor forma que dissenyar un ambient i un espai dinàmic on la imaginació no tingui cap límit. Si una cosa és ben certa, és que els nens desitgen aprendre de forma creativa, explorant i arriscar-se a descobrir noves coses.

El format instal·lació pot tenir un paper interessant, perquè pot conduir a l'exploració de l'art i la creativitat.

QÜESTIONS INTRODUCTÒRIES

"Al manipular cualquier objeto (una piedra, una lata un aro de madera o cualquier otra cosa), el niño intenta, a través de sus percepciones más inmediatas, descubrir todos sus atributos, atribuyéndoles significaciones que, en la mayor parte de los casos, le llevan a construir un juguete que desencadenará su acción y que terminará la mayor parte de las veces en un juego. Entre la percepción del objeto, el sondeo de sus propiedades, la construcción del juguete y el desarrollo del juego, existe para el niño una extensa gama de posibilidades de observar, trabajar, manipular, transformar, interactuar y construir"⁵⁰

És a través del joc, quan els infants s'arriben a conèixer a si mateixos, a les persones que els envolten, les relacions entre elles i els diferents papers i rols que pren la societat, però també la naturalesa, les característiques físiques dels objectes que l'envolten i a entendre el funcionament de les coses. Per a l'infant, el joc és un mecanisme o una forma divertida per orientar-se, interactuar i entendre's a si mateix i a la resta dels que l'envolten.

"El juego es la manera que tiene el niño de situarse en el mundo, de aprender y conocer; es lo afectivo y lo cognitivo junto; es, en suma, una necesidad para él"

⁴⁹ Naum Neemia Pvsner, més conegut amb el seu nom artístic Naum Gabo, (Briansk, 1890 – 1977) fou un escultor constructivista i pioner en l'art cinètic.

⁵⁰ RUBIO, FEDERICO *Talleres pedagógicos. Arte y magia de las manualidades infantiles* 2000, Ed. Loyola, pàg. 13-28

Els nens, principalment, es desenvolupen a través de les activitats lúdiques. I és per aquesta raó perquè el joc esdevingui una activitat conductora que arribi a determinar el desenvolupament infantil. Amb la interacció constant del joc, el nen organitza els seus models explicatius del món i procura establir relacions entre les diverses situacions del dia a dia.

Per als adults el joc significa entretenir-se amb coses divertides, per ajudar a fugir dels problemes i permetre l'oblit momentani de les pors i les responsabilitats. Però per els nens no és res de tots això. Per a ells, el joc els ajuda a interactuar amb el món, estableix un contacte amb els desafiaments de la vida i els ajuda a saber resoldre'ls.

L'art i el joc sempre han anat lligats. Els artistes tendeixen a dir que quan produeixen art, en realitat estan jugant. Com bé va dir una vegada Pablo Picasso "abans dibuixava com Rafael. M'ha costat tota una vida aprendre a dibuixar com els nens". La frase sembla dir-nos que els nens estan al cim de l'art, ja que mitjançant el joc renoven i potencien les seves formes expressives. D'altra banda també hi trobem un segon significat implícit en aquesta frase. Quan Picasso diu "dibuixar com els nens" no es refereix que les tècniques de dibuix fossin les mateixes que les pròpies dels nens. Sinó que els nens adopten el dibuix com si fos un joc. I mentre van jugant descobreixen noves possibilitats per enriquir el joc.

Segons Joan J. Jové, dibuixar entrecreuen molts jocs: jugar amb les línies, amb les formes, amb les imatges recordades, amb les anècdotes viscudes, amb les paraules, amb els significats, amb les emocions, amb la imaginació. En certa manera són artistes.⁵¹

Sovint els artistes adults fan aquest mateix tipus d'activitats; juguen amb les línies, les formes, les emocions, la imaginació... Però els jocs que desenvolupen a vegades no són els propis dels nens. I si ho fossin, es despleguen segons formats i sofisticacions molt allunyats de les possibilitats infantils. Com bé explica Joan J. Jové, un dels majors problemes que ha d'afrontat l'educació artística es l'ha d'aconseguir que els jocs de l'art propis de la infància s'aproximin als jocs propis de l'art adult, que sens dubte compten amb el suport de la cultura viva de l'art.

⁵¹ JOVÉ, JUAN J. *Art i educació. Cartes a uns mestres*, 2008, Ed. Universitat de Lleida, pàg. 40

INSTAL·LACIÓ: VAIXELL DE COLORS

4.1 Presentació

Sovint per als nens, l'art és un mitjà d'expressió. Els nens són dinàmics, i l'art és per a ells “un llenguatge del pensament”⁵². Expressen els seus sentiments i interessos a través dels dibuixos que realitza. Poden revelar els seus interessos, la seva capacitat i les seves relacions a través de l'art, tot i que moltes vegades aquestes expressions tenen molt poc a veure amb la “bellesa”.

Plantejar-se un repte, una idea, un objectiu per aconseguir, fer-ne una primera prova, comprovar què passa, valorar què cal canviar-ne, tornar-ho a intentar... Una espiral d'accions intencionades riques en elles mateixes, al marge del valor del resultat.

Una instal·lació d'art pot arribar a esdevenir-se com un espai afavoridor per a l'experimentació artística, amb material necessari per dur a terme aquest procediment. És un espai pràctic, viu, que proveeix de tot el que cal per llençar-se a la creació. Tot està a l'abast de l'infant perquè pugui ser ell qui decideixi que necessita i com ho vol utilitzar.

D'acord amb aquests principis, he proposat i elaborat una instal·lació participativa per als més petits sota el nom, *Instal·lació participativa i tallers Vaixell de colors*.

La instal·lació s'ha muntat durant els dies 3 i 4 de juny i serà visitable des del divendres 6 de juny a les 18h a la tarda fins al diumenge 8 a les 20h de la tarda.

La meua tasca durant la instal·lació és/ha estat la d'acompanyar a l'infant en el procés creatiu, conduint-los del dubte a l'experimentació, perquè gaudeixin del gest, del moviment, de la mirada, dels sons, de la veu, tot motivant-los, estimulants-los o donant-los suport. Tot potenciant la satisfacció de fer els seus propis descobriments.

Com bé diuen Lowenfweld i Lambert, tota escola “debe tratar de estimular a sus alumnos para que se identifiquen con sus propias experiencias, y de animarlos para que desarrollen en la medida de lo posible los conceptos que expresan sus sentimientos, sus emociones y su propia sensibilidad estética”⁵³.

Fotografia de presentació de la instal·lació Vaixell de Colors, exposada al Dossier d'Artistes del Festival Inund'Art

diumenge 8 de juny

art contemporani per a tota la família

tallers mini-art a La Rambla i Pont de Pedra

SÍLVIA PONS i ANDREU ELIAS amb mod'art - www.andreu-elias.pmdo.com

LLUMINIS!! amb vestit-te i fes-te una foto www.luminis.wordpress.com

ASSOCIACIÓ ART-CREA amb taller re-crea fet amb materials reciclats artcrea@artcrea.org

SÒNIA CASADEMONT i MATAMALA amb eSpai Creatiu - Girallons taller per nadons i infants, experimentem amb els sentits www.girallonsespaiocreatiu.blogspot.com

ESFERA LÚDICA amb espai de jocs www.ludumundi.com

Associació TACA amb pintura amb guixos La Rambla

instal·lacions participatives i tallers infantils durant tots els dies que dura la mostra

LÍDIA HORTAL instal·lació participativa i taller vaixell de colors lidiahortal92@gmail.com

Sala Exposicions Casa de Cultura

Horari del taller Vaixell de Colors
Divendres i dissabte de 18h a 20h
Diumenge de 11h a 13h i de 17h a 20h

COL·LECTIU INSIGHT amb taller fotogràfic d'insight www.insightfotografia.wix.com/insighttotogràfic - La Rambla

Horari del taller fotogràfic d'insight
Divendres 6 de juny de 17 a 20h
Dissabte 7 de juny de 11 a 14h - 16 a 20h
Diumenge 8 de juny de 11 a 14h - 16 a 20h

Programa de mà del festival

⁵² LOWENFWELD, V i LAMBERT, W Desarrollo de la capacidad creadora, 1980, Ed. Kapelusz SA, Buenos Aires, pàg. 20

⁵³ LOWENFWELD, V i LAMBERT, W Desarrollo de la capacidad creadora, 1980, Ed. Kapelusz SA, Buenos Aires, pàg. 23

4.2 Objectius

Per elaborar la instal·lació he plantejat un conjunt de d'objectius que vull aconseguir personalment i uns altres que m'agradaria que assolissin els nens.

Personals:

- Crear incidència sobre el control dels residus i el seu rebuig un cop han perdut la seva principal utilitat. Fer veure que els residus poden prendre un segon o tercer ús.
- Ser capaç de construir i dur a terme una instal·lació amb el major èxit possible.
- Aprendre noves formes artístiques.
- Aprendre com es desenvolupa un artista dins uns festival.
- Crear un espai on els infants es sentin còmodes i tinguin les eines necessàries per experimentar l'art contemporani.

Per als nens:

- Estimular l'autoexpressió, donar lloc a les seves pròpies creacions.
- Prendre consciència de l'escassetat de matèries primeres.
- Desenvolupar la creativitat.
- Aprendre la importància que pot prendre l'art contemporani avui dia.
- Fer que els nens/es es sentin artistes per un dia.
- Crear un espai on pares i nens puguin relacionar-se amb l'art.

4.3 Públic a qui es dirigeix

Per definir les propostes que es vol dur a terme, cal tenir ben clar a quin tipus de públic es vol dirigir. Com es diria en termes de màrqueting, quin tipus de target⁵⁴ es busca.

És molt important delimitar amb quina part de la població es vol interactuar per tal de triar bé els canals de comunicació i elaborar activitats el més adients possibles per tal d'aconseguir el millor èxit possible.

La instal·lació Vaixell de colors es defineix dins el target familiar. Es a dir, amb els pares i mares que tenen interès per l'art contemporani i les seves formes d'expressió i que volen que els seus fills aprenguin aquesta cultura. Persones que els hi agrada experimentar i aprendre a través de l'art i gaudir d'aquests esdeveniments com una activitat familiar.

Les activitats proposades estan pensades perquè pares i fills puguin relacionar-se i interactuar conjuntament amb l'art. Proporcionar el material necessari perquè els nens puguin expressar allò que més els hi agradi a través dels dibuixos.

No hi ha una edat límit per participar-hi, però es preveu que l'edat dels infants serà entre 1 i 10 anys.

⁵⁴ Dins l'àmbit de màrqueting s'utilitza aquest anglicisme per denominar el públic objectiu.

4.4 Activitats i tallers

Per dur a terme tots els objectius proposats, he ideat i elaborat un seguit d'activitats i tallers per als més menuts. Les principals activitats que duré a terme a la instal·lació són *vaixell de colors*, *el peix de colors* i *el llibre de siluetes participatiu*. La resta d'activitats seran la decoració de l'espai amb dibuixos fets pels nens i nenes pintats sobre paper o amb guixos de colors.

- Vaixell de colors:

DESCRIPCIÓ: és l'element central i l'activitat que dona nom a la instal·lació. La intenció és construir un vaixell, amb la forma del vaixell d'origami, de cartró ben gros perquè els infants puguin decorar-lo de la manera que més els hi agradi, ja sigui amb papers de colors, amb pintures o material reciclat. És un activitat que dura els tres dies del festival i que es donarà per acabada quan el vaixell estigui totalment decorat.

OBJECTIUS:

1. Simular un vaixell de paper ben gros per ambientar l'espai amb la temàtica del mar.
2. Potenciar l'imaginari del nen.
3. Crear una estructura relacionada amb el fons del mar.
4. Incidir amb la importància de la reutilització dels materials.
5. Aprendre estructures de l'art contemporani.

PREPARACIÓ: De tots els cartrons recollits s'escullen aquells que siguin més grans i que tinguin una parella igual (s'agafen els més grans perquè es vol aconseguir una estructura d'uns 3m de llargada aproximadament). Després es retallen i s'aniran ajuntant tot donant la forma de vaixell d'origami.

Cartrons tallats i pintats

Un cop s'aconsegueixi tenir l'estructura del vaixell, es pintarà de color blanc. D'aquesta manera no es veuran les lletres ni les il·lustracions del cartró. Finalment es posa l'estructura dreta per acabar de donar la forma i tapar les juntes dels cartrons amb cinta de pintor que més tard se li donarà una capa de pintura.

No es muntarà ni fixarà fins que no estigui a la Sala d'Exposicions de la Casa de Cultura, ja que no es pot traslladar d'una sola peça. Per reforçar l'estructura es posaran una barra de cartró que ajudarà a que les parets del vaixell no es moguin. Per acabar s'omplirà el dins del vaixell amb talls de suro, d'aquesta forma les imperfeccions i els suports de l'estructura quedaran dissimulats. Per donar-li una mica de color es posarà una cortina feta de tires de *trapillo* de dos tons diferents, tires fetes amb filferro i talls de plàstic i peixos fets amb canyes per simular el fons del mar.

Cortines de trapillo

Tires de fil ferro amb taps de plàstic

MATERIAL:

- Cartrons entre 1'50 i 1'70cm d'allargada i entre 70 i 90cm d'amplada
- Papers de diari
- Pinzells/rodets
- Gots de plàstic
- Cola blanca
- Pintura blanca
- Cinta de pintor
- Canyes de pescar
- Fil ferro
- Cubells
- Taps de plàstic i de suro
- Llapis i retoladors de colors
- Paper Pinotxo
- Paper de seda
- Cartolines
- Caixa de material

QUÈ FARAN ELS NENS? Els nens i nenes que vulguin podran decorar el vaixell amb els colors i material que més els hi agradi, i dibuixant i pintant allò que creguin que pot quedar bé. (Tot el material se'ls hi proporcionarà allà mateix)

Serà un treball en conjunt, on nens que no es coneixen podran gaudir de la mateixa activitat i experiència.

- El Peix:

DESCRIPCIÓ: Es dibuixa la forma d'un peix en un tros de cartró. Els nens i nenes el podran decorar amb taps de plàstic de diferents colors enganxades amb *Blu-tack*. L'activitat no té cap final, ja que les peces es poden posar i treure les vegades que es desitgi.

OBJECTIUS:

1. Crear un joc interactiu on els nens i nenes puguin col·locar les peces del peix de la forma que més els hi agradi.
2. Potenciar la seva capacitat resolutiva.

3. Aprendre que el material reciclat sovint es pot convertir en una joguina.
4. Crear un espai on pares i nens puguin relacionar-se amb l'art.
5. Crear noves formes.

PREPARACIÓ: En primer lloc es dibuixa un peix en un cartró i es retalla la seva silueta. En un altre cartró es pinta tota la superfície de davant de color blanc. Després de deixar-ho assecat es resseguirà amb un permanent negre la silueta en el cartró pintat.

En acabar aquest procediment, pintarem tot el voltant del peix amb un color blau marí. Un cop assecat es folrarà amb *aeronfix*, perquè així quan els nens enganxin els taps amb *blu-tack* no saltarà la pintura ni es trencarà el cartó.

Alguns dels taps de plàstic, taps de suro i rotllos de paper de WC i de cuina seran pintats per donar-li un toc de color al submarí. Però si algun nen o nena té la voluntat de pintar-lo no hi haurà cap inconvenient.

Finalment, es dipositaran tots els taps dins una mateixa caixa per què els nens i nenes sàpiguen a on poden trobar les peces per completar el peix. També serà un sistema per guardar el material sense que es perdi.

Dibuixant el peix

Un cop el peix està pintant i folrat

MATERIAL:

- Cartró de 70 cm d'amplada i 50 d'allargada
- Llapis
- Pintura blanca i blava
- Pinzells i rodets
- Taps de plàstic
- Aeronfix
- Caixa de material

QUÈ FARAN ELS NENS I NENES? Els infants que vulguin podran completar el submarí amb taps de plàstic i de suro i rotllos de paper de WC i de cuina.

Si els hi fa gràcia, tindran la possibilitat de pintar algunes de les peces del submarí o afegir-li alguna estructura.

- Llibre de siluetes participatiu:

DESCRIPCIÓ: Els nens i nenes que vulguin podran dibuixar la seva silueta o una part del seu cos a un tros de paper d'embalar. Un cop tingui resseguida la seva forma la podrà decorar amb el material que se li proporcionarà, ja sigui pintures o papers de colors. En acabar es penjarà a unes anelles per tal de construir un llibre gegant. Com més infants o pares i participin més gros serà. Aquesta activitat no té cap final, ja que el llibre pot tenir tantes pàgines com pugui ser possible.

OBJECTIUS:

1. Buscar la participació i la col·laboració dels infants i pares per construir el llibre de les siluetes.
2. Potenciar la imaginació i creativitat dels infants.
3. Aprendre que amb la suma de totes les siluetes es podrà crear un llibre.

PREPARACIÓ: Aquesta activitat no requereix de gaire preparació prèvia. Tan sols caldrà comprovar la manera de com es podrà penjar el llibre i retallar un seguit de trossos de paper d'embalar, entre 1 metre i 1'5 metre de llargada. Es deixaran preparats uns quants trossos per donar de seguida als nens. Si escau l'ocasió, es podran fer els talls a mida.

El material per pintar estarà a la seva caixa de material. Els nens i nenes que el necessitin i el demanin se'ls hi donarà.

MATERIAL:

- Paper d'embalar
- Llapis
- Pintura i pinzells
- Plastidecors
- Cartolines
- Fulls de colors
- Anelles
- Fulloles
- Fil
- Caixa de material

QUÈ FARAN ELS NENS? Aquest dibuixaran la seva silueta o part del seu cos al paper d'embalar. Acte seguit el podran pintar. Un cop decorat serà penjat amb la resta de siluetes.

Si hi ha algun infant que no té interès en realitzar cap d'aquests tallers proposats no hi haurà cap inconvenient. Se li oferirà l'alternativa de dibuixar un peix o algun animal relacionat amb el fons del mar, o si vol amb allò que li vingui més de gust, i podrà ser penjat i exposat a la sala.

- Decorem la sala:

DESCRIPCIÓ: els nens i nenes podran ser lliures per decorar i pintar les parets de la instal·lació amb guixos de colors i material reciclat. Podran crear les formes i figures que més els agradi fer. També seran lliures de poder exposar el dibuix que hagin fet. Aquests dibuixos podran ser decorats amb stamps i segells amb formes diverses, fetes d'esponges, i trepes d'envasos,

realitzats amb cartrons i plats de plàstic. Si volen podran enmarcar el seu dibuix amb un marc de cartró.

OBJECTIUS:

1. Potenciar la seva imaginació i creativitat.
2. Fer-se la instal·lació com un lloc propi i familiar.
3. Crear un espai on pares i fills puguin relacionar-se amb l'art.

PREPARACIÓ: Amb tot el material reciclat sobrant s'elaborarà els segells, stamps, trepes i marcs. Els tres primers elements es farà una plantilla en un paper. Quan es sàpiga què dibuixar, ho farem a les esponges i envasos. En acabar, retallarem amb la forma del dibuix.

Amb els marcs serà tan senzill com agafar les caixes de cartró sobrants i fer retalls rectangulars. Quan els tinguem tots, la meitat d'ells estaran retallats pel mig amb l'espia suficient per exhibir-hi els dibuixos. No es pintaran ni es decoraran perquè aquesta opció ho decidirà al nen o nena.

MATERIAL:

- Esponges
- Plats de plàstic
- Paper
- Llapis
- Tisores
- Caixes de cartró
- Regle

QUÈ FARAN ELS NENS I NENES? Dibuixaran sobre el paper o la paret allò que cregui o que els hi vingui de gust. Si han realitzat un dibuix en paper tindran l'opció de decorar-ho amb els segells, treps o stamps que vulguin. També podran emmarcar el seu dibuix amb un marc de cartró.

Paret on els nens pintaran i dibuixaran

Taps de plàstic per decorar

4.5 Espai

La instal·lació es desenvoluparà al final de la Sala d'exposicions de la Casa de Cultura de Girona. La distribució de la instal·lació anirà de la següent forma:

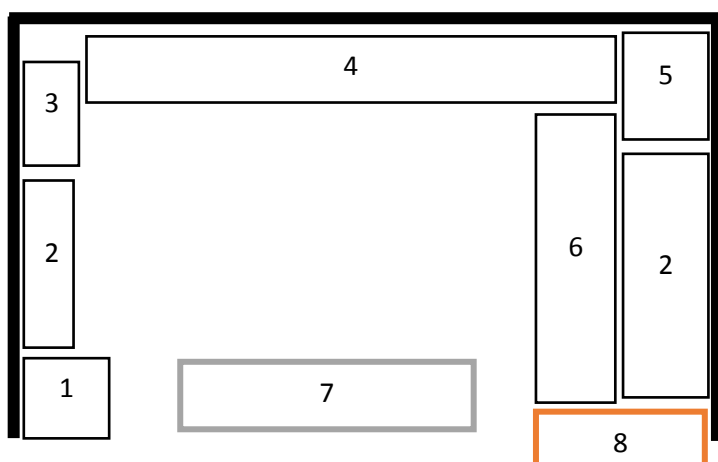
- Vaixell de colors: a la banda dreta de la sala.

- Pissarra: a la paret central de la sala.
- Peix: Ubicat al lateral esquerra.
- Llibre de siluetes: a la banda dreta de la Sala
- El sofà serà l'element divisor entre la meua instal·lació i la resta d'obres exposades a la Sala.
- Espai expositiu dels nens: totes les parets de la sala.

Per fer-ho més visual he elaborat un croquis de l'espai distribuït.

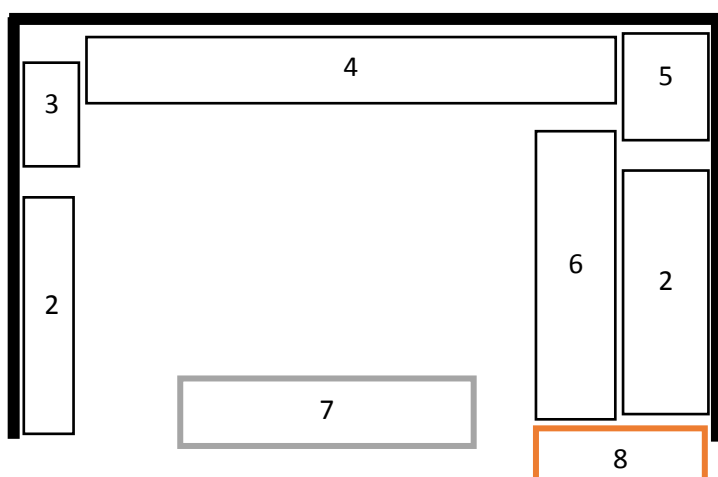
1. Croquis plantejat:

1. Llibre de siluetes
2. Espai expositiu dels nens
3. Peix
4. Pissarra
5. Cortines de trapillo i tires de taps
6. Vaixell de Colors
7. Sofà
8. Caixa de material

Elaboració propia de l'espai de la instal·lació

2. Croquis final:

1. Llibre de siluetes
2. Espai expositiu dels nens
3. Peix
4. Pissarra
5. Cortines de trapillo i tires de taps
6. Vaixell de Colors
7. Sofà
8. Caixa de material

Elaboració propia de l'espai de la instal·lació

4.6 Realització

Durant tot el mes de maig es va buscar cartrons de la mida necessària i material reciclat per realitzar els tallers.

Els cartrons s'han recollit a botigues i empreses dels polígons industrials de Figueres, Vilatenim, Vilafant i Girona. Es va anar directament a empreses que treballassin amb caixes de cartrons per transportar les seves mercaderies. La resposta de pràcticament tots els comerciants va ser molt bona. Des d'un bon principi no van posar cap inconvenient a proporcionar cartrons de forma gratuïta, inclús alguns es van oferir a guardar els cartrons grans que els arribessin durant uns dies.

Per aconseguir material reciclat es va estar guardant tot el material que s'utilitzava a casa durant els mesos abril, maig i la primera setmana de juny. Paral·lelament es va contactar amb familiars, amics i coneguts perquè ajudessin a recollir material reciclat. Es buscava sobretot taps de plàstic i de suro.

Un cop recollit el material que es necessitava es va procedir a la preparació dels tallers. Amb els cartrons recollits es va fer l'estructura del Vaixell i els seus reforços. Amb els cartrons sobrants van servir per fer la base del Peix i marcs de fotos. Els taps de plàstic es van utilitzar per fer les tires de colors, i acompanyades amb un conjunt de peixos fets amb canyes de fusta donaria un toc de color la instal·lació.

La instal·lació es va muntar entre la tarda del 3 i 4 de juny a la Sala d'Exposicions de la Casa de Cultura. Es va tardar una mica més de l'esperat perquè per traslladar el vaixell es va d'haver de desmuntar per trossos i algunes parts van quedar danyades. Un cop instal·lat a la Casa de Cultura es va reparar i pintar les parts fetes malbé. Mentre es deixava assecar la cola i la pintura, s'anava preparant la resta de la instal·lació. Es van posar les cortines de *trapillo*, les tires de taps de plàstic i penjar els marcs de foto.

Per falta d'espai i d'elements de suport no es va poder penjar el llibre de siluetes. A part de l'estructura dels focus, no hi havia cap element que permetés aguantar els trossos de paper d'embalar. Com a solució a aquest espai buit que hi havia, es va proposar ampliar la zona d'exposició dels nens.

El resultat final va ser força satisfactori.

Presentació final de la instal·lació

4.7 Influències

Abans de plantejar i formalitzar tots els tallers i el conjunt general de la instal·lació, vaig haver de fer una bona cerca sobre artistes que hagin tractat amb nens o que estiguin relacionats amb el reciclatge i el mar.

Els principals autors influents són:

- Basurama, un col·lectiu de Madrid dedicat a la investigació, a la producció i a la gestió cultural des de 2001 que ha centrat la seva àrea d'estudi i actuació en els processos productius, la generació de residus i en les seves possibilitats artístiques i creatives. M'han interessat per la reutilitat dels residus i convertir-los en formes i estructures artístiques

Taller-instal·lació en les Anciennes Abattoires de Casablanca

RUs Santo Domingo: Tsunami de basura

- Janet Echelman, artista nord-americana que remodela l'espai aeri urbà amb unes estructures en moviment i de forma fluida, que respon a les forces ambientals com el vent, l'aigua i la llum solar. M'ha influenciat les formes que prenen les seves estructures en xarxes.

TRYING TO HIDE WITH YOUR TAIL IN THE AIR, VILNIUS, LITHUANIA, 1998

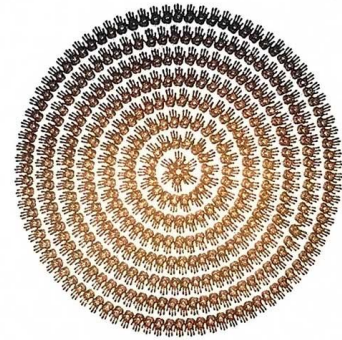

SKIES PAINTED WITH UNNUMBERED SPARKS, VANCOUVER, CANADA, MARCH 2014

- Richard Long, considerat com un dels escultors més important de l'escena anglesa contemporània i un dels fundadors de land art. M'he sentit atreta per la utilització i la col·locació de les peces.

South Bank Circle 1991

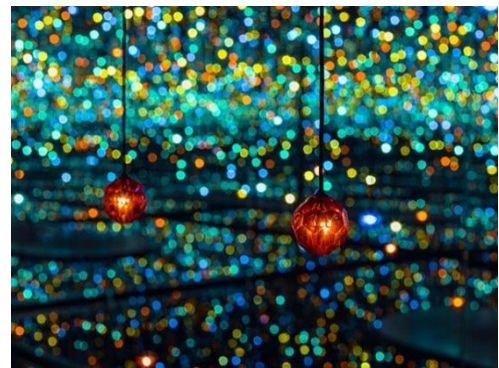

MUD HAND CIRCLES

- Yayoi Kusama, artista visual japonesa coneguda mundialment per les seves instal·lacions a la dècada dels 60 que incloïen miralls, globus vermells, joguines... També es coneguda pels seus dibuixos, pintures, collages, pel·lícules, intervencions en espais públics i performance.

The Obliteration Room

It's Nice That

- Carles Bros, artista visual català. Ell mateix es fabrica la pintura amb pigments naturals, pels de marbre i el làtex. En moltes de les seves obres incorpora la tècnica de collage, on les lletres donen un sentit més poètic a les seves obres.

Sèrie teranyines

● ● ● *Peix sobre blanc*
63

- Martine Camillieri, artista francesa que pren els objectes en des ús i reciclats com a peces centrals de les seves instal·lacions.

Alerte Orange

Le nomadisme des utilités

Destacar també el Festival Drap-Art Festival Internacional de Reciclatge Artístic de Catalunya que enguany es celebrarà al CCCB del 19 de desembre de 2014 al 4 de gener de 2015. Aquest es presenta com l'esdeveniment que “cerca l'equilibri entre artistes nacionals i internacionals, entre artistes novells i consolidats, per propiciar l'intercanvi entre països i generacions. Per aquesta raó, a més a més dels artistes, músics, talleristes, dissenyadors, conferenciants, realitzadors... seleccionats per la convocatòria oberta, el festival comptarà amb la participació d'artistes convidats en col·laboració d'entitats, galeries i curadors independents especialitzats”⁵⁵.

Edició de Drap-Art '13

Edició Drap-Art'11:

L'any 2013 es va inaugurar PLOM Gallery, una galeria d'art contemporani per a nens situada a Barcelona. Defineix l'art com “una herramienta de formación y desarrollo humano de los niños que estimula la creatividad, la imaginación, el esfuerzo y la autoestima. El arte, además de un ejercicio estético, en PLOM Gallery tiene un rol pedagógico en las paredes de nuestros pequeños col·leccionistas”.

Logotip de la galeria

⁵⁵ <http://www.drapart.net/festival/drap-art14/>

Tanmateix, m'he inspirat amb els taller de reciclatge Recicl-Art⁵⁶ que pren la finalitat de potenciar la part més creativa i imaginativa, i que alhora permet aprendre i treballar amb diferents tècniques artístiques combinant-ho amb l'aprofitament de material reciclat. Com també amb els blocs: <http://blocs.xtec.cat/mbardera/category/reciclatge/page/6/>

<http://evatorne.blogspot.com.es/2013/05/reciclatge-creatiu.html>

També m'he inspirat amb alguns de les exposicions del certament Temps de flors d'aquest any:

⁵⁶ <http://www.activijoc.es/recicl-art/>

ANÀLISI DAFO

Instal·lació participativa i taller Vaixell de Colors

Per últim, presentaré un tercer anàlisi DAFO enfocat al projecte cultural infantil presentat dins el marc del Festival Inund'Art.

Debilitats

- Activitats proposades no sigui de suficient atractiu per als nens i nenes.
- Manca de participació i assistència a la instal·lació.
- És la primera vegada que realitzo una activitat d'aquestes característiques.

Amenaces

- Situació aïllada. Excepte la meua instal·lació, la resta d'activitats infantils s'ubiquen a la Rambla i al pont de pedra. La distància pot dificultar l'aproximació de nens i nenes per realitzar els tallers proposats.
- Saturació d'activitats. Hi ha força oferta d'activitats i tallers infantils, i nens i pares es poden sentir més atrets a les activitats de la Rambla o del pont.
- El temps. Si fa sol els nens i nenes preferiran fer les activitats de l'exterior. I si plou hi ha el perill que no hi hagi públic.

Fortaleses

- Augment de la participació ciutadana durant els dies del festival. L'enrenou i la festivitat que es genera de l'esdeveniment provoca una major implicació als ciutadans a participar en les activitats proposades.
- Apropar l'art als nens. La instal·lació té un punt educatiu. A través dels tallers es vol conscienciar als nens sobre el tema del reciclatge.

Oportunitats

- Artistes infantils. Amb la proposta plantejada els nens i nenes tenen l'oportunitat de convertir-se en uns artistes per un dia.
- Potenciar l'ànima artística. Se'ls oferirà un seguit de recursos per desenvolupar la seva creativitat i imaginació.

Per desenvolupar la meua capacitat organitzativa i creativa.

CONCLUSIONS

“Més important que una obra d'art en si mateixa és el que sembrarà. L'art pot morir, una pintura pot desaparèixer. El que compta és la llavor.”
Joan Miró

Un dels *handicaps* que pateix l'art contemporani del nostre país és la manca d'un sistema educatiu que difongui els seus valors i les seves interpretacions del món. A part d'algun taller o activitat artística esporàdica, les escoles no posen suficient èmfasi a l'educació artística.

En relació a aquest tema, Diana Sans va dir: “a les escoles hi ha una manca d'educació artística. Hi ha una manca per desconeixement. Penso que encara la gent es pensa que els artistes són persones estranyes i aïllades al seu taller per crear. Crec que els ensenyaments reglats haurien de tenir una altra visió del que és l'art contemporani i del perquè serveixen les pràctiques artístiques contemporànies. No només és un quadre penjat, sinó que hi ha uns processos que sovint no es veu. És cert que la gent està acostumada a veure un Tàpies, però l'art contemporani va més enllà de les coses tangibles. Sovint la part important de l'obra no és la presentació final, que sovint és només un vídeo, sinó tot el procés i les persones que hi ha al darrere. I clar, això a vegades resulta una mica complicat ensenyar-ho a les escoles.”⁵⁷

L'educació és fonamental perquè les persones generin un interès cap a la cultura. Si no s'ensenyà el valor cultural dels elements i formes artístiques que ens envolten no es podrà arribar ni entendre ni comprendre la realitat ni el significats que aquestes transmeten. L'educació i la cultura són els elements primordials que et donen les capacitats per ser més crítics, autodidactes i més oberts de pensament, ja que et donen les eines necessàries per acceptar o no les realitats que se't presenten.

Hi ha una certa tendència en els museus i centres d'art enfocar les seves programacions a activitats i tallers artístics per a les escoles i públic general, com a mitjà de difusió de la cultura i del seu patrimoni. Però, tot i així, els recursos econòmics són escassos fet que provoca crear una menor incidència de l'esperada. També hi ha el factor que hi ha una part de la població que no està acostumada a moure's pels cercles culturals i que cada vegada el temps d'oci es reparteix cada vegada més. Com bé explica Rafael Sánchez⁵⁸ “Entenc que la cultura competeix, referint-me en la qüestió de la repartició del temps d'oci, amb moltes altres activitats, ja sigui com visitar la ciutat, anar de compres, l'esport.... El temps d'oci es divideix molt”.

Centrant a la producció i difusió de la cultura a la ciutat de Girona cal dir, en primer lloc, que aquesta pren un paper molt important. Tot i la falta de recursos econòmics tots els gestors i programadors sumen els seus esforços per oferir una oferta cultural més àmplia possible. En aquest aspecte, cal reconèixer la importància que adopta el Servei Educatiu La Caseta, ja que gràcies al seu servei d'assessorament i producció de recursos permet dotar a la ciutat un conjunt de material, recursos i activitats per difondre els principals valors i elements culturals del municipi amb un important rerefons educatiu i pedagògic.

L'oferta cultural de Girona està sempre activa i actualitzada. Pràcticament cada dia hi ha alguna conferència, taller, exposicions, cursos, etc. Per poder visitar o realitzar. Per les dimensions territorials i demogràfiques que pren el municipi, presenta un gran ventall d'activitats que no té ni punt de comparació amb altres ciutats com Vic o Terrassa.

⁵⁷ Extret de l'entrevista. La podeu trobar sencera a l'apartat d'annexes.

⁵⁸ Extret de l'entrevista. La podeu trobar sencera a l'apartat d'annexes.

Un inconvenient que pren la cultura dins el món polític és que sovint en cada govern que hi ha es prenen noves línies d'actuació i noves estratègies, però un cop acabada la candidatura difícilment tenen continuïtat. Un fet similar ha passat amb el Pla Estratègic de Cultura de l'Ajuntament de Girona. Aquest document es va elaborar en ple mandat del PSC, però amb la pujada de CiU a l'alcaldia aquest projecte ha restat a ser un document marc de l'estat cultural a Girona, unes actuacions que moltes d'elles s'han quedat en només en els aspectes teòrics.

Actualment, l'Ajuntament de Girona ha pres la línia política d'incidir més en la producció d'esdeveniments culturals com atracció de públic i font d'ingressos. Clar es veu amb la iniciativa *Girona, Ciutat de Festivals* que ha programat un total de 17 festivals de diferents àmbits artístics al llarg d'aquest any 2014.

Les marques promocionals de la ciutat, impulsades per l'Ajuntament, són cada vegada més utilitzades, ja que permeten exportar una imatge de Girona molt oberta i cultural. Però, sovint, potser, es procura més per les persones que venen de fora i passen un parell de dies o setmanes a la ciutat que no pas per aquelles que resideixen al municipi. És cert que s'ha de donar una bona imatge de la ciutat i cuidar als turistes, però encara és més important mimar als ciutadans que hi viuen.

Tampoc s'ha de menys tenir la importància que pren el teixit associatiu a Girona, el qual contribueix activament, i sovint de forma altruista, amb la cultura a través de l'organització d'actes i esdeveniments de múltiples tipologies. Aquest conjunt associatiu permet enriquir dia rere dia la cultura gironina.

Pel que fa a la creació de la instal·lació participativa d'art contemporani, dir que ha estat un camí llarg i amb algunes dificultats. El principal entrebanc va ser la preparació del Vaixell. S'havia de construir de tal manera que fos fàcil de traslladar. El material utilitzat era força sensible i calia anar amb molt de compte. Finalment el resultat va ser molt satisfactori. Les reaccions dels membres de l'equip van ser positives i motivadores. M'hagués agradat poder explicar com s'ha desenvolupat i realitzat la instal·lació, així com analitzar si s'han assolit els objectius que m'havia proposat sobre la instal·lació. Però no ha estat possible ja que l'entrega del treball ha estat anterior a la finalització del festival.

BIBLIOGRAFIA

- Llibres

BUSQUET, J La cultura 2007 ed. UOC, Barcelona, pàg. 9

CASACUBERTA,D; RUBIO, N I SERRA, L Acción cultural i desarrollo comunitario, 2011, Ed. Grao, Barcelona, pàg. 8 – 9.

CASACUBERTA,D; RUBIO, N I SERRA, L Acción cultural i desarrollo comunitario, 2011, Ed. Grao, Barcelona, pàg. 32

PLANAS, XEVI La primera pedra del Museu d'Art Modern i Contemporani, gironacultura, març-abril 2014, pàg. 27

RUBIO, FEDERICO Talleres pedagógicos. Arte y magia de las manualidades infantiles 2000, Ed. Loyola, pàg. 13-28

JOVÉ, JUAN J. Art i educació. Cartes a uns mestres, 2008, Ed. Universitat de Lleida, pàg. 40

LOWENFWELD, V i LAMBERT, W Desarrollo de la capacidad creadora, 1980, Ed. Kapelusz SA, Buenos Aires, pàg. 20

LOWENFWELD, V i LAMBERT, W Desarrollo de la capacidad creadora, 1980, Ed. Kapelusz SA, Buenos Aires, pàg. 23

CRESPI, M I PLANELL, M *Patrimonio cultural*, 2003, Ed. Síntesi SA, Madrid, pàg. 10-11

MATTELART, A *Diversidad cultural y municipalización*, 2005, Ed. Paidós, Barcelona, pàg. 59-60

BURKE, P *¿Qué es la historia cultural?*, 2005, Ed. Paidós Ibérica SA Barcelona, pàg. 45

BARJUAN, J *Crear amb deixalles. 50 Idees perquè et diverteixis reciclant*, 1996, Proa, Barcelona, pàg. 10- 15, 29, 33-35,

ZANNONER, M. I BRUGNARA, R *De todos los colores. El color en las diferentes culturas. Propuestas de actividades*, 2004, Giunti Industrie Grafiche S.p.A, Firenze

ALDEROQUI, S *Museos y escuelas: socios para educar*, 1996, Ed. Paidós, Buenos Aires

GARRIDO, J *Gestión cultural*, 1996, AQG NOVOGRAF SA

PASTROS, M^o I *Pedagogía museística, Nuevas prácticas y tendencias actuales*, 2004, Ed. Ariel SA, Barcelona

MERODIA, I *expresión plástica en preescolar y ciclo preparatorio*, 1981, Artes graficas Benzal SA, Madrid

MATERO, E ; DIEZ, M^o D i MENCHEN, F *Cómo fomentar la creatividad en familia ,en la escuela*, 1983, Eb. AGE Madrid

- Treballs i projectes:

La educación artística, factor vinculante de la cultura y la educación. Lineamientos de política para la educación artística en Colombia
<http://portal.unesco.org/culture/en/files/32034/11593673803PonenciaColombia.pdf/PonenciaColombia.pdf>

Quadern de treball de la UNESCO *Cultura y desarrollo. Evolución i perspectivas* de Maider Maraña

Pla Estratègic de Cultura de Girona, desembre de 2010, Ajuntament de Girona

Proposta de projectes per la convocatòria innovadores dels Fons Social Europeu, Bòlit Emprèn, maig 2013, Ajuntament de Girona

Organigrama general de l'Ajuntament de Girona

Cartipàs 2011-2015 de l'Ajuntament de Girona

Superar la crisi, la nostra prioritat, Pla de Govern 2011-2015 de l'Ajuntament de Girona

Reglament Orgànic Municipal de l'Ajuntament de Girona

Informe de diagnosi, PEC Girona, agost 2010, Ajuntament de Girona

Pla Local de Joventut 2012-2015, gener de 2013, Ajuntament de Girona

Pla Local d'Equipaments Culturals de Girona, març 2012, ajuntament de girona

Informe mapa sociodemogràfic. Mapa escola. Mapa de recursos. PEC Girona, agost 2010, cooperativa estratègies de transformació comunitària sostenible.

Proposta de projectes per la convocatòria innovadores dels Fons Social Europeu, Bòlit Emprèn

Projecte Educatiu del Centre Bòlit, Centre d'Art Contemporani

Projecte Educatiu del Centre Bòlit, Centre d'Art Contemporani

Servei Educatiu, Memòria curs 2012-2013 del Museu del Cinema Col·lecció Tomàs Mallol

Projecte Inund'Art 2012 7a Mostra i Trobada d'Art Multidisciplinari a Girona, novembre 2011, Associació Inund'Art

Dossier de premsa, Inund'Art 2013, maig 2013, Associació Inund'Art

Projecte Inund'Art 2014 7a Mostra i Trobada d'Art Multidisciplinari a Girona, novembre 2013, Associació Inund'Art

Dossier de premsa, Inund'Art 2014, maig 2014, Associació Inund'Art

- Recursos

Les darreres cites estan extretes de la Enciclopèdia Catalana.
http://www.enciclopedia.cat/enciclop%C3%A8dies/cerca?s.q=cultura+de+massa&s.book=&se-arch-go=Cerca#.U2ds4_I_v3Q

Web oficial de l'Ajuntament de Girona <http://www.girona.cat/cac/cat/presentacio.php>

Dades extretes de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT)

Dades extretes de l'Observatori de Girona.

Dades extretes del

Portal Municipal d'Entitats de Girona http://www.entitatsgi.cat/Detall_entitat/_HdmMJ-RwF758K5WBQMaO06r3ZcOghxERAV_1kmyGdzvT-M8YAxC1mWrcrT041NH

- Articles i assaigs:

Assaig de Júlia Torres i Ramon Alvoberro *El concepte de cultura: característiques, acluturació, cultura i civilització* <http://www.alcoberro.info/pdf/antrop10.pdf> 25/02/2014

UNESCO La Habana, *Cultura & desarrollo*, 2013, nº 9. Disponible a : http://www.unesco.lacult.org/docc/CyD_9_es.pdf

Girona vol posicionar-ser com a ciutat de referència en el món dels festivals, Diari de Girona, 24/01/2014

CAMPS, J *Girona aposta per la marca cultural Ciutat de Festivals*, El Punt Avui, 22/01/14

Girona Celebrará 16 festivales culturales durante el año, La Vanguardia, 21/02/2014

FANALS, L *Girona vols posivionar-se com a ciutat de referència en el món del festivals*, Diari de Girona, 24/01/14

Con Arte presenta el seu projecte educatiu a Girona, El Punt Avui, 04/12/2013

Obre la primera galeria d'art contemporani per a nens, El Punt Avui, 31/10/2013

OLIVÉ, G *El micvé de Girona: La consolidació històrica de la cultura jueva*, El NÚVOL el digital de cultura, 27/03/2014

Girona obre la convocatòria del 2014 d'ajuts a la creació artística KREAS, ara Girona, 13/02/2014

47 projectes opten a les ajudes Kreas a Girona, Dirari de Girona 29/03/2013

- Webgrafia:

Pàgina principal de la web de l'Ajuntament de Girona <http://www2.girona.cat/ca>, 2012. 02/02/2014

web FiloXarxa Diccionari enciclopèdic de filosofia: autors, conceptes, textos, apartat Cultura ANTROP. SOCIOL. 15/02/2014

<http://www.pensament.com/filoxarxa/filoxarxa/prim8uzl.htm>

pàgina w

Web Oficina de la UNESCO en México, a l'apartat de Cultura, Línies Generals, 03/03/2014. <http://www.unesco.org/new/es/mexico/work-areas/culture/>

Web Consell de les Arts i de la Cultura, a l'apartat de Tasques, <http://www.girona.cat/cac/cat/tasques.php> 10/03/2014

Web Biblioteques Municipals de Girona <http://www.bibliotequesgirona.org/biblioteques.php> 22/03/2014

Portal Biblioteca infantil , Agenda – Laboratori de colors i emocions
<http://www.bibliotequesgirona.org/infantil/index.php?pag=agenda&idReg=4131> 23/03/2014

Portal Biblioteca infantil , Agenda – Tot zona: Taller d'estimulació musical
<http://www.bibliotequesgirona.org/infantil/index.php?pag=agenda&idReg=4130> 23/04/2014

Es poden trobar més objectius al seu portal web Xarxa de Centres Cívics de Girona, apartat objectius web <https://www.girona.cat/ccivics/cat/> 23/04/2014

Portal municipal d'entitats de Girona http://www.entitatsgi.cat/Directori_entitats/_HdmMJ-RwF76gk8JrYD8qOevLZvMDIzrEtnKOjXR0Oo2Gc_su6nBMCA 30/03/2014

Guia Municipal de les Entitats de Girona, 2ª edició, Ajuntament de Girona, abril 2011. El podeu consultar aquí: <http://www2.girona.cat/documents/11622/6d8dcb0f-54a2-41fd-9eb3-dec84d6a754e>

¹ La programació completa es pot trobar a la web oficial del Festival Inund'art http://www.inundart.org/wp-content/uploads/2012/11/programa15_5_web.pdf 02/06/2014

Giroscopi cultural, mostra – intercanvi – formació, a l'apartat Què és Giroscòpi? http://servidor.casadecultura.cat/giroscopi/?page_id=2 08/04/2014

<http://basurama.org/mosaico/mosaico-por-tipo>

Web Bonart, apartat opinió La cultura de masses.... O de les turbes?
http://www.bonart.cat/actual/la-cultura-de-masses-o-de-les-turbes/_2/ 20/02/2014

MARañA, M *Culturay desarrollo. Evolucion y perspectiva* 2010, Ed. Bakun
http://www.unescoetxea.org/dokumentuak/Cultura_desarrollo.pdf

Bolg Sara Aramburo, *relacion entre cultura y educación*
<http://saraaramburo.blogspot.com.es/2008/10/relacin-entre-cultura-y-educacin-por.html>
03/03/2014

La Caseta, Serveis Educatius <http://www.girona.cat/caseta/tcreg.html> 16/04/2014

Servei Educatiu del Museu del Cinema, Proposta didàctica: La invenció d'hugo
<http://museucinemaeducacio.wordpress.com/category/sobre-el-servei-educatiu/> 16/04/2014

Museu del Cionema, Programació escolar
http://www.museudelcinema.cat/cat/educacio_programacio.php 16/04/2014

Carles Bros, Obres <http://www.carlesbros.com/cat/pag01.htm> 22/05/2014

Activijocs, Taller de reciclatge <http://www.activijoc.es/recicl-art/> 18/05/2014

Mirades, Temps de flors <http://blocs.xtec.cat/mbardera/category/reciclatge/page/6/>
19/04/2014

Aparadors, Taller reciclatge creatiu <http://evatorne.blogspot.com.es/2013/05/reciclatge-creatiu.html> 9/04/2014

Festival Drap-Art <http://www.drapart.net/festival/drap-art14/> 19/05/2014

Canvi de pell, reciclatge artístic canvi de pell <http://canvidepell.blogspot.com.es/> 1/04/2014

Espiral associació de creadors/es, El REbost sense loal de treball! <http://espiralassociacio.wordpress.com/> 9/05/2014

MArtine Camilleri, <http://www.martinecamillieri.com/> 15/04/2014

Basurama in Love We Trahs, proyectos <http://basurama.org/mosaico/mosaico-por-tipo> 25/04/2014

Girona, capitalculturaldel país? <http://girona.cup.cat/sites/girona.cup.cat/files/manifest%20cultura%20girona.pdf>

Girona Cultura de gener a juny 2013 <http://www.eixdigital.cat/uploads/editor/Girona%20cultura%201r%202013.pdf>

L'ajuntament de la ciutat de Girona edita una revista sobre cultura, si es Tv 28/02/14 <http://www.sies.tv/lajuntament-de-la-ciutat-de-girona-edita-una-revista-sobre-culktur.html>

El blog d'en Jordi Navarro, La Cultura a Girona i Ciutat de festivals? <http://elblocdenjordinavarro.blogspot.com.es/2014/03/la-cultura-girona-i-ciutat-de-festivals.html> 23/05/2014

Galeria d'Art, http://www.xtec.cat/ceippallach-figueres/galeria_art.htm 12/03/2014

Art i Educació, Escola EART http://www.experimentem.org/pdfs/INFO_Escola_EART_infants.pdf 22/03/2014

Formiguera, Tallers d'art per als nens <http://www.formiguera.cat/tallers-d-art-per-als-nens/formiguera/tabid/37291/offreid/c47c7fff-a430-48c0-9936-98a660da8ecb/detail.aspx> 24/03/2014

<http://www.descobrir.cat/ca/notices/2013/10/obre-la-primera-galeria-d-art-contemporani-per-a-nens-1678.php>

Neix Plom, una galeria d'art pensada per als nens, iCat. <http://catradio.cat/icat/noticies/Neix-Plom-una-galeria-d-art-pensada-per-als-nens/24049> 24/05/2014

SG, Dalirant <http://www.salagala.cat/art-cursos-1314/art-i-creativitat-per-a-nens-ii-2/1577> 14/05/2014

Tres caixes plenes d'art, <http://trescaixesplenesdart.wordpress.com/> 24/05/2014

Merca 2.0 Pasos para definir tu target <http://www.merca20.com/pasos-para-definir-tu-target/> 27/05/2014

Gestion.org, Qués es el target gruoup <http://www.gestion.org/marketing/marketing-estrategico/4496/que-es-el-target-group-y-por-que-es-tan-importante/> 27/05/2014

Mercado Meta o "Target" <http://thinkandstart.com/2011/el-mercado-meta-o-targ> 27/05/2014

ANNEXES. ENTREVISTES

ENTREVISTA LLUÍS MUNTADA, CONSELL DE LES ARTS I LA CULTURA DE GIRONA

- **A la pàgina web del CAC hi ha exposades les sis tasques que desenvolupa l'òrgan. Em podries fer un anàlisi o diagnòstic de com s'estan portant a la pràctica cada una de les tasques?**

Ara per ara, el CACGI està únicament limitat a fer la valoració i el seguiment de les beques KREAS, beques en matèria de creació artística promogudes per l'Ajuntament de la ciutat.

- **Quin paper adopta el CAC sobre la ciutat?**

Un paper fundacional molt important que va ser de fer un diagnòstic sobre la cultura a la ciutat de Girona. I també un altre paper molt important com el de dissenyar línies de política cultural i artística indispensables per a la qualitat de la ciutat.

- **Des del CAC es treballa per al públic infantil i juvenil?**

És un segment que, és clar, no queda exclòs. La cultura és un terme que ha d'aspirar a la completesa. I el CAC ha valorat molts projectes artístics i culturals relacionats amb el públic infantil i juvenil.

- **Consideres que avui dia els nens i nenes tenen més facilitats per accedir a la cultura?**

si el que vols dir és si la gent jove pot accedir a la cultura de qualitat artística i humanitzadora, cal dir que sí. Hi ha facilitats i recursos, és clar.

El problema és si els que formem part de les generacions adultes som capaços de demandar cultura, de valorar-la, de necessitar-la i de viure-la apassionadament per, així, també transmetre-la apassionadament a les generacions joves. En el nostre present i en el nostre futur, a part de les condicions econòmiques, la societat quedarà molt segmentada en funció dels que accedeixen a la cultura de qualitat i com a element personal i social cohesionador, i els que no hi accedeixen.

- **Els joves que volen presentar els seus projectes tenen alguns recursos per poder-ho fer? Creus que, ja sigui l'Ajuntament de Girona com qualsevol altre entitat educativa i cultural, es dona suficient suport i recursos perquè aquests projectes puguin sortir a la llum?**

Sí, és clar poden fer-ho.

No et respondré en genèric perquè sempre cal matisar. Et contestaré en concret: l'Ajuntament de Girona promou unes beques de creació artística i cultural. Aquestes beques són un estímul. Hi ha també infraestructures municipals destinades a la creació i a la formació. Un cop dit això, també cal reconèixer que es podrien optimitzar i incrementar aquestes ajudes. I, sobretot, pensar alternatives per a una major difusió de projectes artístics i culturals.

- **Passant a temes més generals, quin estat creus que es troba la cultura a la ciutat de Girona actualment? Quins avantatges i inconvenients trobes que hi ha?**

Hi ha el perill constant (com en altres èpoques recents) que la ciutat faci una aposta pels festivals d'impacte (molt rendibles políticament) i abandoni el cultiu del substrat cultural propi. Hi ha el perill que la mercadotècnia i la iniciativa publicista d'entitats privades i comercials es converteixi en el gran gestor de la política cultural. Això, a la curta i a la llarga, significa

desertització: grans esdeveniments, impacte de decibels, gregarisme, adotzenament del gust i desatenció per aquella cultura que caldria promoure, basada en la qualitat, en la formació, en la tècnica assolida a través de la feina pacient, silenciosa i en diàleg amb la tradició.

➤ **Em sabries proposar alguna millora?**

El diagnòstic que exposo en la pregunta anterior, ja incorpora alguns apunts de millora: evitar aquests riscos.

Penses que la cultura arriba a totes les persones de la societat o només arriba una part d'ella?

Les societats s'han polaritzat en aquesta direcció: hi ha una part de la ciutadania que participa de la cultura de qualitat i una altra part que no hi té accés. Aquesta frontera social és molt lamentable i perillosa.

➤ **T'atreviries a fer-me una petita predicció sobre quin serà l'estat cultural de Girona d'aquí uns anys?**

No. Perquè, més enllà de les condicions atzaroses de l'excepcionalitat, l'estat cultural de Girona d'aquí a uns anys, depèn de les polítiques que s'apliquin en el present.

➤ **Quina importància té la cultura en la vida social? I en la econòmica?**

En la vida social la cultura és un motor de cohesió de primer ordre, fa que les persones tinguin sentiment de pertinença. Però, a més, la cultura és un principi civilitzador imprescindible. Realitzar-nos en el pla personal i sentir que formem part d'un tot social, és impossible sense la cultura.

A països com França, la cultura representa un total del 8% del PIB. A Girona hi ha un patrimoni cultural importantíssim que, alhora, és font d'atracció turística. Per tant, la cultura té molt d'impacte en l'economia.

➤ **Creus que hi ha una relació entre cultura i educació? Si és així, quina creus que és?**

Sí, es clar. Fins al punt que la cultura és també educació, educació personal i col·lectiva, educació del gust, de la sensibilitat, de la qualitat humanitzadora... Sense cultura només hi ha deseducació.

➤ **Existeix la relació cultura i Girona?**

Sí, és clar. N'estem parlant tota l'estona, d'aquesta relació. No ho dic per caure en el narcisisme, sinó per intensificar-ho Girona té una tradició i unes potències culturals insòlites, admirables.

➤ **Quin paper adopta l'Ajuntament de Girona en relació a la creació, promoció i divulgació cultural? O la Universitat de Girona?**

L'Ajuntament aplica polítiques de protecció i intensificació cultural, promou Girona com a referent cultural, promou infraestructures culturals, sembla que aposta per promoure Girona com a ciutat escènica. Una altra cosa és que es poden fer moltes més coses. S'han de fer més coses: dinamitzar les potències culturals de la ciutat.

La Universitat de Girona és fonamental en la transformació contemporània de la ciutat. I, a més, és un referent científic. La seva funció bàsica és acadèmica. És el que se li ha d'exigir.

- **En els darrers anys l'Ajuntament de Girona està promovent les marques *Girona, ciutat creativa, Girona eix cultural, Girona, ciutat de festival...* què n'opines de totes aquestes polítiques?**

Tot i que poder ser necessàries per visualitzar un producte, a mi no m'agraden gaire les "marques", les falques publicistes. El millor que té Girona ha sortit de les seves condicions "naturals". Temporada Alta, El Cellar de Can Roca, el patrimoni històric, els referents artístics i literaris han sortit de les seves palpitations genuïnes. Cal no forçar artificialment marques. Els atributs d'una ciutat no són productes de la industrialització.

- **Consideres que la ciutat dona importància a la cultura? Penses que se li dona tota la que es mereix?**

Es dóna importància a la cultura. En tot cas la dissensió radica en el grau d'intensitat que s'ha de donar a la cultura,

- **Al llarg de la teva experiència com a articulista i escriptor representatiu de Girona, quin paper juga la cultura en els mitjans de comunicació? Es potencia tot ella?**

La cultura creativa juga un paper relatiu en els mitjans de comunicació. Però aquest és un fenomen global.

- **Com a professor a la Universitat de Girona i coneixedor del món literari gironí, quina és la quina és la dinàmica que pren el món de la literatura avui dia? Creus que s'hauria de reinventar la forma de presentar-se i apropar-se al públic?**

És una pregunta molt extensa, que donaria per a una entrevista monogràfica.

Ja s'estan "reinventant" formes de creació i divulgació literàries. Però no oblidem una qüestió primordial: la literatura és talent i tècnica. Aquesta és la recepta antiga, eterna, l'única que val per al present i per al futur.

ENTREVISTA LLUÍSA BONAL, SERVEI EDUCATIU LA CASETA

➤ **Em podries fer una breu explicació del funcionament de la Caseta?**

Nosaltres som del Servei d'Educació de l'Ajuntament. La oferta que fem de recursos no només és nostra sinó que també dels serveis i equipaments municipals i de també entitats ciutadanes com bé són la Caixa, el Museu d'Arqueologia, el Museu d'Art, entre altres entitats catalanes que volen fer una oferta educativa a les escoles.

Des de fa molts anys, al principi dels ajuntaments democràtics, nosaltres oferim recursos educatius a les escoles i a les entitats. Al principi érem un recurs per a les escoles en les matèries, com música o plàstica. També hi havia la basant de donar seguretat al mestre i ajudar-lo a sortir de l'aula en temes més culturals o de ciutat o de natura.

Més endavant vam veure que hi havia altres persones que oferien recursos pedagògics. El que vam fer va ser reunir els diferents equipaments municipals que oferien recursos de certa qualitat i més endavant ho vam obrir a altres equipaments de la ciutat.

Tanmateix, nosaltres estem coordinats amb la Taula de Recursos Educatius, que el seu objectiu és millorar les propostes educatives, oferir un servei a les escoles, ja siguin mestres com alumnes, molt vinculat a la ciutat.

En resum, podríem dir que nosaltres som el propi servei educatiu i una taula de coordinació dels recursos.

➤ **Quin seria el vostre màxim objectiu?**

Poder arribar a les escoles d'una manera coordinada.

➤ **El recursos que oferíeu són només per les escoles de la ciutat o també per a la resta de la comarca i província?**

Hi ha recursos que sí i han altres que no. Per exemple, els Jocs Florals és només per les escoles de Girona. En canvi visites i itineraris per la ciutat sovint són adreçats per escoles de fora.

També tenim el factor que les mides de determinats equipaments són més assequibles i en un dia poden fer varies coses, com és una planta potabilitzadora que a Barcelona és molt més difícil el seu accés o també es pot veure com era i funcionava una ciutat medieval com era Girona.

➤ **Teniu gaires escoles estrangeres?**

La majoria d'escoles estrangeres que tenim són sovint per un intercanvi o agermanament amb alguna escola d'aquí. Llavors quan venen els nostres educadors tradueixen la visita o l'itinerari en anglès, francès, alemany o italià.

➤ **Aquest servei educatiu, per quantes persones està format?**

És més una secció del Servei d'Educació que s'anomena Serveis Educatius. Fins ara ens dèiem la Caseta de la Devesa, perquè estàvem situats allà, però ara tan sols ens diem la Caseta. Abans érem 4 persones, i ara podem dir que som 3 i mig.

Fa poc s'ha distribuït i reestructurat tot el servei municipal d'educació, de manera que s'han de alleugerir les tasques més administratives.

➤ **I aquest canvi d'ubicació, què us ha causat?**

No és només per l'espai físic, sinó perquè en l'edifici on som ara hi ha dos serveis: Escolarització i nosaltres. S'ha reduït per personal, hi ha hagut un canvi administratiu, un canvi en la manera de fer. No és només un canvi en l'espai, que era més agradable allà, sinó també en la distribució.

➤ **A què es deu aquest canvi de reestructuració? Des de quan el patiu?**

Penso que des de les últimes eleccions hi ha hagut un canvi polític, que han comportat molts de canvis i molts replantejaments en tots dels serveis i àrees de l'Ajuntament, i ara han implementat una manera de fer i una voluntat d'un treball transversal en el nostre servei d'educació.

➤ **Quina creus que és la vostra contribució amb el servei educatiu amb la cultura de la ciutat?**

Amb educació, vull dir tan el treball amb les escoles com amb la ciutadania (que tenim algunes activitats puntuals per ara), intentem donar, i crec que ho aconseguim bastant, un vehicle en la cultura. Quan dic participar no em refereixo només en visitar museus sinó participar més activament i que coneguin i que al final puguin generar cultura. No ens hem de quedar en ciutadans merament passius amb la cultura, sinó que també ens impliquem i que diguem quina volem. I tampoc ens hem de quedar amb una sola cultura.

Penso que totes les activitats tenen una cultura, perquè donen elements i proposen canvis d'actituds als alumnes que treballen i veuen aquest elements.

Segurament estarem d'acord, que l'educació és el vehicle per participar en la cultura. Però potser a nosaltres ens agradaria una mica més, com és participar, implicar i comprometre amb la cultura de la ciutat.

➤ **A la vostra web hi ha un ampli ventall de recursos educatius, tallers, visites, itineraris de la ciutat...**

Sí, sí. Però tots aquests no els dissenyem tots nosaltres sinó que és un recull de recursos d'altres equipaments i entitats de la ciutat. Nosaltres en tenim de propis però també intentem donar uns criteris i donar un aspecte més o menys igual a tots els recursos.

Per exemple, t'exposo el cas de la Central del Moli, un infraestructura que la vam descobrir fa ara un temps i que era molt interessant per entendre com es pot aprofitar un salt d'aigua, com es pot generar energia gratuïta, a més Girona va ser una de les primeres ciutat que va tenir il·luminat públic. Tot això eren uns valors que calia recollir, recuperar i comunicar a les persones. Per tant, nosaltres vam decidir què volíem i vam contactar amb una persona tècnica que ens dissenyes la proposta.

➤ **Així doncs, és com si el Museu d'Art oferís uns recursos i, alhora, el promocionés a través de vosaltres, no?**

Exactament. Concretament amb aquest museu té un conveni amb nosaltres on ens comprometem a uns intercanvis. No pretenem ser només un espai de difusió del Museu d'Art o d'altres equipaments culturals, sinó també procurem que aquesta activitat no es repeteixi amb altres equipaments. Per exemple, La Caixa té un gran ventall d'ofertes i mirem que aquestes no es repeteixin amb altres existents a la ciutat. Crec que aquest és un treball de coordinació també en benefici a la ciutat i donar-ho tot més triat.

Més que fer difusió, ho tenim a la web i el dia de la presentació dels recursos ho donem un índex en paper. Penso que la feina és arribar junts. Ells poden fer la seva difusió però nosaltres recomanem que passin per la Caseta.

➤ **Feu algun tipus d'assessorament amb els recursos que presenten els equipaments de la ciutat?**

Dins del que podem, intentem que si ells tenen clar el que volem nosaltres ajudem més en la basant educativa. El que intentem és donar una lectura de carrer. Amb la basant de visites i itineraris editem un petits llibres divulgatius i que siguin de qualitat.

Fa poc van venir dues empresàries que tenen una cadena de Llagurt que es volien apropar a les escoles. Llavors entre tots intentem buscar un taller o activitat a fer a les escoles. Ara elles han fet un conte i a partir d'això treballarem conjuntament.

També intentem donar una qualitat i respecte a l'alumne, per evitar que se'l utilitzi per fer difusió d'una cosa per interès d'una empresa o equipament. Ja va costar prou que les escoles sortissin al carrer i agafessin la seva ciutat com a model d'exemple i aprenentatge, però ara potser tenen molta i massa oferta. Crec que ara mateix, el mestre ha de triar molt, i molt bé.

➤ **Ara que treus el tema, penses que hi ha molta saturació d'oferta per a les escoles?**

Veig que hi ha molta oferta i que s'ha de triar molt bé. Ara ja no es compleix tant però durant molt anys fèiem oferta només al principi de curs i ho presentàvem a les escoles, llavors aquestes tenien temps per pair i escollir el que més els interessaven. Si a mig curs ens venia una persona oferint-nos un recurs sobre X cosa, els hi dèiem que ens esperéssim per curs vinent i de mentre ho valoràriem durant l'any, miràriem per quin curs s'adaptarien més bé, quins objectius voldrien agafar...

Per mi el millor és agafar tots els recursos i presentar-los a les escoles a l'inici de curs.

➤ **Quina avantatges i inconvenients li veus a la Caseta? Proposaries alguna millora?**

Si, inclús fer-li una bona sacsejada. Potser el primer que m'agradaria és que de tota aquesta gent que estem a la Taula que tenim tantes ganes de treballar junts i de coordinar-nos, que poguéssim tots als mateix nivell i intentar aplicar uns criteris comuns, ja sigui d'objectius, de línies estratègiques. De moment el que si que estem d'acord es que sempre treballem dins l'horari escolar.

➤ **En trets generals, com veus el servei educatiu de l'Ajuntament de Girona?**

Si et refereixes a tot, hem de pensar que el Servei Educatiu va des de les escoles Bressol fins al manteniment de les escoles.

En aquests moments s'està fent un canvi i una nova manera de treballar a nivell general del Servei, que potser no es traduirà en res a cares l'usuari però que internament pot millorar, o no.

Per exemple, la Oficina Municipal d'Escolarització, més col·loquialment conegut com l'OME, que donaven suport, assessorament i matrícula per les escoles. Amb aquesta estructuració estan amb nosaltres i també han canviat les seves formes i funcions d'assessorament.

➤ **L'Àrea d'Educació i la de Cultura treballen conjuntament o tan sols és en moments puntuals?**

Només en moment molt puntuals.

➤ **I creus que hi hauria de haver-hi més connexió?**

Sí, sí, i tant.

➤ **A què es deu això?**

Mira coses tan simples com abans que cultura i educació estaven a la mateixa àrea, i això ja et facilitava les coses. Ara soms Àrea de Servei a les Persones, i ha d'haver molta voluntat entre els treballadors perquè es facin coses conjuntament. Moltes vegades no coincidim ni en conceptes ni en temps.

➤ **Com veus la iniciativa *Ciutat Educadora*?**

Penso que va ser, parlo en passat perquè ja fa quasi més de 20 anys, un gran encert que Girona signés la Carta *Ciutats Educadores*, perquè ha sigut una xarxa i un paraigües tan important i potent a nivell mundial. Els principis de la Carta ens han emparat moltes vegades i sovint l'agafem per fer determinades coses.

Poder la nostra voluntat des del Servei d'Educació ens hauria agradat implicar més a tots els serveis municipals perquè en fossin més conscients de tot el que comporta. No només soms *Girona, Temps de Flors* o *Girona, Ciutat de Festivals*, sinó que també Girona és *Ciutat Educadora*. Potser no tothom ho té tant clar, però també potser que no hem sabut explicar prou bé.

Personalment penso que tots els punts de la Carta ha sigut per nosaltres, inclús a l'hora de treballar, un referent. Per exemple amb un projecte nou quins punts de la carta podem fer servir.

De tota manera, parlant dels punts de la Carta, també et diré que els nous programes polítics també ens marquen i que els hem de complir.

➤ **Creus que els infants tenen facilitat per accedir a la cultura?**

Això depèn de les famílies i l'escola. Els que intentem generar i arribar al públic, sempre arribes allà mateix perquè sempre arribes als mateixos, aquelles que estan molt preparats o molt receptius. I suposo que això passa amb tot.

Hi ha molta oferta que no tota la podríem considerar culturalment bona pels nens. És a dir, hi ha molts de concursos que és una eina fàcil per arribar als nens, i potser s'hauria de triar més i tenir més de respecte per l'alumne i el mestre. Els mestres ja són adults i tenen la llibertat de triar, en canvi els infants no poden triar des de l'escola i a vegades amb la família tampoc poden. Arribar al nen directament és molt difícil.

➤ **Què en penses de la oferta cultural i educativa de Girona? hi ha massa per triar? És molt? És poc incident?**

Personalment, i també molt lligat amb la feina, potser anem molt a moments puntuals. No conec una política cultural que ho emmarqui tot. Ara mateix no sabia com explicar a una persona de fora quina política cultural tenim avui dia. Sé que es fan moltes coses, però veig que els esforços estan en desigualtat. Penso que hi ha projectes que no coneixem que es valdrien molt en aquests moments, o apostar per un altre tipus de projectes més jove o més nou i no invertir tan en una ciutat només de postal.

➤ **Es treballa el patrimoni cultural a l'aula? O encara s'hauria de treballar més?**

No sé si els mestres en són conscients, però Déu ni do el que estan fent. En aquests moments entendria patrimoni com el natural., arqueològic, cultural...

Penso que hi ha molta oferta de patrimoni cultural i si els mestres ho sabem agafar i emmarcar-ho bé, penso que aquí Girona ho poden fer perfectament i també hi ha força treball.

➤ **Quina relació hi veus entre educació i cultura?**

Particularment penso que han d'anar lligades. L'educació serveix precisament per generar i transmetre cultura. Entenc que l'educació és ensenyar a veure, ajudar a descobrir i, per tant, tot això ajuda a que els nens coneguin la cultura que els envolta.

Però també l'educació si està ben enfocada, si els mestres saben motivar, transmetre bé els coneixements i saber extreure totes les capacitats dels alumnes, també poden ser generadors de cultura i ser crítics amb els que es fa.

➤ **Com definiries la paraula *cultura*?**

Cultura és tot allò que som capaços de generar i de viure.

➤ **I el terme *educació*?**

És, precisament, el tren o vehicle que passeja aquesta cultura.

ENTREVISTA DIANA SANS, SERVEI EDUCATIU DEL BÒLIT

➤ **Quin *handicap* té el Bòlit?**

Per exemple en el cas del Museu del Cinema, com que tenen una col·lecció pròpia, sempre poden oferir els mateixos recursos. Però, el Bòlit no té una col·lecció. Al no tenir col·lecció les exposicions sempre són diferents. I com que no sabem què podem oferir el maig del any vinent no podem oferir uns recursos educatius, per ara.

El tema educatiu és l'assignatura pendent del Bòlit. Tenim clar el que volem treballar però a nivell pressupostari se'ns fa molt difícil, ja que nosaltres tanquem calendaris de forma anual. Nosaltres sabem el què farem fins al desembre, però al gener ja no.

Ara bé, hem creat uns recursos estàndards, tenim uns pacs ja fets, per si les escoles si volen acollir, però clar no podem fer una cosa específica de cada exposició. De fet, sí que els fem però és sempre sobre la marxa, i ens costa molt arribar a les escoles. És molt difícil també perquè les escoles tanquen el seu calendari al setembre i si tu arribes al febrer dient "tinc una cosa molt *xula* pel maig", i sempre t'acaben responent que ja tenen tot l'any cobert.

➤ **Una solució aquest problema, quin podria ser?**

Si tinguéssim un pressupost encara que fos a dos anys vista, que poguéssim saber què programarem al maig de l'any vinent, seria ideal.

El que si que es podria fer, i en definitiva el que s'hauria de fer, és plantejar *activitats marc*, propostes que es poguessin adaptar a qualsevol exposició. Fer coses més genèriques que et permetessin adaptar a qualsevol altre tema. Això s'hauria de fer des d'un departament de recursos educatiu. Però en el nostre cas no el tenim, perquè no hi ha personal.

➤ **A no? Quantes persones sous al centre?**

En total som la directora i dos tècniques. La meua companya porta producció i documentació i jo porto comunicació, públic, web, activitats i també m'encarrego de la part educativa. Però clar, jo no tinc ni temps ni coneixement per plantejar i elaborar activitats educatives de qualitat.

➤ **Per la web he vist que teniu un projecte educatiu del centre.**

Per ara tenim fet una declaració de principis educatius del centre, però no hi ha un pla estratègic al darrera. Allà només està exposat el que ens agradaria fer. Però el que necessitaríem suposo és fer un diagnòstic de com està el territori, de com són les escoles aquí Girona i esbrinar la forma de com entrar dins aquest mercat i com donar-te a conèixer. I per fer-ho necessitem una proposta educativa ben ferma i temps per anar a presentar-nos a les escoles i fer una mica de feina de comerciant.

Però amb el ritme de treball que portem, és inviable. Davant aquesta situació tenim dues solucions possibles, una contractar una tercera persona que s'encarregui únicament d'això, que aquest no serà al cas, o externalitzar la feina de l'elaboració del projecte, i un cop el tinguem decidir cap a quina línia volem anar.

Potser ara mateix no, però jo confio que ho podrem solucionar. No només és una qüestió pressupostària i de *timing* sinó que també hem d'aprendre el llenguatge de les escoles, vaig

tardar una mica en entendre que segons a quina hora truqués ningú em contestaria perquè és l'hora del pati o del menjador i també t'has de saber adaptar als seus ritmes i paràmetres. A més els artistes també estan disposats a realitzar aquest tipus d'activitats. És més surten soles.

➤ **Em podries fer un breu diagnòstic de la proposta educativa que teniu? Quan es va plantejar?**

Fins el 2013 es feien coses puntuals de cada exposició i si es volia fer una activitat educativa, es feia i ja està. L'any passat vam tenir una noia en pràctiques que venia del món de la pedagogia i se li va fer l'encàrrec de fer el projecte educatiu. També es van dissenyar uns recursos a partir de les directius de la Caseta.

Per exemple dins el context del Festival Milestone vam decidir fer unes rutes dels diferents grafitis i obres de *l'Street art* de la ciutat i, com que molts dels grafitis van quedar, doncs vam decidir conservar-ho com a pac.

Com ja explicat abans, anteriorment acollíem una exposició i decidíem si fèiem una activitat educativa o no o si l'artista ja en tenia alguna de pensada. Ara tenim unes activitats permanents.

El projecte educatiu més consolidat que tenim és el *Bòlit Mentor*, que només va dirigit, exclusivament, a alumnes d'educació secundària.

➤ **Creus que els Centre culturals de Girona posen suficient l'èmfasi amb l'educació per als nens i nenes? O encara s'ha de millorar?**

Hem de millorar molt encara. Hem de millorar molt perquè serà el nostre públic d'un futur. Ens queda molta feina per fer. Sobretot perquè, a part de la dificultat pressupostària, també està molt vinculat a la Caseta de la Devesa, això fa que determinades coses hagin de passar per elles i tampoc et permet una connexió directa amb l'escola. Potser s'hauria de redefinir una mica tot.

Per una banda, està molt bé que hi hagi la Taula de Recursos Educatius perquè a vegades et facilita la feina, però per l'altra t'impedeix que tu puguis realitzar activitats amb una certa immediatesa.

Un altre tema a part és el tema pares. És un tema que jo no coneixia i que me va sorprendre molt. Hi ha activitats que les pots ofertar una activitats a les escoles i altres als pares.

Però he descobert, amb els errors, que si les activitats poden aparcar als nens tenen més èxit que les activitats que els pares han d'estar amb els seus fills. És una cosa que em va sobtar molt, però la realitat es així. Pocs pares es queden amb els seus fills a fer les activitats. La majoria busquen tallers o alguna cosa perquè els nens es puguin esbargar o divertir-se mentre ells se'n van a fer la compra o el que sigui.

Això també determina quin tipus d'activitats pots dissenyar. Clar perquè si dissenyes una activitat exclusivament per nens, tindràs ple. En canvi, si és un taller familiar, serà més complicat.

- **Quin valors creus que té, o que ha de tenir, els centres culturals a la ciutat?**
➤ **Creus que se li dona el valor que ha de tenir?**

Jo crec que no. En el cas del Bòlit, és problema nostre al no tenir un espai físic. El Bòlit existeix perquè té espais a la Rambla, a St. Nicolau, tenim les oficines a La Mercè... i és molt difícil que la gent es faci una idea. Si nosaltres tinguéssim un edifici, i els pares sabessin que sempre que es fa una activitat es fa a aquella sala i poguéssim crear un hàbit i que la gent vingués, tot seria molt diferent. Però clar, ara tenim una activitat a la Rambla, un altre a St. Nicolau, a La Mercè, al carrer... i això no dona continuïtat, no fa ciutat, la gent no se'l fa seu. Si tinguéssim una seqüència, com les biblioteques, les coses serien molt diferents.

Les coses també s'han d'anar fent a poc a poc. Tot just ara la gent sap que estem a la Rambla i a St. Nicolau.

➤ **Clar un factor que hi veig, i que s'ha de tenir en compte, és que el Bòlit té molts pocs anys de recorregut.**

Sí, sí. Molt poc. El Bòlit existeix des de l'octubre de 2008. Ara per ara, han passat dues directores i les coses del principi fins ara han canviat molt. Vam néixer i vam plantejar uns projectes, vam entrar en crisi i els vam reformular, canviem de direcció i plantegem unes altres coses... En sis anys han canviat moltes coses, quan a vegades s'hauria de tenir més continuïtat.

Però bé, les coses també es van encaminant per si soles. Una de les últimes fites que hem aconseguit és entrar al circuit d'exposicions art contemporani. I la signatura que encara ens queda pendent és el projecte educatiu.

➤ **Creus que els nens tenen facilitat per accedir a la cultura?**

En una ciutat com Girona, penso que sí. En aquesta ciutat hi ha moltíssima activitat i des de les escoles municipals es potencia molt. Però potser a vegades només es queda en l'àmbit escolar i no el familiar. També influeix molt l'educació que rebin els nens des de casa.

Ara mateix, els nens tenen moltes opcions per accedir i conèixer la cultura. A la web de l'Ajuntament, hi ha moltes activitats familiars, de teatre, música, dansa... Altres ciutats com Girona no tenen tanta oferta, no hi ha ni punt de comparació. Lleida, Terrassa o Sabadell sí que tenen programació cultural, però res comparat amb Girona. Poques ciutats tenen tanta potència a nivell educatiu.

Realment veig la voluntat de "ciutat educadora" i des de cada equipament s'ha de fer una proposta educativa.

➤ **Què en penses del Pla Estratègic de Cultura? S'apropa a la realitat o penses que és merament un document polític?**

Jo crec que està bé, no l'he llegit tot però crec que s'aproxima bastant a la ciutat. Penso que les intencions són força bones.

Aquesta voluntat de l'ajuntament com a ciutat educadora d'implicar a tots els estaments està molt bé. També el que passa moltes vegades és que l'Ajuntament entre l'àrea de Cultura i Joventut, pràcticament no ens coneixem i hauríem de treballar junts perquè el públic si fa no fa és el mateix i que hi hagués un transvasament de públic.

Quan vaig conèixer el pla de ciutats educadores vaig pensar que estava molt bé perquè hi som tots, perquè afecte des de les escoles, la policia municipal, l'àmbit cultura, l'àmbit econòmic, l'ajuntament i les seves diferents àrees de govern, etc. I està molt bé que diferents

equipaments estiguin sota un mateix lema. I crec que aquesta és la voluntat de la iniciativa de “ciutat educadores”, ajuntar a tots els agents i equipaments de la ciutat per un projecte en comú.

Ara bé el contacte que hi abans no teníem cultura i turisme ara sí que hi és. Ara mateix a la ciutat hi ha una aposta brutal per el turisme. (min. 25)

➤ **I del Projecte Educatiu de la Ciutat, creus que es dona suficient importància a la educació artística i cultural?**

A les escoles hi ha una manca d'educació artística. Hi ha una manca per desconeixement. Penso que encara la gent es pensa que els artistes són persones estranyes i aïllades al seu taller per crear. Crec que els ensenyaments reglats haurien de tenir una altra visió del que és l'art contemporani i del perquè serveixen les pràctiques artístiques contemporànies. No només és un quadre penjat, sinó que hi ha uns processos que sovint no es veu. És cert que la gent està acostumada a veure un Tàpies, però l'art contemporani va més enllà de les coses tangibles. Sovint la part important de l'obra no és la presentació final, que sovint és només un vídeo, sinó tot el procés i les persones que hi ha al darrere. I clar, això a vegades resulta una mica complicat ensenyar-ho a les escoles.

➤ **I com es podria aplicar l'educació artística a les escoles?**

És força difícil, però també impossible. Potser es podria provar de portar artistes als centres educatius i ensenyar què és l'art contemporani a través de tallers.

➤ **Passant a qüestions més genèriques, com definiries el terme cultura?**

Jo no podria viure sense cultura. Per mi, és com l'aire que respiro. És aliment. Ho és tot. Crec que és una part imprescindible d'una persona perquè t'ajuda a ser més lliure. Com més coneixement i més cultura tens més lliure i crític podràs ser.

➤ **I l'Art contemporani?**

Per mi serveix per visibilitzar processos que estan ocults. És una forma de llegir la societat, de la mateixa manera que els diaris és un llenguatge, l'art contemporani també ho és

➤ **Em podries explicar quina és la proposta educativa del centre? A quina edat va dirigida?**

El centre tenim un ampli ventall de públic que va des de p2-p3 fins a l'edat de jubilats. Sobretot ens centrem en les escoles. Al inici la finalitat del museu era sobre tot didàctic, aleshores el que es va fer des d'un bon principi es formar el servei educatiu del centre. Sobretot per les escoles de Girona i les del voltant, perquè poguessin valorar i conèixer la història del pre-cinema, ja que tractem la llanterna màgica, les joguines òptiques, el cinema d'autors com Lumier fins a l'actualitat.

Treballem sobretot amb visites d'escoles, però també tractem les visites guiades, per exemple la visita guiada per a jubilats que és *Rememorant la música dels temps passats* relacionada amb el cinema de l'època. Per mi és molt màgic poder recordar amb ells les músiques de les pel·lícules que ells havien vist temps enrere. A través de les joguines òptiques, la visita es fa molt entranyable.

En resum, el museu i la seva proposta educativa va dirigit per tot el públic. Educació infantil (cicle inicial, mitja i superior), secundària, batxillera, per cicles formatius, educació, públic familiar, adult i jubilat.

➤ **Quins objectius es planteja?**

Bàsicament es donar a conèixer el patrimoni que tenim al museu, però també difondre la cultura audiovisual. A l'escola moltes vegades no es treballa, i aquí volem que els nens entenguin el concepte i valor de la cultura cinematogràfica i tots els processos que hi ha al darrera d'una producció audiovisual, el treball en equip, el valor de les coses fer-les ben fetes... Per exemple, aquí al centre, se'ls ensenya que és l'animació de l'*Stopmotion* i que també hi ha animacions que estan fetes de diferents maneres. També els nens poden fer petits produccions audiovisuals, però sempre treballem molt en conjunt amb els nens perquè aprenguin a desenvolupar-se entre ells, que hi ha diferents rols, i si tothom col·labora conjuntament es poden fer diferents treballs.

A més, cada proposta educativa té els seus objectius concrets. Posant el cas de l'activitat Llanterna màgica els objectius que tenim és aprendre què és, per què serveis i desenvolupar-ne una. Un segon exemple seria l'activitat Cinema mut: Fem de Charlot, on es treballa els valors de la memòria històrica, s'aprèn quin tipus de maquillatge es feia servir, conèixer la figura de Charles Chaplin, visualitzar diferents fragments de cinema mut...

En definitiva, cada proposta pedagògica té els seus propis objectius. Per resumir-ho d'alguna manera, bàsicament podríem dir que els màxim exponents que tenim són donar a conèixer un patrimoni pre-cinema, evolució de l'espectacle i l'arribar al cinema actual. També es vetlla per descobrir i difondre el tipus de cinema que hi havia Girona i el llegat de Tomàs Mallol.

➤ **A la vostra web hi ha exposades les múltiples activitats que proposeu als visitants escolars, la vostra oferta va des de l'educació infantil fins a batxillerat, comptant a més a més amb alumnes d'educació especial.**

PROGRAMACIÓ ESCOLAR AL MUSEU DEL CINEMA (nombre d'activitats)

- Educació infantil: 5 activitats
- Educació Primària: 18 activitats
- Secundària: 14 activitats
- Batxillerat: 12 activitats
- Cicles formatius: 5 activitats
- Educació especial: 3 activitats

Cal tenir present que moltes de les activitats es repeteixen en els diferents grups. La proposta és la mateixa però es varia la informació i el contingut segons l'edat i els estudis corresponents.

Si certament en tenim un bon gruix. Actualment tenim un total de 30 -40 propostes ofertades. I aquestes van dirigides des de parvulari a jubilats.

➤ **De totes elles, quina és l'activitat que agrada més als nens?**

La que gaudeixen molt és la de Cinema mut: Fem de Charlot!. És una proposta que treballa en com funcionava el cinema mut i ells mateixos poden fer d'artistes. Es grava i aquesta petita producció s'envia a l'escola. Llavors ells poden recordar la visita del museu. Aquesta proposta la trobem tan per a petits i grans. La diferència és que amb els petits es treballa a través d'una seqüència d'una pel·lícula de Charlot, mentre que per la dels grans ja treballem amb *croma*.

També sol agradar molt la de Trucs i trucatges, però aquesta ja va per als més petits.

➤ **L'equip educatiu del centre, per qui està format?**

Jo sóc la cap del servei educatiu. Bàsicament jo m'encarrego de tota la gestió i coordinació. Després tenim empreses subcontractades que ens aporten monitors. A vegades aquestes empreses ens presenten projectes o nosaltres els hi demanem que ens desenvolupin una idea. Normalment solem treballar amb tres empreses, però darrerament ens centrem sobretot amb una.

Els monitors de les activitats escolars són provinents d'aquestes empreses. Per exemple, hi ha un noi que ens fa la visita de música i un parell més que en ens fan les coses més tècniques. Tenim un que és un taller documental per a joves, que ens ho fa un director de cinema i una altra que és fa un booktrailer i el noi que ho treballa és també professional d'audiovisuals.

➤ **Perquè, les activitats i visites que teniu proposades qui les planteja, vosaltres o les empreses privades?**

La majoria de les activitats les hem proposat nosaltres. Però també hi ha que són conjuntes o inclús hi ha que són directament encarregades. Aquest últims dies treballem per fer una proposta de tècniques de llenguatge audiovisual. Nosaltres encarreguem que ens facin un projecte de llenguatge audiovisual amb l'empresa i depenen del que ens proporcionin nosaltres decidim si fem una cosa o una altra.

➤ **Així doncs, entenc que és una mica una barreja. Vosaltres proposeu unes idees, però depenent de la situació busqueu assessorament o que us plantegin directament un projecte, no?**

Exacte. Normalment partim del gruix que ja hi ha al museu i si nosaltres veiem que hi ha alguna necessitat, o la desenvolupem nosaltres o en el cas que ens facin una proposta que ens sembli interessant doncs la busquem. La noia que hi havia hagut abans va començar a desenvolupar activitats didàctiques i com que funcionaven han seguit tirant endavant.

Mira, aquest any han vam començar a desenvolupar una proposta per a P3, que es va desenvolupar entre el centre i l'empresa..

➤ **Quin nombre de nens i nenes passen pel museu durant l'any ? Són bones xifres? M'imagino que aquest nombre la major part són visites escolars, és així?**

20.000 nens. La majoria són escolars. Però una cosa que és molt sorprenent és que potser si que el 50% són escoles de Girona però la resta són de Catalunya i inclús tenim un 10% que són escoles estrangeres, sobretot de la part de França.

➤ **En quin idioma realitzeu les visites i les activitats?**

Les visites es fan en català, castellà, anglès i francès

➤ **Consultant a la web, he vist que també teniu propostes per a públic familiar, tenen gaire èxit?**

Bàsicament, l'activitat per a públic familiars que tenim és la proposta d'aniversari, que es va crear just aquest any mateix i de moment ha tingut molt bona rebuda. Sobretot els primers dies, va tenir una bona acollida.

Ens trobem també que algunes famílies ens venen a demanar si poden realitzar alguna proposta del servei educatiu regular. Si hi ha disponibilitat per fer-la, sense cap mena de problema es fa. L'únic inconvenient que hi haurà és que el preu de l'activitat serà el mateix indiferentment del nombre d'assistents que hi ha. Nosaltres tenim un preu fix que no podem canviar. Clar, també com més persones hi hagi més es repartirà el preu i més a compte et pot sortir.

El mateix passa amb les visites guiades. Per exemples les visites per a gent gran sol costar uns 60 euros, llavors tan si són 16 o 25 el preu de la visita sempre serà el mateix.

➤ **Com ensenyeu als nens què és i perquè serveix un museu?**

Sobretot, ho treballem amb el fet que experimentin i que entengui que allò que estan veient forma part de la història, que gràcies això estem a on som. La història no és perquè sí, sinó que gràcies això estem al dia d'avui. L'evolució de les diferents parts de la història ha permès que el món audiovisual estigui tan desenvolupat, però també els volem fer adonar que abans els mitjans eren més senzills i la gent també s'ho passava bé igual. Fer-los entendre que ells tenen un concepte molt diferent del món audiovisual que hi havia abans.

➤ **Per fer entendre als nens el concepte i la finalitat del museu, quins mètodes o materials utilitzeu?**

Els nens quan venen ja saben que és un museu. I potser si que a vegades els nens no els hi acaba de fer massa el pes anar a una vista d'un museu però, aquí, com que tenen moltes joguines òptiques i moltes coses per interactuar, no sembla tan un museu pur i dur, sinó que com que els fem interactuar molt, no només a nivell de màquines sinó que els educadors els fan preguntar per millorar la participació i l'interès. No és una visita teòrica.

Amb el temps hem vist que els nens els hi agraden molt els tallers, i com que són tallers que fan ells, el nivell d'aprenentatge augmenta bastant.

➤ **Veus alguns avantatges o mancances al servei educatiu del museu?**

Els avantatges que tenim és que disposem de molts recursos didàctics. Disposem de càmeres, iPads, sales, material didàctic que són molt favorables durant els tallers.

També que segons l'escola i l'interès que tinguin en el museu els hi podem oferir un servei o un altre sense cap mena de problema.

Problemes que potser tenim podria ser possiblement que sempre volem oferir molts més del que realment podem per acabar de complementar la oferta.

➤ **Proposaries algunes millores?**

Potser sempre tens la necessitat de tenir més propostes per accedir a nens amb discapacitats. Ja ho estem treballant a poc a poc, però encara ens queda molt de recorregut per endavant.

És com el que he dit abans, sempre voldries fer més coses i tenir més recursos però també ens hem d'adequar a la realitat del centre i al pressupost que tenim.

➤ **Quines mancances li veus al servei educatiu regular?**

Des del museu intentem que els nens entenguin que la producció audiovisual no es fa en un moment sinó que hi ha tot un procés llarg, que no hi ha moltes persones implicades i cada una d'elles té un rol dins la pel·lícula. Veiem que dins les aules es treballa molt poc amb el llenguatge audiovisual.

A nosaltres en agradaria mol que el món audiovisual entrés a l'aula, que entrés al currículum escolar i es practiqués. Si es treballa el llenguatge escrit, l'oral, el literari, el musical, per què no l'audiovisual?

➤ **Després de parlar una bona estona sobre el servei educatiu del centre, m'agradaria poder parlar una mica de la situació cultural en termes més generals. Per començar m'agradaria que m'expliquessis quin a situació creus que es troba el servei educatiu museístic actualment al territori gironí? Li veus algunes mancances, es a dir, si veus algunes coses que s'han de treballar més o que cal millorar, o directament reformar-les de nou?**

Bé, perquè entenguis el meu punt de vista, anteriorment havia treballat a un museu de Terrassa i per mi el canvi ha sigut molt gran. A Girona hi ha una oferta grandiosa de tot tipus d'activitats educatives culturals. Es evident que no ho podem comparar amb la oferta que presenta Barcelona, però crec que l'oferta educativa i cultural d'aquí Girona és com més propera i sovint es tracten temes que a la ciutadania l'interessen molt

➤ **Quin valor li dones a un museu per a la nostra societat?**

Per mi un museu és un lloc ple d'història i que explica el perquè estem aquí. DE fet, vaig estudiar Comunicació Audiovisual per poder explicar la història a la gent i que la pogués entendre molt millor i entengués el valor de tot el que s'ha anat recollir i tots els estudis que s'han fet per aquest avui dia puguem conservar totes les coses que ens han anat formant.

Per mi el valor d'un museu i el patrimoni històric és, fins i tot, difícil d'explicar, perquè és molt és l'essència de tot. I això s'ha de saber comunicar perquè la gent valori realment la funció del museu.

Un museu no és només les peces que un col·leccionista ha anat conservant sinó que tot això té una intenció educativa. En el cas del patrimoni històric o arqueològic que t'ajuden a comprendre que hi ha hagut societats anteriors que han ajudat a desenvolupar i a ser tu qui ets.

➤ **Creus que els nens tenen facilitat d'accedir a la cultura?**

Depèn de les situacions, ja siguin perquè els pares estiguin interessats a que els seus fills aprenguis aquests valors i també dels interessos que els nens puguin desenvolupar i del tipus d'escola que hagin pogut anar.

D'altra banda també es cert que hi ha ventall molt gran d'ofertes educatives i culturals ara mateix. Mira, sense anar més lluny els museus de Girona tenen una àmplia oferta de tallers educatius que qualsevol nen s'hi pot apuntar.

D'oferta n'hi ha, i de molt variada també. Ara bé, el nen o nena hi anirà segons si està interessat en el tema o no.

➤ **I penses que s'amortitza aquesta oferta cultural?**

Jo crec que sí. Un fet que em sorprèn molt de Girona és que la gent té molt d'interès per les coses culturals. Per l'experiència que tinc des de que sóc a la ciutat és que els tallers sempre s'han acabat omplint i la gent està molt interessada en la cultura i en ser partícips d'ella.

➤ **Quina relació creus que hi ha entre educació i cultura? Consideres que han d'anar lligades? Per què?**

Per mi van molt lligades. L'educació és fonamental perquè les persones generin un interès cap a la cultura. Si tu no els hi ensenyes el valor cultural als nens, per exemple, no ho podran entendre. I crec que l'educació cultural s'ha de treballar des de ben petits.

En el cas del Museu del Cinema, des d'un bon principi el museu va néixer amb una finalitat educativa, no perquè sempre estigués replè de nens sinó per ensenyar-los que els objectes conservats tenen un valor històric i cultural.

L'educació és bàsica perquè tu puguis arribar a entendre i comprendre la realitat i ser autodidacte per aprendre noves coses.

➤ **Com definiries el terme "cultura"?**

Molt bona pregunta. Cultura és cultura popular, bagatge dels teus avantpassats, ... és un cúmul de situacions socials que fan que la persona es pugui desenvolupar en tots els sentits. Cultura no és el departament de cultura de l'Ajuntament de Girona, sinó que té relació amb JOVENTUT, amb projectes socials, amb qualsevol aspecte que ajudi a la persona a realitzar-se i a participar en l'àmbit de la ciutat i la societat o el barri.

A més la cultura també que la gent estigui més cohesionada, estigui més interrelacionada més unificada, es coneguin més entre uns i els altres, i sobretot és això, cohesió. Per exemple, les associacions de cultura popular a vegades trobes persones que tenen interessos i aficions molt diferents, d'origens diferents que tots junt caminen cap a una mateixa fita i en mateix sentit. O sense anar gaire més lluny, les activitats educatives que s'ofereixen al centre permet que nens i nenes que no s'han relacionat mai puguin interaccionar i compartir una mateixa experiència i tenir una fita comuna per molt diferents que siguin entre ells.

➤ **I "museu"?**

Segurament ho definiria com el lloc on es conserva, es fa recerca i es fa difusió dels diferents materials que s'ha anat adquirint. Però a més a més, un museu ha de ser una institució que vetlli i treballi per la població i que aquesta pugui arribar a comprendre el significat i el valor de les peces conservades.

➤ **Com veus la política Girona, museus? Us és beneficiosa?**

Jo crec que sí. La veig com una iniciativa molt bona i molt beneficiosa per nosaltres. La idea d'ajuntar-nos i cooperar per anar a bon port ens pot ser molt productiu. També ens ha ajudat a

millorar la relació entre els diferents museus de la ciutat, com ara no oferir el mateix tipus de tallers o visites. Amb només el fet de promocionar-nos tots junts ja en sortim beneficiats.

Una de les primeres activitats que hem fet entre tots ha estat repartir un tríptic amb la informació de tots els museus i els descomptes que s'ofereixen, i la preparació dels tallers de Nadal.

➤ **Què en penses de la cultura a Girona?**

Una cosa que em sorprèn molt és que la oferta cultural a Girona és molt àmplia i les escoles s'aprofiten d'aquesta avantatge però a més a més les escoles treballen molt per la ciutat. Penso que l'educació cultural i els serveis museístics i educatius de Girona funciona molt bé, tampoc ens oblidem dels centres cívics i les associacions que també procuren per la cultura de la ciutat.

L'oferta cultural de Girona és grandiosa. Sempre està activa. Pràcticament cada dia pots anar a una conferència, tallers, exposicions, activitats, cursos, etc. No té cap punt de comparació amb altres ciutats com Vic o Terrassa.

➤ **Ja per acabar, una última pregunta. Per qui creus que es vetlla més, per la cultura o per al turisme cultural?**

Una competència singular que té la ciutat és el turisme cultural. Es treballa per aquest però a més es fa una espècia de marxembrat. Sóc del parer que el turisme cultural contribueix pel desenvolupament cultural de la ciutat. Si cultura i turisme s'equiparen d'una forma saludable, pot ser una cosa molt beneficiosa.

Si ho comparem amb la ciutat de Barcelona, una ciutat grandiosa i molt metropolitana, aquesta té un turisme molt massificat i que a vegades pot arribar a perjudicar la imatge de la ciutat. En canvi a Girona, la relació és molt més propera i tranquil·la. El contacte i la relació que es percep a la ciutat no té ni punt de comparació amb Barcelona.

A vegades el turisme dona vida a un municipi. També simbolitza que hi ha gent que està interessat en el teu territori i en la teva història.

ENTREVISTA RAFAEL SÁNCHEZ, TÈCNIC DEL TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA

Primer de tot m'agradaria fer-te un parell de preguntes relacionades amb la programació del Teatre Municipal de Girona:

- **Quina és la línia estratègica que pren el teatre? I la línia que pren per elaborar la programació infantil?**

En Teatre en termes generals no pren una línia estratègica sinó que trobem la del públic adult, amb els seus criteris i objectius, i la del públic infantil que el que faig és escollir aquells espectacles que tenen cert nivell qualitatiu. Depenent dels anys s'agafa la línia de circ, altres anys vam tocar les titelles. Any rere any es prova de fer espectacles pluridisciplinaris i que toquen diferents camps. Intentem no tancar-nos a un sol tema

A grosso modo la línia estratègica que agafo és agafar espectacles que jo hagi vist en primera persona, no em quedo només amb els vídeos que se'ns presenta, que siguin de diferents temes i d'altres disciplines, i que a més els relaciono amb els criteris del públic.

Tanmateix, en els últims dos anys la programació estable s'ha limitat a 3 espectacles infantils. Per tan busquem és la línia del entreteniment, però no només ens quedem amb això sinó que també intentem donar uns temes a tractar. Per exemple, fa dos anys vam portar la Baldufa que tocaven temes d'alzheimer.

També estem intentant un accés a la cultura, un apropament a les tècniques.

Per l'any que estem mirant la idea d'agafar un tema i aprofundir-lo, com ja s'ha fet altres anys, però no només hi ha una decisió del Teatre sinó que també hi ha una decisió política (6.20min=

- **Quan planifiqueu la nova programació per a públic infantil i familiar, sota quins objectius ho feu? Teniu objectius amb fins educatius?**

Quan agafes un espectacle ja té el seu rerefons i la seva aportació educativa. Però així com agafar el teatre com a eina educativa i de transmissió de valors, tampoc és el que podem "educar" ja que això es transmet a través de l'espectacle.

Així com a eina educativa que pot ser el Teatre

- **Hi ha alguna diferència entre públic infantil i familiar?**

Nosaltres entenem com a públic infantil aquell provinent de les escoles i del que abans se'n deia Teatre General Bàsic, TGB, que fins ara la producció era externalitzat i ho portava Bito Produccions. I entre ells i la Caseta s'elaboraven unes propostes i nosaltres acceptaven o no. (Ara aquests dies s'està parlant de cares l'any que ve traslladar-ho aquí, però tot just s'està debatent)

D'altra banda el públic familiar és aquell que venen totes les famílies.

- **Així doncs, entenc que toqueu tot tipus d'espectacle, no?**

Sí, sí. Teatre, dansa i circ són els que més toquem, però també tenim titelles, música, màgia i les barreges i categories que hi hagin, si vols agafar espectacles d'hombres xines, clown, etc.

És el que et dic, no només toquem una disciplina, sinó és una mica de tot. Per exemple aquest any hem tingut música, clown i un espectacle de titelles amb molta imaginació

- **Teniu alguns factors que us distorsioni el públic?**

Hi afecten moltes coses: l'edat dels nens, si tenen germans, si fan extraescolars que els hi ocupi part del cap de setmana... hi ha molts de factors que condicionen.

Des de fa quatre anys fèiem els espectacles el diumenge a la tarda. Cares l'any que ve tenim la proposta de fer-ho el diumenge al matí, cap a les 12h del migdia, perquè ens trobem que el públic que tenim és cada cop més petit i això vol dir que per als més menuts a les sis de la tarda ja és tard.

És també veure quin públic tens i com reacciona. Un dia vam provar de fer un espectacle de Clown al matí i va funcionar molt bé. El tipus de públic que vam tenir era molt semblant al que tenim normalment, per no dir que és el que sempre bascula per aquest cercles.

Tampoc ens podem fiar massa de la venta anticipada perquè és un públic que sol anar a la venta d'última hora, més que res perquè els pares no poden assegurar que d'aquí dos mesos els nens no es posin malalts o no tinguin una activitat.

També hi afecta el temps. Si fa sol corres el perill que les famílies marxin a fora i si plou pots trobar-te que ja es quedin a casa i no surtin o bé que diguin ja que plou aprofitem i anem al teatre. Mai saps massa com pot reaccionar el públic en relació el temps

➤ **Tenen gaire tirada els espectacles de caràcter infantil? És a dir, hi a gaire volum de gent a aquests espectacles?**

Els espectacles infantils de la Mercè, que són amb un format més petit, hi ha un aforament de 100 – 150 persones per funció. Molt o és poc, és el que és.

Els espectacles de més gran format els hem fet aquí perquè amb l'escenari encaixa més.

Al Teatre Municipal Infantil si portes 180 persones és força desolador, perquè platea es queda molt buit. El gust de boca no és bo ni per tu com a equipament ni pel públic perquè es veu molt desolat.

➤ **Consideres que els nens i nenes d'avui dia van sovint al teatre?**

T'he de dir que no. Tenen oferta? Sí, molta. Tenen la programació de La Planeta, Salt, la Mercè, però també les biblioteques, el CaixaForum i un munt d'equipaments més que t'ofereixen teatre.

No crec que la barrera sigui el preu. Entenc que la cultura competeix, referint-me en la qüestió de la repartició del temps d'oci, amb moltes altres activitats, ja pots ser com visitar la ciutat, com anar de compres, l'esport.... El temps d'oci es divideix molt.

Amb les escoles si que venen. És una activitat que a través d'elles tenen molt d'accés. Però tot hi així el teatre continua sent un consum minoritari.

➤ **A part dels espectacles, ofereix algun servei educatiu? feu alguna visita a les escoles sobre què és el teatre i les instal·lacions que té? Si és així, com els hi ensenyeu què és el teatre i per què serveix? Utilitzeu algun tipus de material o recursos per dur-ho a terme?**

Des del teatre, fins ara oferíem el Teatre General Bàsic que són les funcions per a escolars. Paral·lelament hi ha les visites guiades. Aquestes funcionen amb el material i contingut que ja s'ha dissenyat temps enrere i una empresa externa que aporta el monitoratge.

Les visites que fem duren aproximadament una hora i mitja on es tracten tres aspectes: el públic, actors i personal de la casa. Segon el tipus de públic que ve, tractarem els continguts o

uns altres i ho farem d'una forma o d'una altra. Si venen escoles que volen conèixer el Teatre Municipal oferim una visita planera i convencional, però si tenim alumnes de l'escola del Galliner per exemple, que aquests ja tenen un interès més específic, llavors ja s'expliquen molt més terminologia tècnica, oficis, sortides laborals, pots modificar la visita i anar en llocs més reduïts que amb grups grans no podries fer, com és passar pel ponts de sobre l'escenari. I al final se li entrega un material didàctic i pedagògic.

➤ **Aquest material que diu, l'heu elaborat vosaltres o l'heu encarregat?**

El material el va elaborar la Caseta temps enrere.

D'altra banda, després de cinc anys treballant en aquesta línia estic mirant de fer un canvi en tot això. Perquè moltes de les visites que fem són molt narratives, i penso que s'ha de fer molt més dinàmica, atractiva i propera. Que siguin els nens que corrin i vegin l'equipament, no només escoltin.

Arrel d'això, s'ha fet tot un seguit d'exercicis bàsics per què els nens s'apropin físicament als elements que els volem ensenyar i transmetre. No fer la típica visita d'anar tots junts i escoltem, sinó que els nens investiguin, remenin, toquin, experimentin i finalment que ho anotin per poder després parlar-ne tots junts.

Aquest material el podem trobar en suport de paper o en digital, així les escoles poden treballar el teatre des de les aules. En aquest punt digital la web té un punt cabdal ja que allà pots dipositar molta més informació.

➤ **Bé, veig que aquest canvi cap a una major dinamisme i participació és un plantejament que molts equipaments s'estan plantejant avui dia.**

És que crec que és bàsic. Clar, no és el mateix que jo t'intenti vendre un espectacle i que en consumeixis un, que no pas que jo t'apropi al món del teatre i l'espectacle ja el triaràs tu.

No és tant vendre entrades, sinó crear experiència, perquè amb ella pots crear un interès pel món de l'art i llavors pot ser molt més fàcil que et faci una proposta perquè la predisposició i els coneixements ja els tindràs.

➤ **Quina avantatge i inconvenients hi veus al Teatre Municipal en relació a l'oferta infantil i a la educativa?**

Saltem de tema, parlem una mica sobre el context cultural gironí. Quin creus que és l'estat cultural de Girona actualment? Creus que les retallades s'han notat?

➤ **Les famílies gironines aprofiten i amortitzen la programació que ofereix el Teatre Municipal?**

Ara mateix amb tot el que són activitats relacionades amb nadons, entre 0 i 3 anys funcionen molt bé, perquè veiem que molts pares els hi agrada molt que els seus fills puguin experimentar i conèixer.

Pares que tinguin fills entre 3 i 5 anys encara els podem enganxar, però a que els nens comencin a fer extraescolar ja és un públic que s'acostuma a perdre. Aquí ens trobem que amb nens de més de 6 anys ja no els veiem. Per què? Això no ho sabem. Ara, ens podem imaginar que el futbol, els concerts de música, o altres extraescolars poden tenir-hi a veure. Clar, això per nosaltres ens és competència, però la culpa tampoc és dels nens. Qui pot ser el culpable? No ho sé, pot ser la societat.

➤ **Creus que els infants i els adolescents posen interès en la cultura?**

No hem de parlar tan d'interès sinó més aviat desconeixement.

Mira, precisament l'any passat vaig elaborar un petit taller per a instituts anomenat Futurs gestors. Una de les preguntes que van sortir va ser "per què no aneu a teatre?". La primera resposta que donaven era "és car" o "no ens arriba la difusió". Després vam anar fent un reguitzell d'imputs fins que al final vam descobrir que la raó per la qual no venien era perquè no ho coneixien o no els interessava.

Bé, hem d'acceptar que aquest desconeixement ens és una amenaça i hem de saber lluitar-hi. És un handicap. També hem de tenir en compte el factor de les activitats extraescolars que sovint es solapen amb la nostra oferta.

Com ho podem solucionar? Potser ser-hi una bona solució crear educació en aquest sentit i crear un interès per què el públic, no només em refereixo als nens sinó també als adults, tingui ganes per assistir a un acte o un espectacle.

➤ **Quina relació hi veus entre educació i cultura?**

Si a nivell d'educatiu hi ha una experiència i un apropament no només al teatre sinó en les arts en si, juntament amb una sensibilitat, una comprensió i, el més important, una pèrdua de por a experimentar allò desconegut. Trobo que les escoles haurien de començar a treballar més aquests aspectes.

Penso que si es perd aquesta por al desconeixement pot afavorir al consum cultural.

➤ **Per què creus que es vetlla més, per la cultura o pel turisme cultural?**

Malauradament pel turisme cultural, ja sigui intern com extern. El turisme cultural dona diners, et dona renom, prestigi i totes aquestes façanes que són tan ben considerades a nivell polític. A nivell cultural si el vetlles per la cultura això acabaria passant, però també és una aposta més a llarg termini. Per tant, crec que es té més en consideració el turisme que la cultura, perquè els polítics reforcen més la visió externa de la ciutat que la pròpia visió que tenen els ciutadans de la seva ciutat.

ENTREVISTA CARME ORS, GESTORA I ADMINISTRATIVA D'INUND'ART

Primer de tot m'agradaria fer-te un parell de preguntes introductòries:

- **Quan va néixer l'Associació Inund'Art?** L'any 2006
- **Quins aspectes treballa l'associació?** Bàsicament, l'art en l'espai públic i la relació entre artistes i entre artistes, programadors i públic.
- **D'on va sorgir la idea de crear un festival d'aquestes característiques? Vau tenir dificultats o algun impediment al principi?**

La iniciativa sorgeix l'any 2005 de la necessitat de donar sortida i visibilitat a les noves formes d'art i de crear alhora un fòrum de reflexió i intercanvi cultural a Girona i les seves comarques, a partir de la trobada i anàlisi de tres entitats gironines (Associació cultural Art-Crea, Associació d'artistes de les comarques gironines TACA i Associació cultural la GRUTA) que han demostrat al llarg del temps el seu ampli bagatge en l'organització i la realització d'activitats artístiques i culturals a la ciutat de Girona i comarques.

No, que jo sàpiga no vam tenir cap dificultat. Però pensa que el primer any jo només estava al Punt d'informació, i no tenia coneixement de les interioritats del projecte (el que vol dir que, si ho sap algú, serà la Raquel).

Dit això, passem a parlar sobre l'experiència i l'essència del Festival Inund'Art:

- **Pren alguna filosofia el festival?**

Inund'Art és una plataforma cultural per a la promoció de la creació, la producció i l'exhibició de propostes en l'àmbit de les arts visuals i d'altres disciplines artístiques contemporànies.

Inund'Art aposta pel compromís amb artistes i col·lectius emergents donant suport a projectes d'art interdisciplinari que desenvolupen un discurs propi i innovador en el procés creatiu. El caràcter de la Mostra és plural; conjuga l'exposició i la presentació d'una varietat estilística i disciplinària àmplia i oberta d'obres originals. És un espai de creació i reflexió on hi tenen cabuda propostes innovadores i de risc, difícils d'ubicar en espais més institucionals de l'art.

Amb la intenció d'inundar el panorama cultural de l'entorn en diverses direccions, l'associació inund'Art incideix en els centres de formació i promoció (Escoles d'Art, Universitat, associacions i entitats promotores de l'art...) donant suport a la professionalització del sector i fomentant l'intercanvi d'informació i recursos.

- **Amb casi nou anys dins la butxaca, quina ha estat la teva experiència a Inund'Art fins ara?**

La veritat és que ha estat molt positiva: hem creat un equip molt maco i consolidat i tenim una base de dades d'artistes molt ampla. Igualment, la relació amb entitats i institucions ha anat creixent dia a dia i és un dels nostres ítems importants. I el contacte amb els artistes és impagable!. A més, una de les coses que més m'agraden del projecte és que gràcies a l'intercanvi d'aquests dies neixen projectes entre artistes que es comencen a coure justament a inund'art.

- **Quina creus que és la paraula que més bé defineix Inund'Art?**

Participació

Saltem de tema. Com a treballadora cultural/artista que ets, m'agradaria preguntar-te quina creus que és la situació cultural avui dia a Girona?

➤ **Com ha repercutit la crisi econòmica a la gestió cultural i al món artístic català?**

Et diré una repercussió fàcil de veure: abans les exposicions duraven més o menys un mes (a Girona) i ara duren un mínim de 2. Es fan menys coses. I, evidentment, es ven menys.

Això vol dir que els artistes, en la seva gran majoria, no es poden dedicar a temps complet a la tasca artística, quan és una condició imprescindible per una trajectòria artística correcta.

Respecte d'inund'Art, el que ha passat és que el finançament s'ha vist reduït.

➤ **Consideres que un artista emergent té facilitats per créixer i millorar la seva tècnica?**

Aquesta pregunta no te la puc contestar amb seguretat (no sóc artista), però ho provaré: suposo que hi ha prou possibilitats de formació (encara que no pas a nivell superior), però el que no hi ha són possibilitats de mostra. Si més no, a Girona.

➤ **Des de l'Ajuntament, s'ha impartit la iniciativa de crear la marca *Girona, ciutat de Festivals*. Quina és la teva opinió al respecte? Creus que és una bona iniciativa o opines que genera més competència entre els diferents gestors i programadors culturals, tot creant una sobreoferta cultural?**

De fet, hi ha sobreoferta. Però la iniciativa em sembla bona en tant que posa en contacte els festivals ja existents (no se n'han creat pas de nous).

➤ **Creus que l'art i l'educació van relacionades? I l'art amb la societat?**

Bé, haurien d'estar-ho, però no ho estan gaire, ni en un cas ni en l'altre.

➤ **Si m'haguessis de dir quina implicació té l'art en la societat, quina seria?**

Difícil de dir: quan l'art és social (conceptualment) es veu de manera molt clara, però hi ha moltes altres maneres, sobretot a nivell d'interrelació.

De fet, però, bàsicament hauria de fer una tasca cohesionadora.

➤ **Com creus que es treballa avui dia l'art a l'escola? És suficient o és necessari un nou plantejament?**

Malament: la plàstica es treballa només a infantil, i després es fa història de l'art. En cap cas es donen les eines per a conèixer i gaudir del que està passant en l'actualitat artísticament parlant.

